

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Anette Johnsson, Administrativ chef
Datum: 2022-05-31, diarienummer: 2022-00129

Utseende av ytterligare dataskyddsombud för GR:s förbundsstyrelse

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås utse Malin Ericsson till ytterligare dataskyddsombud för GR:s förbundsstyrelse från och med 2022-06-14 enligt Dataskyddsförordningen.

Förbundsstyrelsen föreslås anteckna till protokollet att förbundsstyrelsen även är ansvarig för den personuppgiftsbehandling som sker i revisionen.

Förbundsstyrelsen föreslås omedelbart justera denna protokollsparagraf

Sammanfattning av ärendet

GR har från och med 2020-08-01 ett samverkansavtal med åtta kommuner, Ale, Alingsås, Lilla Edet, Stenungsund, Härryda, Partille, Lerum samt Öckerö. Detta samverkansavtal innebär ett långsiktigt samarbete kring fördelning av resurserna av sammanlagt två dataskyddsombud.

Johan Bergström utsågs 2020-11-27 till dataskyddsombud för förbundsstyrelsen. GR har sedan dess anställt ytterligare ett dataskyddsombud, Malin Ericsson, som började sin tjänst 2022-05-01. De båda skyddsombuden ska kunna ersättare varandra vid semester eller längre frånvaro.

Beslut om dataskyddsombud bör fattas i förbundsstyrelsen samt utbildningsgruppen. Dataskyddsombud för skolnämnd för ISGR utgörs av dataskyddsombudet för bolaget ISGR AB.

Beträffande revisionsgruppen är bedömningen att förbundsstyrelsen anses som personuppgiftsansvarig för revisorernas behandling av personuppgifter. Bedömningen görs utifrån ett samrådsyttrande från Datainspektionen som menar att det inte är nödvändigt att beslut om dataskyddsombud fattas av revisionsgruppen, eftersom revisorernas eventuella behandling av personuppgifter normalt handlar om förbundets löpande verksamhet.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Anette Johnsson
Administrativ chef

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-05-20, Diarienummer: 2022-00142

Delårsrapport för GR per april 2022

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås fastställa föreliggande delårsrapport per april 2022 för GR.

Sammanfattning av ärendet

Till förbundsstyrelsen har förslag till delårsrapport per april 2022 överlämnats. För första tertialet redovisar GR ett resultat +3 057 tkr och med en omsättning på 144 196 tkr, vilket är en positiv ackumulerad resultatavvikelse mot periodiserad budget på 2 086 tkr. GR har, främst under den första halvan av första tertialet, påverkats av konsekvenser av coronapandemin och då primärt inom vår kurs- och konferensavdelning. Periodens avvikelse mot budget kan i huvudsak förklaras av personalvakanser, ökad volym sålda läromedel, såld tjänst till Västkom samt ett positivt finansnetto gentemot budget.

Sex av GR:s sju fastställda mål kopplade till God Ekonomisk Hushållning är uppfyllda så här långt in i verksamhetsåret. Årsprognosen om helårsresultatet 2022 beräknas till +750 tkr vilket överensstämmer mot den av förbundsstyrelsen fastställda budgeten för innevarande år.

Den sammanställda redovisningen för GR och dotterbolagen visar på ett koncernresultat för perioden på +9 200 tkr (-2 260 tkr) och med en omsättning på 236 640 tkr.

Beträffande verksamhetsdelen tar delårsrapporten endast upp avvikelser från plan och detaljbudget 2022. Planen innehåller 12 fokusområden som särskilt ska följas upp och analyseras under året, kopplat till de sex olika utmaningarna i den strategiska inriktningen 2020–2023. Uppföljningen och analysen fördjupas sedan i delårsrapporten per augusti och därefter i årsredovisningen.

GR:s delårsrapport per april 2022 revideras inte av GR:s revisorer, EY.

Beslutsunderlag

Delårsrapport för GR per april 2022.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Bo Andersson
Ekonomichef

Delårsrapport

April 2022

Innehåll

Delårsrapport april 2022

Stöd till kommunerna efter pandemin – och under Ukraina-krisen.....	3
Bedömning av de 12 fokusområdena i Plan och detaljbudget 2022	5
Fokus på att öka takten i klimatomställningen och klimatanpassningen	7

Delårsbokslut april 2022

GR-koncernen	11
Omsättning och resultat	12
GR – verksamhetens intäkter, resultat och kostnader	13
Balansposter	15
Medarbetare	15
GR:s miljöarbete	16
Målavstämning god ekonomisk hushållning.....	18
Resultaträkning.....	20
Kassaflödesanalys	20
Balansräkning	21
Noter	22
Upplysningar om redovisningsprinciper	24

Delårsrapport april 2022

Stöd till kommunerna efter pandemin – och under Ukraina-krisen

Vi har startat upp våra verksamheter igen efter pandemin, och inledningen av år 2022 har handlat om insatser för att stödja kommunerna utifrån de behov som pandemin har medfört. Men perioden har naturligtvis – och tragiskt nog – också kommit att präglas av Ukrainakriget.

Under 2022 ska 12 fokusområden särskilt följas upp och analyseras, utifrån plan och detaljbudget. Fokusområdena är kopplade till de sex utmaningarna i [Strategisk inriktning 2020–2023](#). Denna delårsrapport per april redovisar endast status och eventuella avvikelser från plan och detaljbudget 2022. I augustirapporten fördjupas uppföljningen.

Under de första fyra månaderna av året har vi startat upp verksamheterna igen på konferensavdelningen med utbildningar, konferenser och kurser. För chefer och medarbetare handlar det också om att hitta en balans mellan den fysiska närvaron på kontoret och möjligheten att fortsätta arbeta delvis på distans när verksamheten så medger.

Ukraina

Rysslands invasion av Ukraina har inneburit utmaningar för kommunerna vad gäller flyktingmottagande. Kommunerna har behövt ställa om till en beredskap för att ta emot flyktingar och bistå med bostäder, skolgång, försörjning med mera. GR har under våren utgjort en arena för dialog och viss samordning kopplat till krisen i Ukraina mellan kommunerna och olika aktörer som Länsstyrelsen, VGR och Migrationsverket. Särskilt har dialog förts inom nätverken för kommunchefer, integration samt individ- och familjeomsorg. Hälso- och sjukvårdsfrågor kopplat till Ukraina har kommunicerats inom såväl Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) som i GR:s styrgrupp för social välfärd.

Regionutvecklingsstrategin

I uppföljningen beaktar GR även den gemensamma regionala utvecklingsstrategin i Västra Götaland – RUS 2030. Den beskriver övergripande mål för vad flera aktörer tillsammans ska uppnå till 2030. Det finns flera kopplingar mellan GR:s verksamhet och RUS. Det gäller långsiktiga prioriteringar som att bygga kompetens och öka inkluderingen samt kraftsamlingar som fullföljda studier, digitalisering och cirkulära affärsmodeller. Utmaningen att möta klimatförändringarna står högt upp på agendan. Inom ramen för Västra Götalandsregionens arbete med Klimat 2030 har samtliga kommuner inom GR antagit olika klimatlöften. GR samordnar och växlar upp arbetet med hjälp av särskild finansiering från VGR. GR verkar för en hållbar tillväxt och det finns också flera kopplingar i vår verksamhet till de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030, vilket vi återkommer till i kommande rapporter 2022.

Klimatförändringen

Samhället står inför stora utmaningar i arbetet för att radikalt minska utsläppen av växthusgaserna. Ett klimat i förändring gör att vi behöver arbeta med åtgärder för att anpassa samhället till de klimatförändringar vi redan ser och dem vi inte kan förhindra i framtiden. Det nödvändiga omställningsarbetet går för långsamt. GR har en viktig roll att stärka kopplingen mellan klimat, fysisk planering och transportinfrastruktur. Uppföljningen av fokusområdet *Öka takten i klimatomställningen och klimatanpassningen* kommer att fördjupas särskilt under år 2022. I denna rapport återfinns fördjupningsavsnittet på sidan 7.

Efter pandemin

Under år 2022 bedriver GR särskilt insatser för att stödja kommunerna utifrån de behov som pandemin har medfört. Samtliga verksamheter i kommunerna har påverkats av pandemin och kommer att behöva hantera dess effekter under lång tid framöver. För barn och unga handlar det exempelvis om effekter utifrån distansundervisning, ungdomsarbetslöshet och psykisk ohälsa. GR:s insatser berör även arbetslösheten i stort samt för nyanlända liksom stöd till vårdens medarbetare efter pandemin.

Dotterbolag

Utifrån förbundsstyrelsens uppsiktspflicht följer GR som ägare verksamheten i de hel- och delägda dotterbolagen. Gryning Vård har tidigare varit inne i en omställningsfas och bolaget har för närvarande den struktur och omfattning som motsvarar kommunernas efterfrågan för en ekonomi i balans. Arbetet inom Internationella skolan i Göteborgsregionen (ISGR) löper på enligt plan.

Organisationer som GR transfererar medel till

GR är sedan tio år en av flera aktörer bakom Urban Futures (före detta Mistra Urban Futures), ett internationellt centrum som sammanför forskare och praktiker i praktisk forskning inom hållbar stadsutveckling. Under 2022 följer GR den forskning som sker kring hur man uppnår en effektiv organisering och styrning för klimatomställning och klimatanpassning.

Inom ramen för Västkom fortsätter GR att följa införandet av Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM). Målet är en modern informationsmiljö som ger invånarna en tillgänglig hälso- och sjukvård med hög kvalitet och stor delaktighet. Programmet har av olika skäl inte kommit så långt som planerat, men arbetet fortsätter under 2022, i nära dialog med medlemskommunerna.

Samverkansavtalen med Business Region Göteborg (BRG) respektive Göteborg & Co anger hur GR ska interagera med bolagen och inom vilka områden som samverkan är aktuell. Särskilt viktigt att följa upp under 2022 är arbetet med kompetensförsörjning och återhämtningen i näringslivet efter coronapandemin. GR följer även framtagandet av ett nytt besöksnärlingsprogram för Göteborgsregionen som beslutas under 2022.

Under 2022 följer GR också tillsammans med övriga stiftare Västra Götalandsregionen och Region Halland framtagandet av ny framtida inriktning för Västkoststiftelsen, som förvaltar naturreservat i Västsverige.

Påverkan regionalt, nationellt och internationellt

I samverkan med Västra Götalandsregionen och Västkom följer GR under 2022 särskilt arbetet kring vårdssamverkan samt genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin i ett delregionalt perspektiv. Nationellt bidrar GR till att lyfta kommunernas roll som huvudman för hälso- och sjukvård samt som aktör i arbetsmarknadspolitiken. Internationellt stödjer GR kommunerna för att dra nytta av tillgängliga medel som strukturfonder, sektorsprogram och återhämtningsmedel efter pandemin.

Bedömning av de 12 fokusområdena i Plan och detaljbudget 2022

Plan och detaljbudget 2022 innehåller 12 fokusområden som särskilt ska följas upp och analyseras under året. Fokusområdena är kopplade till de sex utmaningarna i Strategisk inriktning 2020–2023. Här följer en statusrapport för fokusområdena med kommentarer kring eventuella avvikelser mot plan.

Följer plan

Avvikelse

Fysisk planering

Fokusområde	Bedömning	Kommentar
Profilera storstadsregionen		

Utbildning och kompetensförsörjning

Fokusområde	Bedömning	Kommentar
Kompetensförsörjning inom offentlig sektor och näringsliv		
Fullföljda studier för alla elever		

Näringslivsutveckling

Fokusområde	Bedömning	Kommentar
Mark för näringsliv		Det har funnits svårigheter att konkretisera näringslivets markbehov på ett sätt så att det kan utgöra underlag i den kommunala planeringen

Digital transformation

Fokusområde	Bedömning	Kommentar
Förskolans och skolans digitalisering		
Införandet av Framtidens vårdinformationsmiljö		Affärsuppgårelsen mellan VGR och leverantören Cerner pågår fortfarande. De 49 kommunerna har i olika utsträckning tecknat sig för någon eller några av de tre optioner som erbjudits. FVM-programmet är mer omfattande och komplext än vad som förutsågs. Goda framsteg har gjorts samtidigt som hinder kvarstår

Social sammanhållning och trygghet

Fokusområde	Bedömning	Kommentar
Stödja kommunerna i omställningen till god och nära vård		
Stödja kommunerna i att utveckla det förebyggande arbetet		
Stödja kommunerna i omställningen av arbetsmarknadspolitiken		
Stödja kommunernas arbete för att motverka långtidsarbetslöshet, med särskilt fokus på ungdomsarbetslöshet		

Klimat och miljö

Fokusområde	Bedömning	Kommentar
Genomförande av vattenförsörjningsplanen		
Öka takten i klimatomställningen och klimatanpassningen		

Fokus på att öka takten i klimatomställningen och klimatanpassningen

Klimatfrågan är brådskande, och regionen står inför stora utmaningar i arbetet för att radikalt minska utsläppen av växthusgaser. Under året kommer GR att arbeta aktivt på flera sätt. Här redovisas en fördjupad uppföljning av delårets insatser.

Kunskapsunderlag

Klimatutmaningen är komplex, och att ta fram och sprida kunskapsunderlag är ett effektivt sätt för GR att stödja medlemskommunerna i klimatarbetet samt driva frågan i våra regionala samverkansprocesser. I dialoger med medlemskommunerna har det framförts ett särskilt behov av kunskapsunderlag som riktar sig till olika verksamheter/sektorer. Utöver kunskapsunderlag som rör klimatfrågan specifikt är det även viktigt att klimateffekterna belyses i övriga kunskapsunderlag och politiska beslutsunderlag som GR tar fram.

Regionala bilder

GR har fått ett uppdrag från förbundsstyrelsen att ta fram kunskapsunderlag kopplat till regionens fysiska planering, i form av regionala bilder. Klimatpåverkan utgör ett eget avsnitt tillsammans med klimatanpassning. Under januari-april har ett utkast tagits fram med visualiseringar av utsläppsdata, en nulägesbeskrivning utifrån befintliga styrdokument och omvärldstrender samt en beskrivning av utmaningar och möjligheter för storstadsregionen framöver. Ett arbete har också påbörjats för att integrera klimataspekter i övriga teman/avsnitt.

Hållbarhetsverktyget

Hållbarhetsverktyget har fångats upp av ett nationellt projekt som initierats av Fossilfritt Sverige där en ny och utvidgad digital plattform ska utvecklas. Under januari-april har GR påbörjat en förstudie med målet att tydliggöra förutsättningar för att utveckla och integrera modellering av fastighetsnära godstransporter i det befintliga Hållbarhetsverktyget. Det skulle göra det möjligt att redan i tidiga skeden av planeringen kunna planera för vilken typ av infrastruktur och åtgärder som krävs för att möta efterfrågan och minska negativ klimatpåverkan. Arbetet genomförs tillsammans med IVL Svenska miljöinstitutet, Johanneberg Science park, Lindholmen Science Park och en rad olika aktörer, både kommunala aktörer, fastighetsutvecklare, distributörer, logistikaktörer och forskningsaktörer.

Energi

En trygg och fossilfri energiförsörjning är avgörande för minskade växthusgasutsläpp från industri och transporter, de två sektorer som släpper ut mest inom Göteborgsregionens geografiska område. Inom Göteborgsregionen har det efterfrågats en kunskapshöjning för att skapa en gemensam bild av läget i delregionen samt diskutera hur elförsörjningen bör och kan inorporeras i den fysiska planeringen på lokal och delregional nivå. GR har under 2022 påbörjat en kunskapsöversikt med en beskrivning av nuläget, relevanta aktörer och behov av ytterligare kunskapsunderlag. Huvudmålgrupp för kunskapsöversikten är samhällsplanerare.

Utbildning

Under 2022 genomförs den fjärde omgången av Klimatlyftet, ett projekt för att stärka skolledare och pedagoger i deras arbete med hållbar utveckling med ett särskilt fokus på klimat. I programmet får lärare och skolledare ta del av filmer, föreläsningar och pedagogiskt material som stöd i arbetet internt, samt processhandledning direkt från GR. Under januari-april har en digital plattform med lärmoduler färdigställts och de första träffarna med de nio deltagande skolorna har hållits.

Urbana stationssamhällen

GR ingår i Urban Futures-forskningsprojektet Urbana stationssamhällen – förtätning av stationsnära områden för god tillgänglighet som pågår 2020-2022. Förtätning och utveckling av stationssamhällen kan vara ett bra sätt att bidra till hållbara och klimatsnåla transporter, men kan också innebära mållkonflikter. Projektet utvecklar en analysmetod för utvärdering av tillgänglighet och täthet utifrån de globala målen, särskilt mål 11: Hållbara städer och samhällen där minskad klimatpåverkan betonas tillsammans med övriga hållbarhetsmål. Under januari-april har utveckling av analysmetoderna fortgått och spridning har skett genom webinarier.

METREX Expertgrupp

Under januari-april har GR, tillsammans med Region Stockholm och Helsingfors, varit pådrivande i att starta en expertgrupp kring storstadsregioners klimatutmaningar inom den europeiska samverkansplattformen METREX (The Network of Metropolitan Regions), där GR är medlem. Syftet med expertgruppen är bland annat att fånga upp och sprida kunskap om hur storstadsregioner kan minska sin klimatpåverkan och möta klimatutmaningar. Expertgruppen lanseras på METREX-konferensen i maj.

Hållbarhetsperspektiv i remissvar

Under januari-april har det påbörjats ett arbete för att mer systematiskt belysa hållbarhetsperspektiv (inklusive klimatpåverkan) i de beslutsunderlag som tas fram på GR:s avdelning för miljö- och samhällsbyggnad med ett initialt fokus på remissvar. En ny rutin tas fram under året med fokus på att engagera fler kompetenser i prioriterade remisser.

Kommunikation

Under 2022 ska GR ta fram målgruppsanpassat kommunikationsstöd som hjälper olika kommunala verksamheter att hitta sin roll i klimatomställningen och uppfyllelse av de olika målen på miljöområdet. Under januari-april har arbetet påbörjats med en behovsinventering.

Upphandling, cirkulär ekonomi och avfallsminimering

Under 2022 ska ett särskilt fokus läggas på stöd och kunskap kring klimataspekter i upphandling, cirkulär ekonomi och fortsatt arbete med den regionala avfallsplanens tyngsta mål: avfallsminimering.

Upphandling

Under januari-april har GR fortsatt att bygga upp och utveckla en samverkansplattform för GR-kommuner kopplad till hållbar upphandling, med ett särskilt fokus på klimataspekter i upphandling. En referensgrupp har startats bestående av kommunala miljöstrateger och upphandlare för att fånga upp behoven och få de olika kompetenserna att mötas. Tillsammans med referensgruppen har en aktivitetsplan tagits fram för 2022 bestående av praktiska workshops och kunskapshöjande pass. Samtliga aktiviteter knyter an till målen i den regionala avfallsplanen och kommunernas klimatlöften inom ramen för Klimat 2030. GR har också ingått i en projektansökan tillsammans med IVL och några andra kommuner och regioner för att utveckla verktyg och kunskapsstöd kring cirkulär upphandling som om det blir godkänt startar till hösten.

Cirkulär ekonomi och avfallsminimering

Den gemensamma avfallsplanen dockar an till flera av kommunernas klimatlöften inom ramen för Klimat 2030. Under januari-april har avfallsnätverket informerats om klimatlöftena och ansvariga för relevanta klimatlöften informerats om vilket stödmaterial som är framtaget kopplat till avfallsplanen. En utmaning har varit att de klimatlöften som rör avfallsminimering och cirkulära flöden inom kommunens egen verksamhet ofta saknar utpekade genomförare i kommunen.

Kopplat till avfallsminimering drivs ett antal projekt under 2022, där två viktiga är:

- Minimeringsmästarna – en tävling för hushåll i Sverige för att minska deras avfall och därmed klimatavtrycket.
- F/ACT-samarbetet fortsätter i form av en testmarknad för cirkulärt mode och textil, där aktiviteter genomförs tillsammans med kommuner och näringslivet.

Samordning av kommunernas insatser kopplat till Klimat 2030 och kommunernas klimatlöften

VGR bidrar med delfinansiering av GR:s arbete inom miljö- och klimatområdet. Den så kallade miljömiljonen utgör en god grund för ett långsiktigt arbete.

GR har inte ett kommunnätverk för klimatfrågor specifikt men för på olika sätt dialog med kommunerna om deras behov. En del av dialogen sker inom de projekt och samverkansforum som beskrivs ovan. Under 2022 har även individuella avstämningsmöten hållits med miljöstrategier från GR:s medlemskommuner för att fånga upp behov och gemensamma utmaningar. Klimatfrågan lyfts löpande på miljö- och samhällsbyggnadsavdelningens tjänstemannanätverk för att få in kompletterande perspektiv.

GR har under januari-april samarbetat med de övriga kommunalförbunden inom Västra Götaland för att anordna en webinarserie kring kommunernas klimatlöften inom ramen för Klimat 2030. På de digitala träffarna har deltagande kommuner fått dela erfarenheter, ta del av verktyg och kunskapsunderlag och uttrycka behov av ytterligare stöd.

I dialogen har det lyfts ett särskilt stödbehov kopplat till laddinfrastrukturplanering, minskad användning av engångsartiklar samt cirkulära arbetskläder och möbler. Det finns gemensamma utmaningar med organisering och styrning av frågor som inte platsar i traditionella organisatoriska spår.

Klimatanpassning

GR samordnar sedan 2018 ett klimatanpassningsnätverk för medlemskommunerna. Utmaningarna med klimatanpassning ser olika ut i kommunerna beroende på både naturgivna förutsättningar och fysiska strukturer i samhället. De gemensamma och regionala utmaningar som klimatanpassningsnätverket identifierat är bland annat kunskapsuppbyggnad och organisering av klimatanpassningsarbetet. Med utgångspunkt i detta har GR under första kvartalet 2022 drivit tre olika aktiviteter för att öka kunskaperna kring klimatförändringar och klimatanpassningslösningar, samt identifiera arbetssätt och samverkansformer för ett effektivt klimatanpassningsarbete:

- Nätverksträff för klimatanpassningsnätverket med inbjudna gäster från både Länsstyrelsen i Västra Götaland och Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) för att skapa en gemensam kunskapsbas samt underlätta dialog och samverkan.
- Framtagande av utbildningskoncept inom klimatanpassning för chefer i kommunala organisationer i ett projekt finansierat av Länsstyrelsen i Västra Götaland, där en fullbokad pilotutbildning hölls i slutet av mars.
- Uppstart av det tvååriga Vinnovafinansierade projektet PEHKA – Process för etablering av hållbara klimatanpassningslösningar – där samskapande arbetssätt ska testas i planeringsprocessen för klimatanpassningsåtgärder i en fallstudie i Ale kommun.

Dessutom deltar GR i den arbetsgrupp inom Urban Futures – Centrum för hållbar stadsutveckling – som utarbetar ett tematiskt spår inom klimatanpassning för fördjupad samverkan mellan forskning och praktik.

Samlad bedömning

GR arbetar på bred front för att öka takten i klimatomställningen och klimatanpassningen. Vi fortsätter att utveckla våra styrkeområden och tar oss an nya samarbetsformer och frågor utifrån medlemskommunernas behov och omvärldens utveckling. En samlad bedömning efter delår 1 2022 är att de planerade aktiviteterna och leveranserna i budgeten blir genomförda.

Men de klimatmål som GR har ställt sig bakom – en fossiloberoende region till 2030 med kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser – ser inte ut att nås med nuvarande minskningstakt. Enligt den uppdaterade koldioxidbudgeten för Västra Götaland måste koldioxidutsläppen i länet minska med 19 procent årligen 2022–2030. Trenden under senaste decenniet har varit mindre än en procent per år. Utsläppsnivåerna globalt påverkar omfattningen av effekterna på samhällen och ekosystem, och förutsättningarna och kostnaderna för klimatanpassningen lokalt. Om klimatmålen ska nås, och de allvarligaste klimateffekterna undvikas, krävs det omedelbart kraftfullare åtgärder såväl inom GR-samarbetet som i samhället utanför.

Delårsbokslut april 2022

GR-koncernen

Styrelsen för Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), organisationsnummer 222000-0265, avlämnar härmed delårsbokslut per april månad 2022. GR-koncernen består förutom moderbolaget GR av Göteborgsregionens Internationella Skola AB (ISGR AB), som ägs till 100 procent av GR, och Gryning Vård AB som ägs till 54 procent av GR. GR är också en av tre huvudmän i Stiftelsen för Västsvenska fritidsområden samt en av fyra huvudmän i Stiftelsen Korsvägen.

GR

GR är en samarbetsorganisation för 13 kommuner i Västsverige; Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö. Tillsammans hade dessa kommuner 1 058 278 invånare den 31 december 2021. GR:s uppgift är att verka för samarbete över kommungränserna samt vara ett forum för idé- och erfarenhetsutbyte inom regionen. Verksamheten inom GR ska vara till kommunal nytta samtidigt som den ska stärka regionen nationellt och internationellt.

Se www.goteborgsregionen.se

GR:S DOTTERBOLAG

Göteborgsregionens Internationella Skola AB (ISGR)

ISGR bildades 1995 och är en fristående skola med internationell profil som bedriver undervisning för elever från i första hand Göteborgsregionen. Den 1 juli 2012 överfördes ISGR AB:s svenska sektion till GR med anledning av ny lagstiftning vilken omöjliggör för kommuner och kommunalförbund att vara majoritetsägare i aktiebolag som bedriver skolverksamhet enligt svensk läroplan. Se www.isgr.se.

Gryning Vård AB

Gryning Vård AB ägs av GR (54 procent) samt kommunalförbunden i Skaraborg, Sjuhärad och Fyrbodalen. Verksamheten består av institutions- och öppenvård för barn, familjer, ungdomar och unga missbrukare. Bolaget är idag landets största bolag inom HVB (hem för vård och boende). Se www.gryning.se.

Omvärldsanalys

Nedan följer en kort sammanfattning av Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) ekonomirapport 17 maj 2022 kring kommunernas ekonomiska situation och förutsättningar.

Kommunernas verksamhet och ekonomiska förutsättningar präglades under 2021 av pandemin. Den svenska ekonomin återhämtade sig betydligt snabbare än väntat och skatteunderlaget förbättrades under året. Skatteintäkterna blev sammantaget 15 mdr högre vid årets slut än kommunerna hade budgeterat. Därtill avslutade börsen mycket positivt, vilket innebar ett högre värde för kommunernas finansiella placeringar. Det sammantagna resultatet i kommunerna uppgick till 47 mdr, eller 7,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. SKR gör däremot bedömningen att en kraftig försämring av resultatet kommer att ske under år 2023, både jämfört med 2022 och jämfört med föregående bedömning, vilket framför allt beror på ökad inflation, högre löneökningar och pensionskostnader.

Finansförvaltning

En policy som är beslutad av förbundsfullmäktige anger riktlinjer för medelsförvaltningen inom GR. Förbundsstyrelsen är ansvarig för kommunalförbundets medelsförvaltning. Placering av likvida medel får endast ske i finansiella instrument med mycket hög säkerhet och god likviditet. Endast överlikviditet över 20 000 tkr kan placeras. Ränterisken begränsas genom att den genomsnittliga räntebindningen på placerat kapital inte bör överstiga 18 månader. Målsättningen är att med bibehållen hög säkerhet säkerställa en god avkastning på GR:s likvida kapital. Summa likvida medel (kassa och bank) uppgår till 354 387 tkr (225 544 tkr). GR har idag hela sin överlikviditet på bankkonto hos Swedbank.

Valutarisker ska undvikas genom att all exponering sker i svensk valuta. Eventuella medel i utländsk valuta ska således omgående växlas till svensk valuta. Inga utländska placeringar är genomförda under perioden.

Riktlinjer avseende upplåning regleras i medelsförvaltningen på delegation från förbundsstyrelsen. GR har inte i nuläget några långfristiga lån eller borgensåtaganden.

Omsättning och resultat

Den sammanställda redovisningen visar att koncernens totala omsättning per 30 april uppgår till 236 640 tkr jämfört med 190 718 tkr för motsvarande period föregående år. Koncernresultatet per april uppgår till +9 200 tkr att jämföra med motsvarande period 2021 då koncernresultatet uppgick till -2 260 tkr.

Gryning Vård AB redovisar ett periodresultat för årets fyra första månader på +5 583 tkr, vilket även är en positiv budgetavvikelse på 9 160 tkr. Bolagets prognos per april och för helårsresultatet, är att som lägst nå ett nollresultat¹. I budget finns även en avsatt reserv på 6 000 tkr vilken planeras att nyttjas under året för en beslutad avveckling, samt för en nyetablering av en barnenhet parallellt med riktade utvecklingsinsatser.

Bolaget har gjort en omfattande anpassnings- och utvecklingsresa under senare år, bland annat vad gäller utbud, anpassning, verksamhetsinnehåll och kvalitetssäkring. Fler vårdgivare i landet beskriver en betydligt lägre efterfrågan och beläggning inom IFO-området under perioden 2018 till 2020 än tidigare år, vilket Socialstyrelsens statistik gällande placerade barn- och unga också bekräftar.

Bolaget arbetar dessutom kontinuerligt med att anpassa utbudet samt utveckla tjänster utifrån kommunernas efterfrågan för att säkerställa ekonomi, attraktivitet och långsiktig hållbarhet. Det innebär ett kontinuerligt vardagsarbete för att balansera intäkter och kostnader. Bolaget arbetar aktivt vidare med försäljningsstödjande aktiviteter parallellt med de viktiga kommundialoger som sker i vardagen.

För ISGR är utfallet för delårsbokslutet per april 2022 positivt och uppgår till +3 128 tkr. Vid jämförelse mellan budget och utfall avseende intäkter kan noteras att utfallet är cirka 1 800 tkr bättre än budget och uppgår till 51 899 tkr. Resultatet för innevarande period är även 760 tkr bättre jämfört med motsvarande period förra året. Förbättringen förklaras av högre intäkter på den internationella sektionen samt lägre lönekostnader med anledning av kompensation från staten för sjuklönekostnader. Prognos för helåret bedöms till +2 200 tkr.

Likviditeten är positiv och banksaldot per 30/4 2022 uppgår till 76 527 tkr där 42 391 tkr är örönmärkta medel för ISGR:s lokalfond.

Antalet elever april 2022 är i stort oförändrat och uppgår till 1 095 (1 100). Eleverna på den svenska sektionen är lika till antalet med vårterminens elevtal, det vill säga 460. Antalet elever på den internationella sektionen är 635. Klassorganisationen består av 46 klasser, 16 på den svenska och 30 på den internationella sektionen.

1. Siffrorna ovan visar Grynings saldon i motsats till den sammanställda redovisningen som visar GR:s andel (54%).

GR – verksamhetens intäkter, resultat och kostnader

Intäkter för GR

GR:s samlade intäkter för perioden januari till och med april 2022 uppgår till 144 196 tkr att jämföra med samma period föregående år då den uppgick till 99 185 tkr, vilket är en ökning med 45 procent. Denna kraftiga ökning av intäkterna kan främst förklaras av sålda läromedel (+29 669 tkr), vilket hänger samman med en extra satsning/beställning på läromedel till elever inom Göteborgs Stad.

GR:s omsättning består av årsavgift, EU-bidrag, projektintäkter, övriga bidrag och övriga intäkter. Övriga intäkter utgörs bland annat av deltagaravgifter (vid kurser och seminarier), konsultationer och försäljning av läromedel.

Resultat

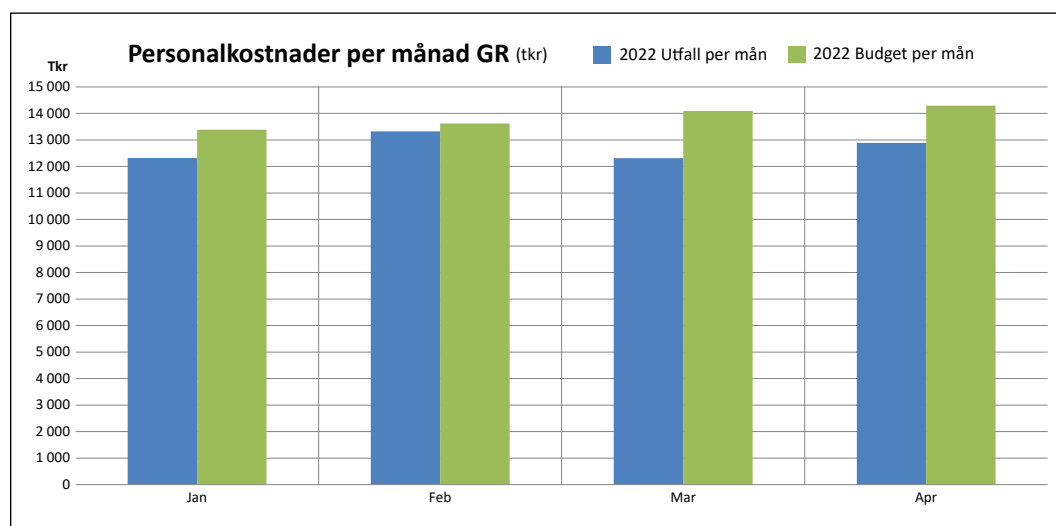
GR har främst under den första halvan av första tertialet påverkats av konsekvenser av coronapandemin och då primärt inom vår kurs- och konferensavdelning. GR redovisar per april 2022 dock ett samlat positivt resultat på 3 057 tkr vilket även är 2 086 tkr bättre än periodiserad budget. Periodens avvikelse mot budget kan i huvudsak förklaras av personalvakanser, ökad volym sålda läromedel, såld tjänst till Västkom samt ett positivt finansnetto gentemot budget.

Helårsprognosen bedöms till +750 tkr, vilket är överensstämmande med beslutad årsbudget. GR arbetar kontinuerligt med olika scenarier och tänkta insatser utifall verksamheten mot förmodan inte skulle kunna genomföras på sedvanligt vis. Detta i syfte att säkra en ekonomi i balans för helåret.

Kostnader

Verksamhetens kostnader per 2022-04-30 uppgår till 140 602 tkr (103 342 tkr). Dessa utgörs till största delen av personalkostnader, läromedelsinköp, konsultarvoden och transfereringar till andra regionala organisationer. Ökningen av kostnader mellan åren består i huvudsak av ökade kostnader för inköp av läromedel (+29 658 tkr), konsulttjänster (+4 839 tkr) samt lönekostnader inklusive årets lönerrevision (+2 651 tkr) jämfört med samma period föregående år.

Personalkostnaderna på GR, som är en betydande andel av GR:s kostnader, avviker positivt mot budget för perioden med 4 546 tkr, vilket även framgår av diagram på nästa sida. Orsaken till detta är att en viss grad av försiktighet fortsatt råder internt inom organisationen då pandemin påverkat GR negativt under främst årets två första månader.

Vidaretransfereringar

Cirka 35 procent av årsavgiften från medlemskommunerna har vidaretransfererats till andra regionala organisationer. Från och med i år utgår inget bidrag till ARC, Reväst och ISGR. Om de sammanlagda vidaretransfererade medlen exkluderas från GR:s omsättning samt från summa årsavgift för perioden, finansieras GR:s verksamhet till 12 procent av årsavgiften och till 88 procent av övriga intäkter. GR:s strävan är att ge medlemskommunerna ett mervärde utöver de insatser som finansieras av årsavgiften. Detta illustreras mycket väl av att andelen övriga intäkter är hög.

Transfereringar till andra regionala organisationer (tkr)	2022-01-01 2022-04-30	2021-01-01 2021-04-30
Business Region Göteborg (BRG)	6 667	6 667
Göteborg & Co	367	367
ISGR	0	333
Västkom	648	643
Västkostiftelsen	1 336	1 309
Övriga *)	132	165
Summa	9 150	9 484
*) ARC, Urban Futures (tidigare Mistra) samt Reväst		

Finansnetto

Finansnettot per 30 april 2022 uppgår till +407 tkr, att jämföra med motsvarande period 2021 då finansnettot uppgick till +276 tkr.

Balansposter

Balansomslutningen uppgår den 30 april 2022 till 478 792 tkr jämfört med 406 755 tkr den 31 december 2020 och 347 460 per april 2021.

Tillgångar och investeringar

På tillgångssidan är det de likvida medlen som har ökat jämfört med föregående år. Per sista april 2022 hade GR 354 387 tkr på kassa/bank jämfört med 258 418 tkr per sista december 2021. Detta till följd av högre utbetalda statsbidrag hittills i år kopplat till vuxnas lärande men även av fortsatt ökad försäljning av läromedel.

Utöver detta har värdet av GR:s samlade anläggningstillgångar totalt ökat med 1 491 tkr jämfört med senaste årsskiftet till följd av årets investeringar som uppgår till 2 435 tkr reducerat med periodens planmässiga avskrivningar.

Skulder och eget kapital

På skuldsidan är det kortfristiga skulder som ökar till följd av högre erhållna statsbidrag för pågående och kommande vuxenutbildningar jämfört med föregående år. Sammantaget har denna post ökat med 120 551 tkr upp till 273 940 tkr jämfört med föregående år. Även pågående projekt ökar och saldot är nu 78 603 tkr vilket är 9 243 tkr högre än för ett år sedan.

GR:s egna kapital (inklusive periodens resultat) uppgår till 49 792 tkr. Det inför 2022 beräknade och identifierade lägsta måлтаlet för eget kapital utifrån riskhänseende uppgår till 32 500 tkr.

Medarbetare

GR ska vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade och kompetenta medarbetare som gör sitt bästa i varje situation. Ledarskapet ska ge utrymme för individens och verksamhetens utveckling. Våra tre kärnvärden – lyhördhet, handlingskraft och utveckling – är vägledande för arbetet. Medarbetare som trivs är den viktigaste förutsättningen för att GR även fortsatt ska kunna leverera tjänster med hög kvalitet.

Antal anställda

Den 30 april hade GR 199 anställda med månadslön, vilket är en ökning med 12 anställda jämfört med samma period föregående år. 12,6 procent av de månadsavlönade utgjordes av tidsbegränsat anställda. Antalet årsarbetare uppgick till 167, vilket är en ökning med 7 årsarbetare. Bland årsarbetarna är fördelningen fortsatt 76 procent kvinnor och 24 procent män. GR hade den 30 april 10 intermitterant anställda med timlön.

GR är en organisation som på grund av verksamhetens karaktär, utöver månadsanställda, även har timavlönade, konsulter och inlånad personal från medlemskommuner för specifika uppdrag.

Lön

Lönerevisionsprocessen för 2022 avslutades 2022-04-29 och nya löner betalas ut retroaktivt med majlönen. Tidplanen sköts i ett tidigt skede fram en månad med anledning av coronapandemin och vikten av att kunna träffas fysiskt vid prestationsamtalen.

Sjukfrånvaro

Under perioden 2022-01-01 till och med 2022-04-30 var totala sjukfrånvaron 5,6 procent, vilket är en ökning med 1,4 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Långtidssjukfrånvaron (60+ dgr) har ökat med 0,8 procentenheter till 3,4 procent. Korttidsfrånvaron (1-14 dgr) har ökat med 0,4 procent till 1,5. Cirka hälften av långtidssjukfrånvaron beror på fysisk ohälsa och hälften beror på psykisk ohälsa. En stor del av korttidsfrånvaron kan antas utgöras av coronapandemin.

Vid en organisation med cirka 200 medarbetare kan en enskilds medarbetares sjukfrånvaro eller återgång slå hårt i statistiken, vilket är viktigt att ha med sig vid analys. Men då sjukfrånvaron har haft en negativ trend sedan 2020 följs siffrorna noga och löpande dialog kring arbetsmiljön förs på både central, grupp- och individnivå i organisationen.

Arbetsmiljöarbetet

Efter över ett års tid av distansarbete under coronapandemin för de flesta av GR:s medarbetare, kunde successiv återgång till GR-kontoret inledas den 9 februari. Det långvariga distansarbetet och den ökade digitaliseringen under coronapandemin har bland annat medfört en förändrad syn på arbetslivet och varifrån arbetet ska utföras. Även om distansarbete var möjligt för många på GR även innan pandemin, är det nu fler medarbetare som arbetar regelbundet på distans i viss mån. En vägledning med gemensamma grundläggande principer kring distansarbete har tagits fram för att skapa så goda förutsättningar som möjligt, utifrån både verksamhetsmässiga och arbetsmiljömässiga skäl samt med hänsyn tagen till både individ, grupp och organisation.

Som del av GR:s systematiska arbetsmiljöarbete genomförs GR:s medarbetarenkät under maj/juni 2022.

Kompetensförsörjning

GR har generellt lätt för att attrahera och rekrytera rätt kompetens, med många kvalificerade sökanden till utlysta tjänster. Under vintern konstaterades dock ett markant minskat antal sökande till lediga tjänster. För de flesta av tjänsterna tros en orsak vara pandemin samtidigt som vissa kompetenser generellt är mer svårrekryterade.

Under våren har bland annat ny förbundsdirektör rekryterats, med tillträde 1 maj 2022.

GR:s miljöarbete

Miljövision

Med värdegrunden som utgångspunkt ska GR ligga i framkant i utvecklingen av en hållbar region. Miljöarbetet ska genomsyra varje del av vår verksamhet och präglas av lyhördhet, handlingskraft och utveckling.

Miljödiplomerade

GR är sedan år 2003 en miljödiplomerad verksamhet och i april 2022 blev vi återigen diplomerade enligt Svensk Miljöbas kravstandard. Att årligen genomgå en revision är en självklar del i verksamheten, i syfte att ständigt förbättra miljöarbetet och fortsätta leva upp till kraven i diplomeringen.

Den 5:e april blev GR åter miljödiplomerade med 2021 års siffror som underlag och följande fem mätbara miljömål uppsatta:

1. **Transporter – resande i tjänsten:** Minska resandet, inte bara vår egen personals resande utan också tillresande mötesdeltagares resande. En digital utbildnings- och mötesarena ska utvecklas på GR.
2. **Energianvändning:** Få till stånd en solcellsanläggning på taket som tillgodoser minst 30 procent av vår verksamhetsel och i realtid tydliggöra vår elförbrukning och elproduktion för personalen.
3. **Transporter – cykel:** Att öka andelen av personalens resor till och från jobbet som sker med cykel med 15 procent.
4. **Transporter – kollektivtrafik:** Öka andelen av personalens resor till och från jobbet som sker med kollektivtrafik med 10 procent.
5. **Transporter – flyg, tåg, personbilar:** CO₂-utsläppen (kg/anställd/år) från tjänstereor ska minska med 5 procent per år i tre år.

Måluppfyllelse

En solcellsanläggning finns nu på plats på taket och den är fullt driftsatt. Förberedelser för realtidsvisning av elproduktion och förbrukning är påbörjade.

Målen avseende transporter och resande är ännu ej helt reviderade och detta på grund av omständigheter relaterade till coronapandemin, andelen resefria möten har av samma skäl överträffats med råge. Målen skjuts fram till år 2022.

Under år 2021 var planen att sätta personalens resor i fokus. Målet var att andelen tjänsteresor med flyg och fossilbränslebilar skulle minska till förmån för användning av tåg, elbilar, laddhybrider samt cyklar. När det gäller personalens val av färdmedel till och från jobbet arbetar GR vidare för att öka andelen resor med cykel samt skapa en cykelvänlig arbetsplats. GR tilldelades utmärkelsen Västsveriges cykelvänligaste arbetsplats som delas ut av Västtrafik, VGR och Region Halland.

GR har även intensifierat arbetet med att skapa bättre förutsättningar för effektiva distansmöten. Denna process har skyndats på med anledning av coronapandemin, vilket får betecknas som en positiv avvikelse. Under större delen av året har vi rest mycket mindre eftersom många arbetat på distans. Teknisk utrustning har köpts in för att öka möjligheterna till resefria möten både här och nu samt på längre sikt. Kompetensinsatser har också genomförts med all personal inom området digitala möten.

GR ger personalen möjlighet att beställa cyklar som bekostas genom bruttolöneavdrag. Detta är en satsning med både miljö- och hälsofokus, för bättre kondition som ger möjlighet att undvika kollektivtrafiken under coronapandemin och som också är ett sätt för GR att uppnå delar av miljömålen. Tre beställningstillfällen har genomförts under året.

GR:s lokaler är certifierade som miljöbyggnad silver av Sweden green building council och till vårt hyreskontrakt återfinns en grön bilaga som tydligt beskriver både GR som hyresgäst samt hyresvärdens möjligheter och skyldigheter i miljöfrågor. Gröna bilagan går årligen igenom där parternas respektive miljöarbete synas med fokus på energiförbrukning och åtgärder inför framtiden på miljöområdet.

Målavstämning god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner, kommunalförbund och landsting ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH). GR har därför i Plan för uppföljning och detaljbudget 2022 tagit fram riktlinjer för GEH, vilka följs upp i samband med delårsrapporter och årsbokslut. God ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden samt att hushålla över tiden, det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt och verksamhetens behov på längre sikt. Vidare har begreppet god ekonomisk hushållning både ett verksamhetsperspektiv och ett finansiellt perspektiv. Kommunallagen stipulerar att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Med detta menas att organisationen inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Verksamheterna ska utövas på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Se tabell nedan och på följande sida.

MÅLAVSTÄMNING GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING GR PER 30 APRIL 2022		
God ekonomisk hushållning i verksamheten	Indikator	Avstämning
GR:s verksamheter ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för GR och våra medlemskommuner.	GR:s verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas.	GR arbetar strukturerat och metodiskt med kostnadsuppföljning genom uppföljningsmöten. GR har en löpande dialog med våra medlemskommuner om vad som ska göras och även i vissa fall hur. Under våren har samrådsunderlag skickats ut och kommunernas svar har hanterats inför verksamhetsplanarbetet 2022. Insatser och projekt av väsentlig karaktär (betydande ekonomiskt värde) rapporteras dessutom kontinuerligt till ledning. Målet är uppfyllt.
	GR ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån förbundsstyrelsens reglementen, riktlinjer och beslut.	Rapport över genomförda aktiviteter samt en ny plan för innevarande år har rapporterats till förbundsstyrelsen liksom uppföljning av uppsiktsplikten av våra bolag och som fastställdes vid deras sammanträde i mars 2022. Policyn avseende medelsförvaltning avrapporterats i samband med delårs- och årsbokslut. Målet är uppfyllt.
	GR ska främja och följa upp att en kontinuerlig kvalitetsutveckling sker inom verksamheterna.	GR har utvecklat målarbetet och fastställt en flerårig verksamhetsinriktning som kompletteras med ettåriga planer. Verksamhetens mål följs upp i delårsrapporterna per april och per augusti med en beskrivning av nuläget och i årsredovisningen under separat rubrik. GR har genomfört ett förändringsarbete utifrån GR:s nya strategiska inriktning för 2020-2023 och som varit utsänd till medlemskommunerna för synpunkter i samrådsunderlaget tillsammans med rambudget för 2022. Målet är uppfyllt.
GR:s tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.	GR ska ha ett fullgott och genomtänkt försäkringsskydd samt ha klara regler för hur risker ska hanteras.	GR genomför årligen med hjälp av försäkringsmäklare en genomgång av försäkringsskyddet. Allt från sakförsäkring till tjänstereseförsäkring går igenom. Bedömningen från GR själva och upphandlad försäkringsmäklare är att vi har ett fullödigt försäkringsskydd. Genomfördes senast hösten 2021. Målet är uppfyllt.
	GR ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.	GR har arbetat fram en policy som anger riktlinjer för medelsförvaltning och är fastställd i förbundsstyrelsen. Förbundsdirektören är ytterst ansvarig för GRs medelsförvaltning och ekonomichefen verkställer. Målet är uppfyllt.

MÅLET HELT UPPFYLLT

MÅLET DELVIS UPPFYLLT

MÅLET INTE UPPFYLLT

Forts.

Forts.

MÅLAVSTÄMNING GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING GR PER 30 APRIL 2022		
God ekonomisk hushållning i verksamheten	Indikator	Avstämning
GR ska eftersträva en välskött ekonomi där all verksamhet bedrivs i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med förbundsstyrelsens beslut om finansiella mål och ramar.	Förbundsstyrelsens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.	För delåret per april 2022 redovisar GR ett resultat på 3 057 tkr vilket även är en positiv avvikelse mot periodiserad budget på 2 086 tkr. Målet är uppfyllt för perioden.
	GR:s olika avdelningar ser till att verksamhetens innehåll och omfattning är anpassad till beslutad budget och strategiska inriktning.	GR redovisar en ekonomi i balans för perioden. Målet är uppfyllt.
	Vid hantering av befarade eller konstaterade budgetavvikelser är GR:s avdelningar skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att styra den egna verksamheten mot budgetbalans.	Samtliga GR:s avdelningar redovisar en ekonomi i balans per april 2022. Arbete pågår med att anpassa verksamheten efter de ekonomiska förutsättningarna. Målet är ännu inte uppfyllt men beräknas vara uppfyllt för helåret.
Den totala sjukfrånvaron för GR:s medarbetare ska hållas på en fortsatt låg nivå.	Sjukfrånvaron på GR ska understiga 3,5 procent på helåret.	För första tertialet 2022 redovisar GR en total sjukfrånvaro på 5,6 procent och sjukfrånvaron för samma period föregående år låg på 4,2 procent. Utfallet per april är därmed sämre än GR:s interna helårs mål om max 3,5 procent. Målet är därmed inte uppfyllt.
GR:s finansiella mål	Indikator	Avstämning
GR ska redovisa ett genomsnittligt positivt ekonomiskt resultat över en femårsperiod.	GR:s intäkter ska överstiga dess kostnader.	För de senaste fem åren (helår) redovisar GR ett samlat ekonomiskt resultat på +1 367 tkr. För delåret per april 2022 redovisas ett positivt resultat på 3 057 tkr. Målet är uppfyllt.
	GR:s egna kapital ska inte understiga den årligt beräknade nivån utifrån riskhänseende.	GR:s egna kapital per 2022-04-30, inklusive periodens positiva resultat, uppgår till 49 792 tkr. Det identifierade lägsta måltalet inför 2022 är 32 500 tkr. Målet har därmed uppnåtts.
Långsiktigt ska GR:s egna kapital vara större än dess skulder inklusive pensionskulden.	Soliditeten inklusive pensionskulden ska vara positiv.	Soliditeten uppgår per 2022-04-30 till 10,4 procent (13,2%) vilket är en försämring jämfört med samma period 2021. GR uppfyller måltalet.
GR:s sammanlagda nettolåneskuld ska inte öka.	GR:s investeringar ska finansieras med hjälp av egna medel.	Investeringar på 2 435 tkr har gjorts under perioden. Målet är därmed uppfyllt.

 MÅLET HELT UPPFYLLT

 MÅLET DELVIS UPPFYLLT

 MÅLET INTE UPPFYLLT

Inför verksamhetsåret 2022 har GR, likt tidigare år, formulerat krav och måluppfyllelse för när GEH ska anses vara uppfyllt. Där framgår att ”för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppfyllt ska minst hälften av de verksamhetsmässiga målen och samtliga av de finansiella målen vara uppfyllda för helåret”. För första tertialet 2022 har GR sammantaget ett verksamhetsmässigt och ekonomiskt läge som möjliggör att – utan omedelbara allvarliga ekonomiska effekter – tillämpa långsiktiga strategier vid behov av anpassning till eventuellt försämrade förutsättningar. En ekonomi i balans medger handlingsutrymme och en ekonomi i balans gentemot beslutad budget för året beräknas att uppnås för helåret. Sex av GR:s sju uppsatta mål inför 2022 är helt uppfyllda för perioden. Med stöd av genomförd analys görs en samlad bedömning att GR har uppfyllt kommunallagens krav och intentioner på god ekonomisk hushållning för perioden fram till och med april 2022.

RESULTATRÄKNING GR och sammanställda räkenskaper (koncernen) (tkr)		GR				Sammanställda räkenskaper			
	NOT nr.	Utfall 220101-220430	Utfall 210101-210430	Prognos 220101-221231	Budget 220101-221231	Utfall 220101-220430	Utfall 210101-210430	Prognos 220101-221231	Budget 220101-221231
Verksamhetens intäkter		144 196	99 185	-	419 759	236 640	190 718	-	677 042
varav årsavgifter avsedda för GR:s verksamhet		16 901	17 343	-	48 659	16 901	17 343	-	48 659
varav årsavgifter transfererade till andra regionala organisationer		9 150	9 485	-	27 583	9 150	9 485	-	27 583
Verksamhetens kostnader	1	-140 602	-103 342	-	-416 816	-225 971	-190 990	-	-668 868
Avskrivningar		-944	-1 001	-	-2 842	-1 865	-2 067	-	-5 956
Verksamhetens nettokostnader		2 650	-5 158	-	101	8 804	-2 339	-	-5 956
Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning		-	-	-	-	-	-	-	-
Verksamhetens resultat		2 650	-5 158	-	101	8 804	-2 339	-	2 218
Finansiella intäkter		408	278	-	650	462	306	-	660
Finansiella kostnader		-1	-2	-	0	-66	-227	-	-10
Resultat efter finansiella poster		3 057	-4 882	-	751	9 200	-2 260	-	2 868
Extraordinära poster		-	-	-	-	-	-	-	-
PERIODENS RESULTAT		3 057	-4 882	750	751	9 200	-2 260	2 950	2 868

KASSAFLÖDESANALYS GR och sammanställda räkenskaper (koncernen) (tkr)		GR		Sammanställd redovisning	
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	Not nr.	2022-04-30	2021-04-30	2022-04-30	2021-04-30
Periodens resultat		3 057	-4 882	9 200	-2 260
Justering för ej likviditetspåverkande poster	2	944	1 001	1 118	423
Övriga likviditetspåverkande poster	3	-	-	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		4 001	-3 881	10 318	-1 837
Ökning/minskning pågående projekt		-62 118	-153 512	-62 118	-153 512
Ökning/minskning lager		-177	154	-177	154
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		18 199	-13 286	18 639	-9 055
Ökning/minskning kortfristiga skulder		138 498	176 456	132 942	168 836
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		98 403	5 931	99 604	4 586
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-2 389	0	-2 389	0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Investering i materiella anläggningstillgångar		-46	0	-79	-29
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		-	-	0	0
Ökning/minskning av finansiella anläggningstillgångar		-	-	-	-
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-2 435	0	-2 468	-29
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning/minskning av lån/finansiell leasing		-	-	-	-
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-	-	-	-
PERIODENS KASSAFLÖDE		95 968	5 931	97 136	4 557
Likvida medel vid årets början		258 418	219 613	341 444	289 335
Likvida medel vid periodens slut		354 387	225 544	438 580	293 892

BALANSRÄKNING GR och sammanställda räkenskaper (koncernen) (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2022-04-30	2021-12-31	2022-04-30	2021-12-31
TILLGÅNGAR				
A. Anläggningstillgångar	33 519	32 028	39 797	39 195
I. Immateriella anläggningstillgångar	14 540	13 019	14 540	13 019
II. Materiella anläggningstillgångar	249	279	24 561	25 480
1. Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-	-	21 458	21 865
2. Maskiner och inventarier	249	279	1 110	1 246
3. Övriga materiella anläggningstillgångar	-	-	1 993	2 369
III. Finansiella anläggningstillgångar	18 730	18 730	696	696
1. Aktier i dotterbolag	18 730	18 730	-	-
2. Uppskjuten skattefordran	-	-	696	696
B. Bidrag till infrastruktur	-	-	-	-
C. Omsättningstillgångar	445 273	374 727	573 827	503 431
I. Förråd m.m.	38 067	45 290	38 067	45 290
1. Lager avseende läromedel	177	0	177	0
2. Pågående projekt	37 890	45 290	37 890	45 290
II. Fordringar	52 819	71 019	97 180	116 697
1. Kundfordringar	39 592	53 057	57 878	73 868
2. Fordran hos koncern	202	316	-	-
3. Förutbetalad kostnad och upplupen intäkt	6 545	7 620	25 903	28 030
4. Skattefordran	3 746	3 736	7 027	6 148
5. Övriga kortfristiga fordringar	2 734	6 290	6 372	8 651
III. Kortfristiga placeringar	-	0	-	0
IV. Kassa & bank	354 387	258 418	438 580	341 444
S:A TILLGÅNGAR	478 792	406 755	613 624	542 626
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER				
A. Eget kapital	49 792	46 735	106 813	97 613
I. Periodens resultat	3 057	-3 842	9 200	6 833
II. Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
III. Övrigt eget kapital	46 735	50 577	97 613	90 780
B. Avsättningar	-	-	1 966	2 175
I. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	-	-	-	-
II. Andra avsättningar	-	-	597	806
III. Uppskjuten skatt	-	-	1 369	1 369
C. Skulder	429 000	360 020	504 845	442 838
I. Långfristiga skulder	-	-	-	-
II. Kortfristiga skulder	429 000	360 020	504 845	442 838
1. Leverantörsskuld	14 094	26 862	17 542	33 112
2. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	47 913	22 130	78 405	59 823
3. Pågående projekt	78 603	148 121	78 603	148 121
4. Skulder till koncernföretag	8 359	8 418	-	-
5. Skatteskulder	349	405	2 103	477
6. Övriga kortfristiga skulder	279 682	154 084	328 192	201 305
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER	478 792	406 755	613 624	542 626
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Ansvarsförbindelser				
1. Panten och därmed jämförliga säkerheter	-	-	16 200	16 200
2. Ansvarsförbindelser	-	-	-	-
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	-	-	-	-
b) Övriga ansvarsförbindelser	-	-	-	-

Noter

NOT 1, SPECIFIKATION AV PERSONALKOSTNADER, PERSONAL

SPECIFIKATION AV PERSONALKOSTNADER (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	220430	210430	220430	210430
Löner och ersättningar				
Styrelse och förbundsdirektör/VD	808	759	1 100	1 086
Ledningsgrupp	1 755	1 656	2 399	2 232
Övriga anställda (inkl extrapersonal & arvodister)	29 679	27 820	79 413	79 715
Avsättning pension/Återföring pensionsavsättning	0	0	0	0
Förändring löneskuld & semesterlöneskuld	2 759	3 076	4 526	5 112
Summa löner och ersättningar	35 001	33 312	87 439	88 145
Sociala avgifter enligt lag & avtal	15 786	16 317	36 176	37 289
Varav pensionskostnader	4 413	5 408	8 087	9 779
Övriga personalkostnader	65	-22	1 296	774
Summa personalkostnader	50 852	49 606	124 912	126 208

I sammanställda räkenskaper är ej VD ISGR med bland personalkostnader, utan redovisas istället som köpt tjänst.

SPECIFIKATION AV PERSONAL	GR		Sammanställda räkenskaper	
	220430	210430	220430	210430
Antal årsarbetare				
Kvinnor	127	122	348	369
Män	40	38	133	148
Summa årsarbetare	167	160	482	517
Förbundsdirektör/VD & ledningsgrupp				
Kvinnor	5	5	-	-
Män	2	2	-	-
Summa förbundsdirektör/VD & ledningsgrupp	7	7	-	-

ANTAL ANSTÄLLDA	GR			Sammanställda räkenskaper		
	Antal i april 2022	Antal i april 2021	Ökning/ minskning	Antal i april 2022	Antal i april 2021	Ökning/ minskning
Antal tillsvidareanställda på heltid	141	131	10	382	377	5
Antal tillsvidareanställda på deltid	33	38	-5	98	115	-17
Antal tidsbegränsade anställda med månadslön	25	18	7	61	67	-6
Antal intermittert anställda med timlön	10	8	2	179	193	-14
Totalt antal anställda	209	195	14	720	752	-32

TOTAL SJUKFRÅNVARO (%)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2022-01-01 2022-04-30	2021-01-01 2021-04-30	2022-01-01 2022-04-30	2021-01-01 2021-04-30
Kvinnor	6,7	4,6	-	-
Män	1,8	3,1	-	-
Summa total sjukfrånvaro (%)	5,6	4,2	-	-
Total sjukfrånvaro (timmar per årsarbetare)				
Kvinnor	48,1	33,0	-	-
Män	12,5	21,9	-	-
Total sjukfrånvaro (timmar per årsarbetare)	39,6	30,3	-	-
Varav långtidssjukfrånvaro	67,2	66,9	-	-
Varav långtidssjukfrånvaro timmar per årsarbetare	26,6	20,3	-	-
Total sjukfrånvaro per åldersgrupp (%)				
Yngre än 30 år	4,4	0,1	-	-
30–49 år	5,8	4,8	-	-
50 år och äldre	5,3	3,6	-	-

NOT 2, JUSTERINGAR FÖR EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER

JUSTERINGAR FÖR EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2022-04-30	2021-04-30	2022-04-30	2021-04-30
Justering ej erhållen ränta	0	0	0	0
Avskrivningar	944	1 001	1 865	2 067
Utrangering inventarier	-	-	0	0
Förändring avsättning	-	-	0	0
Justering inkomstskatt	-	-	-747	-1 644
Summa för ej likviditetspåverkande poster	944	1 001	1 118	423

NOT 3, ÖVRIGA LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER

ÖVRIGA LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2022-04-30	2021-04-30	2022-04-30	2021-04-30
Reavinst inventarier	-	-	0	0
Reaförlust inventarier	-	-	0	0
Summa övriga likviditetspåverkande poster	0	0	0	0

Upplysningar om redovisningsprinciper – GR och sammanställda räkenskaper

Lagrum och sammanställda räkenskaper

GR:s redovisning är från och med 2019 upprättad utifrån Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Gryning Vård AB:s och ISGR AB:s redovisning är upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen (1995:1554) samt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Om de kommunala koncernföretagens regler och principer avviker från kommunalförbundets, skall dessa justeras före konsolidering. Inga väsentliga skillnader i redovisningsprinciper har identifierats från år 2021 och in i 2022.

I GR:s sammanställda räkenskaper ingår samtliga bolag där GR har minst 20 procents inflytande. Inga förändringar har skett under året i den kommunala koncernens sammansättning. De sammanställda räkenskaperna omfattar moderbolaget Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), det helägda dotterbolaget Göteborgsregionens Internationella Skola (ISGR AB) och dotterbolaget Gryning Vård AB, som ägs till 54 procent. De sammanställda räkenskaperna upprättas med proportionell konsolidering, vilket innebär att dotterbolagens räkenskaper som tas upp i de sammanställda räkenskaperna motsvarar den ägda andelen. Mellanhavanden inom den kommunala koncernen elimineras. Redovisning sker enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper.

Balansräkningens poster

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR kap §2.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas enligt RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar och RKR R4 Materiella anläggningstillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 24 150 kr 2022 (ett halvt prisbasbelopp) och gäller som gemensam gräns för immateriella och materiella anläggningstillgångar. De inventarier som har ett värde under ett halvt prisbasbelopp och/eller en ekonomisk livslängd under 3 år klassificeras som direktavskrivna korttidsinventarier. Samma gräns för mindre värde används i förekommande fall även för finansiella leasingavtal.

Avskrivningar påbörjas då tillgången tas i bruk. Avskrivning görs över den bedömda nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar). Immateriella anläggningstillgångar med ett restvärde omprövas avseende nyttjandeperiod i slutet av varje räkenskapsår. Immateriella och materiella anläggningstillgångar under uppbyggnad, redovisas som Pågående Nyanläggningar i respektive not. Tillgångar avseende mark skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt:

Materiella anläggningstillgångar

GR: infrastruktur data 3 år, maskiner 3 eller 5 år, kontorsinventarier 5 år, konferensmöbler 7 år.
ISGR AB: datorer/programvaror 3 år, Inventarier, verktyg och installationer 5 år, klassrumsinventarier Molinsgatan 5 år, klassrumsinventarier Guldheden 10 år. Förbättringsutgifter i annans fastighet 5 år.

Gryning vård AB: datorer 3 år, fordon 5 år, inventarier 5-10 år. Byggnader och förbättringsutgifter i annans fastighet 15–100 år. Komponentavskrivning tillämpas. Mark skrivs ej av.

I balansräkning och noter redovisas Förbättringsutgifter i annans fastighet under rubriken Övriga materiella anläggningstillgångar.

Immateriella anläggningstillgångar

GR: IT-investeringar 5 år avser egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar. Programvaror 3 och 5 år avser förvärvade immateriella anläggningstillgångar.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år) beräknas som Utgående Anskaffningsvärde dividerat med Årets avskrivningar.

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier i dotterbolag

GR:s aktier i dotterbolag värderas till anskaffningsvärde.

Uppskjuten skattefordran

Uppskjuten skattefordran utgörs av 54 procent av inkomstskatt hos Gryning vård AB som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och skattefordringar på temporära skillnader avseende fastigheter som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen enligt LKBR kap 7 §5.

Lager avseende läromedel

Värdet av GR:s lager avseende läromedel beräknas enligt FIFO-metoden (först in/först ut) och dess värde sammanställs via en aktuell lagerlista. I samband med varje årsskifte sker en lagerinventering.

Pågående projekt

Pågående projekt är projekt som har ett startdatum före årsskiftet, ett slutdatum efter årsskiftet, en tydlig budget och ett uttalat mål. Intäkter och kostnader för respektive projekt resultatförs i takt med upparbetning. Om nedlagda kostnader överstiger erhållna intäkter bokförs en justering av mellanskillnaden mot intäkter och tillgångar. Om erhållna intäkter överstiger nedlagda kostnader bokförs en justering av mellanskillnaden mot intäkter och skulder. Befarade förluster redovisas direkt i årets resultaträkning.

Skattefordran

Skattefordran avser dotterbolagens redovisade inkomstskatter som enligt bedömning skall erhållas från skatteverket avseende aktuellt år, samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas vid anskaffningstillfället till anskaffningsvärde och därefter till verkligt värde. Värdeförändringen bokförs över resultaträkningen. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas per affärsdagen. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till

annan part. Dotterbolagen har inga placerade medel. Redovisning sker enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder.

Kassa & Bank

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas enligt LKBR 7 kap §9 till växelkursen på balansdagen. Valutakurser publicerade på Riksbankens webbplats som är ett beräknat medelvärde av olika bankers köp- och säljkurser används enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder. Valutakursdifferensen hänförlig till likvida medel redovisas i resultaträkningen under finansiella poster.

Avsättningar

Avsättningar redovisas enligt RKR R9 Avsättningar och Ansvarsförbindelser. Avsättningar redovisas då det förekommer en legal förpliktelse mot en extern part till följd av en eller flera inträffade händelser och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Avsättningen ska motsvara den på balansdagen bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är hänförlig till skatt avseende dotterbolagens obeskattade reserver.

Skulder

Samtliga skulder är kortfristiga och värderas till anskaffningsvärde förutom pågående projekt (se Pågående projekt under omsättningstillgångar ovan). En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Skatteskulder

Skatteskulder avser dotterbolagens redovisade inkomstskatter som enligt bedömning skall erläggas till skatteverket avseende aktuellt år, samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Resultaträkningens poster

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR kap 5 §2.

Intäkter

Intäktsföring sker enligt RKR 2 Intäkter. Årsavgifter avser årsavgift till GR från de 13 medlemskommunerna. Årsavgiften delas upp i den andel som avser verksamhet inom GR och den andel som avser transfereringar till andra organisationer. Erhållna medel för vuxenutbildning redovisas inte längre som erhållna bidrag utan bokförs direkt mot särskilt avsett skuldkonto i balansräkningen.

GR och den sammanställda redovisningen omfattas ej av bidrag till infrastruktur eller skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning så som en kommun.

Bidrag och statsbidrag

Bidrag och statsbidrag förenade med villkor avseende framtida prestation eller andra specifika villkor intäktsredovisas i takt med att prestationen utförs.

Kostnader

Skattekostnader avseende bolagsskatt

Skattekostnader avseende bolagsskatt redovisas i de sammanställda räkenskaperna under posten verksamhetens kostnader enligt RKR R 16 Sammanställda räkenskaper. Skattekostnaderna avser inkomstskatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Leasing

Leasing redovisas enligt RKR R5 Leasing. Samtliga leasingavtal redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader inkluderar bankkostnader.

Drift och investeringsredovisning

GR:s driftredovisning är att likställa med redovisningen av dess resultaträkning. Även fullmäktiges budget läggs på denna nivå. Ingen separat investeringsbudget finns då investeringarna inte är så omfattande som i en kommun där investeringar sker i gator, va-verk och dylikt. Investeringarna budgeteras och redovisas i driftredovisningen årsvis. I nuläget lämnas därför ingen separat drift- och investeringsredovisning.

Kassaflödesanalys och nyckeltal

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är redovisad enligt Indirekt metod utifrån RKR R13 Kassaflödesanalys. Inga bidrag till infrastruktur är aktuella varpå denna post exkluderats i kassaflödesanalysen.

Nyckeltal

Soliditet

Soliditet definieras som eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Soliditeten anger den finansiella ställningen på lång sikt, dvs. den visar vilken beredskap det finns för att möta oförutsedda händelser, till exempel framtida resultatförsämringar.

Kassalikviditet

Kassalikviditet definieras som förhållandet mellan omsättningstillgångar (exklusive varulager) och kortfristiga skulder. Kassalikviditeten visar vilken beredskap som finns för att klara de löpande betalningarna. Kassalikviditeten ökar något för GR då fordran hos koncern klassificeras om från långfristig till kortfristig fordran. De sammanställda räkenskapernas kassalikviditet påverkas ej.

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-05-23, Diarienummer: 2022-00073

Delegationsordning för förbundsstyrelsen

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås fastställa reviderad delegationsordning för förbundsstyrelsen att gälla från och med 2022-06-14.

Förbundsstyrelsen föreslås omedelbart justera denna protokollsparagraf.

Sammanfattning av ärendet

Förbundsfullmäktige har det övergripande ansvaret för kommunalförbundets verksamhet och ekonomi. Fullmäktige är det organ som har rätten att fatta beslut på kommunalförbundets vägnar. Fullmäktige har enligt kommunallagen möjlighet att delegera rätten att fatta beslut i vissa ärenden till nämnder genom att upprätta reglementen. Inom GR finns reglementen för de tre nämnderna förbundsstyrelsen, utbildningsgruppen (antagningsnämnden) samt skolnämnd för ISGR. Nämnderna delegerar i sin tur genom att upprätta delegationsordningar.

Nuvarande delegationsordning för GR:s förbundsstyrelse som antogs 2019-06-18 har reviderats med huvudsyftet att skapa en större tydlighet i delegationen. Förtydliganden har gjorts bland annat vad gäller dataskyddsfördordningen (GDPR), ekonomi och personal.

Beslutsunderlag

Förslag till reviderad delegationsordning för GR.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Delegationsordning för förbundsstyrelsen

Dokumentets syfte

Denna delegationsordning anger vilka frågor förbundsstyrelsen har delegerat beslutanderätten för och vilken funktion som har rätten att besluta.

Dokumentet gäller för

Verksamhet inom förbundsstyrelsens ansvarsområden.

Inledning

GR:s förbundsfullmäktige har det övergripande ansvaret för kommunalförbundets verksamhet och ekonomi. Fullmäktige är det organ som har rätten att fatta beslut på kommunalförbundets vägnar. Enda möjligheten till undantag från denna regel är när det framgår av lag eller förordning att annan ska fatta beslut, exempelvis har GR:s utbildningsgrupp som antagningsnämnd rätt att fatta vissa myndighetsbeslut enligt skollagen och gymnasieförordningen.

Verksamheten inom kommunalförbundet styrs av flerårig strategisk inriktning samt rambudget som årligen antas av fullmäktige. I strategisk inriktning och rambudget anges övergripande inriktning, mål, strategier, löpande verksamhet och resursramar inom vilka verksamheten ska bedrivas under förbundsdirektörens ansvar. Strategisk inriktning och rambudget kompletteras med en årlig verksamhetsplan och detaljbudget som antas av styrelsen.

För uppföljning av verksamheten redovisas till styrelsen ekonomiska rapporter i form av delårsrapporter per april respektive augusti samt årsredovisning.

Fullmäktige har enligt kommunallagen möjlighet att delegera rätten att fatta beslut i vissa ärenden till nämnder genom att upprätta reglementen.

Följande beslut kan dock enligt 5 kap, 1-2 §§ KL inte föras ner från fullmäktige till nämnd:

1. mål och riktlinjer för verksamheten
2. budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor
3. nämndernas organisation och verksamhetsformer
4. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar
5. val av revisorer
6. grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda
7. årsredovisning och ansvarsfrihet
8. folkomröstning i kommunen eller landstinget

9. extra val till fullmäktige

Inom GR finns det reglementen för de tre nämnderna förbundsstyrelsen, utbildningsgruppen (antagningsnämnden) och skolnämnd för ISGR.

En nämnd får i sin tur uppdra åt

- presidium
- utskott
- ledamot eller ersättare
- anställd

att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende. Nämnderna delegerar genom att fatta beslut om en delegationsordning. Förbundsstyrelsen har det övergripande ansvaret för förbundets verksamheter. Därför kan beslutanderätt i ärenden som rör verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet inte delegeras.

Begränsningar i vad en nämnd får delegera finns i 6 kap 37-39 §§ KL:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

I attest- och utanordningsreglementet har fullmäktige beslutat om beloppsgränser för delegerad beslutanderätt avseende förbundsstyrelsens delegater. I attestordningen som är en bilaga till attest- och utanordningsreglementet framgår beloppsgränserna för övriga attestanter. Förbundsdirektören fattar beslut om attestordningen med möjlighet att vidaredelegera.

Delegation eller verkställighet

Beslut kan enligt kommunallagen enbart fattas av fullmäktige, nämnder, partsammansatta organ eller på delegation. Med delegationsbeslut menas ett beslut som egentligen ska fattas av nämnden, men där nämnden beslutat flytta över beslutanderätten till någon annan – beslutet delegeras. Delegaten får rätt att fatta självständiga beslut. Delegaten inträder i styrelsens/nämndens ställe, och beslut som fattas med stöd av delegation är att jämföras med ett av styrelsen/nämnden fattat beslut. Beslut som fattas på delegation har samma rättsverkan som beslut fattade av nämnden. Det ska då framgå att det är ett delegationsbeslut, till exempel i rubriken. Beslutet ska undertecknas av delegaten och vid behov diarieföras. Beslut fattade med stöd av delegation kan överklagas i samma ordning som styrelsens/nämndens beslut. Besluten ska anmälas.

Verkställighetsbeslut är sådana beslut där det lämnas litet utrymme för att göra självständiga bedömningar. De besluten styrs av redan fastställda regler, riktlinjer, direktiv och arbets- och rutinbeskrivningar och innebär åtgärder som normalt finns inom tjänstemannens område, som ett led i den löpande verksamheten.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av delegationsordningen. Verkställighet rör myndighetens rent interna förhållanden, till exempel attest, lönesättning och övrig personaladministration. Verkställighetsbeslut behöver inte anmälas och kan inte laglighetsprövas.

Överklagan av delegationsbeslut

Delegationsbeslut kan överklagas på samma sätt som beslut i förbundsstyrelsen. Vid laglighetsprövning av delegationsbeslut enligt 13 kap kommunallagen (KL) räknas överklagandetiden från det datum då protokollet från förbundsstyrelsens sammanträde, där beslutet anmäldes, anslås.

Delegation till styrelsens presidium som arbetsutskott

Styrelsens presidium som arbetsutskott har till uppgift att

- bereda ärenden till styrelsen.
- följa förbundets medelsförvaltning vilket bland annat innebär att ta emot rapporter utöver dem som redovisas i styrelsen.
- fatta beslut i ärenden som har delegerats till presidiet.

Förbundsdirektörens vidaredelegation

Alla beslut som fattas med stöd av delegation ska hålla sig inom fastställd verksamhetsinriktning och budget.

Enligt kommunallagen är så kallad vidaredelegation tillåten. Detta innebär att förbundsdirektören kan vidaredelegera åt någon annan att fatta beslut på förbundsstyrelsens vägnar. Vidaredelegation är dock bara tillåten i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation inte kan delegera beslutanderätten vidare. Förbundsdirektören får vidaredelegera till avdelningschef eller till annan befattningshavare.

Förbundsdirektören vidaredelegerar i denna delegationsordning delar av den beslutanderätt förbundsdirektören har erhållit från förbundsstyrelsen enligt 6 kap 37 § kommunallagen.

Om delegat anser att det är tveksamt om ett ärende omfattas av delegationen bör ärendet lyftas till närmast överordnad chef.

Med delegats beslutanderätt följer även en rätt att underteckna handling, till exempel avtal, som hör till delegeringen.

Observera att delegat inte får fatta beslut vid jäv, när det finns någon omständighet som gör att man inte är opartisk i frågan

Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation

Beslut med stöd av delegering sker i förbundsstyrelsens namn och ska anmälas på det sätt som förbundsstyrelsen bestämt.

Beslut från utskott protokollförs och anmäls därefter till förbundsstyrelsen vid närmast följande sammanträde.

Beslut som förbundsdirektören fattar med stöd av delegation anmälas till styrelsen enligt överenskommen rutin.

Beslut som fattas av avdelningschef med stöd av delegation anmäls till förbundsstyrelsen enligt överenskommen rutin. Dessa beslut ska därefter även anmälas till förbundsstyrelsen. Anmälningar ska göras av delegaten senast inom en (1) månad från den dag då beslutet fattades.

Delegation	Delegat	Lagrum	Villkor/Anm.
Allmänt			
1	Beslut i brådskande ärenden där styrelsens beslut inte kan avvaktas.	Förbundsstyrelsens ordförande (FSO) Vid förfall för FSO: 1:e, 2:e eller 3:e vice ordförande i turordning.	6 kap 39 § KL Efter samråd med Presidiet/Arbetsutskottet.
2	Beslut i frågor som förbundsstyrelsen har delegerat genom särskilt beslut	Presidiet/ Arbetsutskottet	Exempelvis representation i BHU och Västkom.
3	Beslut om förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser och liknande på GR:s bekostnad	För förbundsstyrelsen: Presidiet/arbetsutskottet För beredningsgrupperna: respektive presidium	
4	Beslut om att avslå framställa eller begränsa utlämnande av allmän handling	Förbundsdirektör	6 kap. OSL Med rätt att vidaredelegera Utlämnande av allmän handling betraktas som verkställighet
5	Arkivansvar	Förbundsdirektör	4 § ArkivL Med rätt att vidaredelegera
6	Firmatecknare	Förbundsdirektör (FD) Vid förfall för FD: FSO eller två avdelningschefer i förening	Enligt särskilt beslut i förbundsstyrelsen

7	Ingå eller säga upp avtal inom beslutade budgetramar, i enlighet med attest- och utanordningsreglemente	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
8	Beslut i arbetsmiljöfrågor	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera (se särskilt dokument).
9	Beslut om yttrande av mindre betydelse, där GR är remissinstans.	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
Dataskyddsförordningen (GDPR)				
10	Beslut om dataskyddsorganisation /ansvar och roller	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
11	Ingå personuppgiftsbiträdesavtal inklusive instruktioner och godkända lista på underbiträden	Förbundsdirektör	Art 28 GDPR	Med rätt att vidaredelegera
12	Beslut om att inte lämna ut registerutdrag. Beslut om att neka begäran om rättande, raderande eller blockerande av personuppgifter.	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
13	Beslut om yttrande till förvaltningsrätt, med anledning av överklagande av nekad begäran om utlämnande av registerutdrag samt begäran om rättande, raderande eller blockerande av personuppgifter.	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
14	Utse dataskyddsombud för PUA enligt art 37 GDPR	Förbundsstyrelsen	Art 37 GDPR	Enligt särskilt beslut i förbundsstyrelsen
15	Beslut att anmäla en personuppgiftsincident samt upprätta anmälan och dokumentation enligt art 33 GDPR	Förbundsdirektör	Art 33 GDPR	Med rätt att vidaredelegera Anmäls till Datainspektionen senast 72 timmar efter att myndigheten fick kännedom om incidenten. Efter samråd med DSO.
Ekonomi				
16	Beslut om investeringar och kostnader, liksom placeringar och lån, inom ramen för riktlinjerna för medelsförvaltningen samt strategisk inriktning och verksamhetsplan, i enlighet med	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera

	attest- och utanordningsreglemente			
17	Beslut om attestordning inklusive beloppsgränser på max 300 000 kr per delegat (bilaga till attest- och utanordningsreglemente)	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
18	Genomförande av riktlinjer för medelsförvaltning	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
19	Beslut om nedskrivning av fordran upp till ett belopp om högst ett prisbasbelopp. Lönefordran.	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
20	Beslut om nedskrivning av fordran upp till ett belopp om högst ett prisbasbelopp. Annan fordran.	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
21	Beslut om inköp och upphandling, inklusive tilldelningsbeslut inom ramen för LoU. Beloppsgräns; tröskelvärdet för direktupphandling samt i enlighet med attest- och utanordningsreglementet	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
Personal				
22	Beslut om anställningsvillkor för förbundsdirektör	Presidiet/ Arbetsutskottet		Enligt reglementet beslutar styrelsen om anställning av FD
23	Beslut om tf förbundsdirektör i upp till sex veckor	Förbundsdirektör		
24	Beslut om anställning och anställningsvillkor för avdelningschef	Förbundsdirektör		
25	Beslut om anställning och anställningsvillkor för övrig personal	Förbundsdirektör		I samråd med HR-funktionen. Med rätt att vidaredelegera. Ska ingå i anställningsavtal/uppdragsbeskrivning
26	Beslut om övriga personalärenden	Förbundsdirektör		Med rätt att vidaredelegera
27	Ingå och säga upp kollektivavtal	Förbundsdirektör		
28	Beslut om skiljande från anställning utan egen begäran.	Förbundsdirektör		Efter samråd med HR

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-06-01, Diarienummer: 2022-00073

Anmälan av förbundsdirektörens vidaredelegation

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås anteckna anmälningsärendet.

Sammanfattning av ärendet

Nuvarande delegationsordning för GR:s förbundsstyrelse som antogs 2019-06-18 har reviderats med huvudsyftet att skapa en större tydlighet i delegationen. Förtydliganden har gjorts bland annat vad gäller dataskyddsfördordningen (GDPR), ekonomi och personal.

Som en följd av den reviderade delegationsordning har förbundsdirektörens vidaredelegation tecknats ner, enligt bilaga. Denna vidaredelegation anmäls till förbundsstyrelsen efter att delegationsordningen antagits.

Beslutsunderlag

Förbundsdirektörens vidaredelegation.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Förbundsdirektörens vidaredelegation

Enligt kommunallagen är så kallad vidaredelegation tillåten. Detta innebär att förbundsdirektören kan vidaredelegera åt någon annan att fatta beslut på förbundsstyrelsens vägnar. Vidaredelegation är dock bara tillåten i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation inte kan delegera beslutanderätten vidare. Förbundsdirektören får vidaredelegera till avdelningschef eller till annan befattningshavare.

Förbundsdirektören vidaredelegerar i denna delegationsordning delar av den beslutanderätt förbundsdirektören har erhållit från förbundsstyrelsen enligt 6 kap 37 § kommunallagen.

Om delegat anser att det är tveksamt om ett ärende omfattas av delegationen bör ärendet lyftas till närmast överordnad chef.

Med delegats beslutanderätt följer även en rätt att underteckna handling, till exempel avtal, som hör till delegeringen.

Observera att delegat inte får fatta beslut vid jäv, när det finns någon omständighet som gör att man inte är opartisk i frågan.

Beslut med stöd av delegering sker i förbundsstyrelsens namn och ska anmälas på det sätt som förbundsstyrelsen bestämt.

Delegation	Delegat	Lagrum	Villkor/Anm.
Allmänt			
1	Arkivansvar	Administrativ chef	4 § ArkL
2	Ingå eller säga upp avtal inom beslutade budgetramar, i enlighet med attest- och utanordningsreglemente	Avdelningschef Verksamhetschef/Enhet schef	
3	Beslut i arbetsmiljöfrågor	Avdelningschef	Med rätt att vidaredelegera. (se särskilt dokument).
Dataskyddsförordningen (GDPR)			
4	Beslut om dataskyddsorganisation /ansvar och roller	Avdelningschef	
5	Ingå personuppgiftsbiträdesavtal inklusive instruktioner och godkänna lista på underbiträden	Avdelningschef	Art 28 GDPR

Göteborgsregionens kommunalförbund

Riktade styrande dokument

Beslutad: xx

6	Beslut om att inte lämna ut registerutdrag. Beslut om att neka begäran om rättande, raderande eller blockerande av personuppgifter.	Avdelningschef		
7	Beslut om yttrande till förvaltningsrätt, med anledning av överklagande av nekad begäran om utlämnande av registerutdrag samt begäran om rättande, raderande eller blockerande av personuppgifter.	Avdelningschef		
8	Beslut att anmäla en personuppgiftsincident samt upprätta anmälan och dokumentation enligt art 33 GDPR	Avdelningschef	Art 33 GDPR	Anmäls till Datainspektionen senast 72 timmar efter att myndigheten fick kännedom om incidenten. Efter samråd med DSO.
9	Underteckna personuppgiftsbiträdesavtal (Art 28 GDPR)	Avdelningschef		
Ekonomi				
10	Beslut om investeringar och kostnader, liksom placeringar och lån, inom ramen för riktlinjerna för medelsförvaltningen samt strategisk inriktning och verksamhetsplan, i enlighet med attest- och utanordningsreglemente	Avdelningschef Verksamhetschef/Enhet schef		
11	Beslut om attestordning inklusive beloppsgränser (bilaga till attest- och utanordningsreglemente)	Ekonomichef		
12	Genomförande av riktlinjer för medelsförvaltning	Ekonomichef		
13	Beslut om nedskrivning av fordran upp till ett belopp om högst ett prisbasbelopp. Lönefordran.	Administrativ chef		
14	Beslut om nedskrivning av fordran upp till ett belopp om högst ett prisbasbelopp. Annan fordran.	Ekonomichef		
15	Beslut om inköp och upphandling, inklusive tilldelningsbeslut inom ramen för LoU. Beloppsgräns; tröskelvärdet för direktupphandling samt i enlighet med attest- och utanordningsreglementet	Avdelningschef Verksamhetschef/Enhet schef		
Personal				

Göteborgsregionens kommunalförbund

Riktade styrande dokument

Beslutad: xx

16	Beslut om anställning och anställningsvillkor för övrig personal	Avdelningschef Verksamhetschef/Enhet chef		I samråd med HR-funktionen.
17	Beslut om övriga personalärenden	Avdelningschef Verksamhetschef/Enhet chef		

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-05-23, Diarienummer: 2022-00147

Attest- och utanordningsreglemente för GR

Förslag till beslut

Förbundsfullmäktige föreslås anta föreliggande attest- och utanordningsreglemente att gälla från och med 2022-07-01.

Förbundsstyrelsen föreslås omedelbart justera denna protokollsparagraf.

Sammanfattning av ärendet

En komplettering har gjorts i GR:s nu gällande attest- och utanordningsreglemente som antogs av förbundsfullmäktige 2017-06-13. Attest- och utanordningsreglementet utgör en föreskrift om förbundsstyrelsens verksamhet och arbetsformer avseende attester och utanordningar. Med utanordning avses en intern skriftlig anvisning om att visst belopp ska utbetalas - utanordnas. I reglementet regleras bland annat attestanters och utanordnares åligganden för beloppsgränser över 300 000 kr. För summor från 300 000 kr och lägre gäller attestordning som beslutas av förbundsdirektören, se bilaga. I bilaga finns även för kännedom nu gällande tillämpningsanvisning för attest- och utanordningsreglementet som antas av förbundsdirektören. Förbundsstyrelsen behandlar ärendet 14 juni 2022 med omedelbar justering.

Beslutsunderlag

- Förslag till reviderat attest- och utanordningsreglemente för GR
- Tillämpningsanvisning för attest- och utanordningsreglemente

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Attest- och utanordningsreglemente

1 § Tillämpningsområde

Varje utbetalning skall föregås av kontroll och digital signering av två i förening. Transaktioner som avser inbetalningar, förrådsuttag, interndebiteringar, kostnadsfördelningar, omföringar och korrigeringar attesteras inte utan bokförs efter kontroll direkt av ekonomienheten.

2 § Uppdrag

Styrelsen ska för viss uppdragstid utse attestanter och utanordnare samt ersättare för dessa. Styrelsen får uppdra åt förbundsdirektören att utse dessa. Därutöver må erforderliga kontrollanter utses av förbundsdirektören. Styrelsen äger rätt att själv utanordna.

3 § Attestants åliggande

Attestant av utbetalning ska förvissa sig om att utgift är förenlig med verksamheten, att transaktionen överensstämmer med avtalade villkor och/eller ramavtal, att varan eller tjänsten levererats till GR, att transaktionen är rätt konterad, att bokföringen sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod samt att avdelningen (motsvarande) är betalningsskyldig. Attestanten ska utföra erforderliga kontrollåtgärder eller tillse att de utförts och förvissa sig om att hinder i övrigt för utanordning inte föreligger.

Attestant av övriga ärendetyper enligt 1 § ska utföra de särskilda kontrollåtgärder som behövs.

4 § Utanordnares åliggande

Utanordnare ska kontrollera att attest verkställs samt besluta om eventuell utbetalning.

5 § Jäv med mera

Kontroll, attest eller utanordning får inte verkställas av den som själv ska mottaga betalningen eller som står i beroendeförhållande till betalningsmottagaren.

Inbetalningsattest får inte verkställas av den, som själv gör inbetalningen.

Arvoden till förtroendevald attesteras av ordföranden och justerare genom att justering av protokoll med närvarolista sker.

Räkningar avseende resor och representation från förtroendevald, utöver av fullmäktige fastställt arvode, attesteras av förbundsdirektören.

Har styrelsen eller av styrelsen utsedd styrgrupp, arbetsgrupp eller dylikt beslutat om resa eller representation får förbundsdirektören attestera under förutsättning

att ersättning inte begärs för andra utlägg än sådana som kan anses omfattande av beslutet.

6 § Beloppsgränser (TKR)

Följande beloppsgränser gäller:

Förbundsordföranden	50 000
Förbundsdirektör	10 000
Avdelningschef	2 000
Enhetschef läromedel	2 000

I övrigt, se attestordning.

7 § Tillämpningsanvisningar med mera

Styrelsen får där särskilda skäl så föranleder medge undantag från detta reglemente.

Förbundsdirektören får utfärda anvisningar för tillämpningen av detta reglemente.

Tillämpningsanvisning för attest- och utanordningsreglemente

Principiellt innebär en attest att den utgift eller det åtagande attesten avser är berättigad för organisationen ur alla synpunkter, vilket bestyrks av styrelsen, förbundsdirektören eller av en person som av förbundsdirektören tilldelat befogenheter att attestera enligt denna tillämpningsanvisning.

Delegationsordningen samt instruktion för förbundsdirektören inom GR ger riktlinjerna för denna tillämpningsanvisning. I instruktion för förbundsdirektören anges att förbundsdirektören är högsta tjänsteman i förbundet och chef över avdelningscheferna samt övriga medarbetare inom förbundsledningen. Förbundsdirektören leder och samordnar förbundets verksamhet.

Av delegationsordningen samt förbundsdirektörens vidaredelegation framgår att vissa frågor rörande såväl verksamhet, ekonomi och personal är delegerade till avdelningschefer och ibland även verksamhetschef eller enhetschef.

Förbundsdirektören har befogenhet att fatta beslut om samt även rätt att vidaredelegera beslut om investeringar och kostnader inom ramen för den av fullmäktige fastställda verksamhetsinriktningen samt den av styrelsen fastställda verksamhetsplanen.

Förbundsdirektören fastställer attestordningen. Förbundsdirektören bör delegera attesträtt med syftet att uppnå så smidiga administrativa rutiner som möjligt. Denna delegering förutsätter dock att avdelningschef regelbundet följer upp den ekonomiska utvecklingen mot verksamhetsinriktning och budget samt att den ekonomiska rapporteringen håller en hög kvalitet.

Investeringar och kostnader som ligger utanför ramen för verksamhetsinriktningen eller är av exceptionell eller principiell art beslutas av fullmäktige.

Är attestberättigad bortrest eller frånvarande så länge att rutinflödena stannar upp ska attesträtten delegeras till en lämplig ställföreträdare. Fakturor hanteras i Fakturaportal, som regleras av attestordningen. Attestberättigad får information när faktura inkommit samt påminnelse om att den snart förfaller till betalning, och dagen innan den förfaller eskalerar fakturan till närmaste chef. I sista hand eskalerar fakturan till förbundsdirektör och ekonomichef för bedömande av attest.

Handskriven attest tecknas antingen med full namnteckning eller genom särpräglad signatur. Attest i Fakturaportal tecknas via inloggning, attestering och signering med användarnamn och lösenord.

A. Förbundsdirektören attesterar

1. I de fall då beloppsgränser i attestordningen överskrids, under förutsättning att de ändå understiger 10 mkr, men ligger inom ramen för verksamhetsinriktningen.

2. Kostnader avseende medarbetare som rapporterar till förbundsdirektör.
3. Förbundsdirektören har rätt att attestera även övriga utbetalningar i den mån inte hinder möter på grund av föreskrift i attest- och utanordningsreglemente, instruktion för förbundsdirektören eller denna tillämpningsanvisning.
4. Förbundsdirektören får uppdra åt annan befattningshavare inom kommunalförbundet att attestera. Sådant uppdrag får dock inte avse utbetalning, som upptagits under punkt 1 och 2 ovan och ej heller den attesträtt som tillkommer förbundsdirektören enligt 5§ i attest- och utanordningsreglementet.

B. Reseräkningar och representation

Attest ska alltid göras av närmaste chef.

C. Leverantörsfakturor

Leverantörsfakturor attesteras alltid av förbundsstyrelsens ordförande, förbundsdirektör, avdelningschef eller person med attestdelegation. Delegationerna ansvarar för att fakturor redovisas på rätta konton.

D. Tidrapporter

Attest ska alltid göras av närmaste chef.

E. Utbetalningar

Alla utbetalningar ska följas av vidhängande betalningsjournal där hänvisning finns till attesterad faktura eller liknande. Betalningsjournalen kontrolleras av en anställd på ekonomienheten, och därefter signeras betalningen digitalt av ytterligare två anställda på ekonomienheten, i förening. Se även separata riktlinjer för medelsförvaltningen.

F. Bokföringsorder

Allmänt

Med bokföringsorder avses exempelvis korrigerings av bokförda transaktioner, periodisering av kostnader och intäkter, avsättningar och andra bokslutstransaktioner.

Beslutsattest av bokföringsorder

Bokföringsorder som är resultatpåverkande, överstigande 50 000 kronor, upprättas och attesteras av antingen aktuell attestbehörig chef, ekonomichef eller administrativ chef. Bokföringsorder som avser rättningar kan upprättas och attesteras av medarbetare på ekonomiavdelningen.

Bokföring av inbetalningar i form av såväl filinläsningar som manuell bokföringsorder får attesteras av medarbetare på ekonomiavdelning.

G. Offerter till och avtal med kund

Förbundsdirektör, avdelningschef eller annan delegat attesterar om det ligger inom detaljbudget, såvida det ej anges att av förbundsstyrelsen utsedd firmatecknare ska underteckna. Se vidare i delegationsordning för förbundsstyrelsen.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-05-23, Diarienummer: 2022-00073

Instruktion för förbundsdirektören

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås fastställa reviderad instruktion för förbundsdirektören att gälla från och med 2022-07-01.

Sammanfattning av ärendet

Förbundsstyrelsen beslöt 2022-03-18 att utse Gitte Caous till ny förbundsdirektör för Göteborgsregionens kommunalförbund med tillträde 2022-05-01. I samband med den nya förbundsdirektörens tillträdande beslöt förbundsstyrelsen att uppdra åt förbundsdirektören att se över nuvarande instruktion för förbundsdirektören som antogs 2017-03-31. Översynen är också behövlig mot bakgrund av att den nya kommunallagen från 2017 fastslår att styrelsen i en instruktion ska fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen samt direktörens övriga uppgifter. (§2 kap 7 Kl).

Föreliggande förslag till reviderad instruktion för förbundsdirektören har förtydligats bland annat vad gäller rollen gentemot den politiska organisation, förvaltningen respektive dotterbolagen.

Beslutsunderlag

Förslag till reviderad instruktion för förbundsdirektören.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Instruktion för förbundsdirektören

Utöver det som föreskrivs om kommundirektören i kommunallagen (2017:725) gäller bestämmelserna i denna instruktion för förbundsdirektören för Göteborgsregionens kommunalförbund.

Bakgrund

Av 7 kap. 1 och 2 §§ kommunallagen (2017:725) framgår att styrelsen ska utse en direktör. Direktören ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen. Styrelsen får besluta att direktören ska ha en annan benämning. Styrelsen ska i en instruktion fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Instruktionen ska också fastställa direktörens övriga uppgifter.

Inledande bestämmelser

Förbundsdirektörens benämning

§ 1. Direktören för Göteborgsregionens kommunalförbund benämns förbundsdirektör.

Förbundsdirektörens ställning

§ 2. Förbundsdirektören är anställd av och får sitt uppdrag av förbundsstyrelsen. Förbundsdirektörens utvecklings- och lönesamtal hålls med förbundsstyrelsens presidium.

§ 3. Förbundsdirektören är högsta tjänsteman i förbundet och chef över avdelningscheferna samt övriga medarbetare inom förbundsledningen. Förbundsdirektören leder och samordnar förbundets verksamhet.

§ 4. Vid förbundsdirektörens semester och annan frånvaro, det vill säga när förbundsdirektören är förhindrad att utföra sitt uppdrag, ska dennes arbetsuppgifter hanteras av en tillförordnad förbundsdirektör. Den närmare regleringen av detta beslutas av förbundsstyrelsen.

Förbundsdirektörens roll avseende den politiska organisationen

§ 5. Förbundsdirektören ska verka för att samarbetet mellan förvaltningen och de förtroendevalda fungerar på ett tillfredsställande sätt. Förbundsdirektören ska verka för en tydlig roll- och uppgiftsfördelning mellan förtroendevalda och tjänstemän. Detta för att säkerställa att förbundets verksamhet fungerar på ett

rättssäkert och effektivt sätt och att de politiska besluten får genomslagskraft.

§ 6. Förbundsdirektören ansvarar för att det finns en god samordning mellan avdelningscheferna och att dessa i sina uppdrag beaktar såväl de avdelningsspecifika frågorna som de förbundsövergripande samt anlägger ett övergripande perspektiv i sitt arbete.

§ 7. Förbundsdirektören klarlägger principer för styrning, ledning, uppföljning och utvärdering.

§ 8. Förbundsdirektören fastställer ledningsorganisation (ledningsgrupper och chefsgrupper, et cetera) och leder själv förbundsledningsgruppen. Förbundsdirektören biträder förbundsstyrelsen i dess uppgift, enligt kommunallagen, att leda och samordna förvaltningen av förbundets uppgifter och ha uppsikt över nämnderna (utbildningsgrupp och skolnämnd för den svenska sektionen av ISGR) samt de majoritetsägda bolagen (ISGR och Gryning Vård) liksom de till förbundet knutna stiftelserna Korsvägen och Väst kuststiftelsen. Förbundsdirektören är även adjungerad till styrelsen för Göteborg & Co.

Förbundsdirektörens uppgifter mot förbundsstyrelsen, presidiet/arbetsutskottet samt nämnder

Förbundsdirektören ansvarar för att utveckla rutiner för dialog och arbetsformer med förbundsstyrelsen och övriga nämnder samt bistå med stöd och rådgivning vid behov.

Förbundsdirektören har det yttersta ansvaret för att lägga fram förslag samt verkställa beslut som fattas av förbundsstyrelsen och övriga nämnder. För ärenden som kommer från annan nämnd eller från ett förbundsägt bolag har förbundsdirektören det yttersta ansvaret för att komplettering sker vad gäller yttrande och beslutsförslag.

Förbundsdirektören ska beakta att beredningen av ärenden kan behöva innehålla handlingsalternativ där konsekvenser av olika möjligheter belyses för att ge förbundsstyrelsen, dess presidium/arbetsutskott, övriga nämnder och fullmäktige en bättre översikt över vad val mellan olika beslut kommer att medföra.

Förbundsdirektören ansvarar för att föredragning görs i förbundsstyrelsen, dess presidium/arbetsutskott samt nämnder när så önskas. Sådan föredragning görs av förbundsdirektören eller annan tjänsteman som förbundsdirektören utser. Förbundsdirektören ansvarar för administration för förbundsstyrelsen och dess förvaltning samt för att samordna arbetet med att fullgöra förbundsstyrelsens uppsiktsplikt över övriga nämnder.

Förbundsdirektörens uppgifter mot förbundsfullmäktige

Förbundsdirektören ska närvara vid fullmäktiges sammanträden.

Förbundsdirektören ansvarar för att tillhandahålla sekretariat till förbundsfullmäktige.

Förbundsdirektörens roll avseende förvaltningen och bolagen

Förhållandet till verksamheterna och bolagen

Förbundsdirektören ansvarar för att förbundets verksamhet bedrivs på ett sådant sätt att gällande lagstiftning följs. Detta sker bland annat genom vidaredelegering till avdelnings- eller enhetschefer.

Förbundsdirektören ska i sitt arbete sörja för att förbundets verksamhet bedrivs i enlighet med av förbundsfullmäktige formulerade mål och riktlinjer samt att givna budgetramar hålls i enlighet med förbundsfullmäktiges antagna plan och detaljbudget.

Förbundsdirektören ska följa upp, utvärdera och utarbeta förslag om riktlinjer för ägarstyrningen av de helägda kommunala bolagen, samt för förbundets räkning samverka med övriga ägare i motsvarande arbete i delägda bolag.

Personalfrågor

Förbundsstyrelsen är förbundets arbetsgivarorgan. En del i förbundets samlade personalpolitik är att fastställa processer, riktlinjer och rutiner för såväl medarbetarsamtal som lönesamtal. Lönesamtal och medarbetarsamtal genomförs årligen.

Förbundsdirektören ska leda och samordna förbundets samlade personalpolitik. Förbundsdirektören har rätt att besluta, och vidaredelegera beslut, om anställning i enlighet med förbundsstyrelsens delegationsordning.

Delegationsordning

Förbundsdirektören arbetar i enlighet med den delegationsordning som förbundsstyrelsen fastställt. Detta innebär att förbundsdirektören ska:

- fatta beslut i de ärenden där förbundsstyrelsen i delegationsordning uppdragit åt förbundsdirektören att besluta,
- säkerställa att delegationsordningen följs, att delegationsordningen är aktuell och korrekt samt vid behov ta initiativ till ändringar i delegationsordningen,
- säkerställa att beslut som meddelats enligt delegationsordningen anmäls till förbundsstyrelsen och andra nämnder
- ansvara för att i de fall förbundsdirektören vidaredelegerat till annan anställd inom förbundet att besluta att denna anmäler beslut i behörig ordning.

Externa kontakter och samarbete

Ärendets art och vem som representerar motparten avgör rollfördelningen

Göteborgsregionens kommunalförbund
Riktade styrande dokument
Beslutad: 2022-xx-xx

mellan förbundsstyrelsens ordförande och förbundsdirektören beträffande externa kontakter med medlemskommuner, andra kommunalförbund, regioner och regionala organ, länsstyrelse och andra statliga organ, näringslivet, massmedier och organisationer i övrigt. Detta sker i dialog med förbundsstyrelsens ordförande.

Övrigt

Förbundsdirektören ansvarar för ledning och samordning i händelse av kris. Förbundsdirektören är chef för den centrala krisledningsorganisationen och föredragande för krisledningsnämnden när den aktiveras.

Förbundsdirektörens reseräkningar och representation attesteras av ordföranden eller av en av vice ordförandena.

Verksamhetsövergång Validering Väst till Västra Götalandsregionen

Förslag till beslut

Under förutsättning att Västra Götalandsregionen (VGR) fattar motsvarande beslut föreslås förbundsstyrelsen godkänna att verksamheten Validering Väst överförs från Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) till VGR.

Sammanfattning av ärendet

Validering Väst är sedan 2012 en enhet inom GR:s avdelning för arbetsmarknad och social välfärd med uppdraget att i samverkan med arbetsmarknadens parter och branscher arbeta för att stödja tillkomsten av ett behovsstyrt valideringsutbud i Västra Götaland.

Validering Väst arbetar länsövergripande och finansieras idag främst via ett årligt verksamhetsbidrag från VGR på för närvarande 4 mkr. Mot bakgrund av detta samt utifrån att VGR i högre grad än GR bedöms ha de resurser som behövs för att stärka Validering Väst i förhållande till länets 49 kommuner föreslås en överföring av verksamheten från GR till VGR.

Underhandsdiskussioner visar att såväl VGR som medarbetarna inom Validering Väst ser positivt på en verksamhetsövergång från GR till VGR. Verksamhetsövergången förutsätter att både GR och VGR fattar motsvarande beslut.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Beskrivning av Validering västs uppdrag och strategi

Bilaga 2: BHU-beslut - stödstruktur validering

Bilaga 3: Slutrapport från arbetsgruppen kring stödstruktur för validering

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

Valideringsverksamheten i Göteborgsregionen startades 1998 i projektform inom Kunskapslyftet. År 2001 inrättades Valideringscentrum som en enhet inom Vuxenutbildningsförvaltningen i Göteborg med LO, TCO, Svenskt Näringsliv och Företagarna som anknutna samarbetsparter och med stöd av Europeiska socialfonden. År 2004 överfördes verksamheten till GR som bildade dotterbolaget Meritea AB. 1 januari 2012 avvecklades bolaget och

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Linda Angborn, HR-strateg

Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00101

valideringsverksamheten överfördes till GR i form av enheten Validering Väst inom avdelning arbetsmarknad och social välfärd.

Valideringsverksamheten har under årens lopp till stora delar skett på uppdrag av och med medel från VGR. Uppdraget har under åren inneburit att i samverkan med arbetsmarknadens parter och branscher arbeta för att stödja tillkomsten av ett behovsstyrt valideringsutbud i Västra Götaland med god kvalitet samt hög tillgänglighet med både regional och nationell förankring. Arbetet har resulterat i utveckling av valideringsmodeller inom olika yrkesområden som vård- och omsorg, detaljhandeln, bygg, måleri, med flera. Uppdraget är länsgemensamt.

Verksamhetsflytten bedöms göra verksamheten mer tydlig och begriplig för samverkansparter samt att Validering Väst i ännu större utsträckning kan ägna sig åt operativa insatser kopplade till uppdraget från VGR i samarbete med kommunerna. Exempel på kommande insatser:

- Stöd till kommunerna i samband med kommande proposition med skallkrav att erbjuda inledande kartläggning och validering till alla elever som söker till vuxenutbildning
- Stöd och struktur kopplat till den pågående omställningen på arbetsmarknaden gällande elektrifiering och digitalisering.
- Ökat samarbete med andra regioner för nationell förankring och påverkansarbete i valideringsfrågor.

Verksamhetsövergången

GR är en av fyra delregioner i länet med uppdrag för 13 kommuner. VGR som har sitt uppdrag i hela länet finansierar idag Validering Väst samt bedöms ha de resurser som behövs för att stärka Validering Väst i förhållande till länets 49 kommuner.

Enheten Validering Väst omfattar idag en enhetschef, två månadsanställda medarbetare, en timanställd medarbetare och två externa konsulter. Vid en verksamhetsövergång från GR till VGR skulle hela enheten flyttas över till VGR. VGR ser positivt på en verksamhetsövergång och det finns heller inga motsättningar hos medarbetarna inom Validering Väst, utan de är villiga att följa med till VGR. En riskanalys har genomförts i samråd med berörda medarbetare, som också har fått information kring vad som gäller vid verksamhetsövergång utifrån LAS och SKR:s vägledning. Inga risker har lyfts gällande personalen.

Tidplan

- 2022-04-25 Information till lokala fackliga organisationer
- 2022-04-27 Förslag till beslut - Förbundsledningsgruppen
- 2022-05-04 Förslag till beslut - APT Validering Väst
- 2022-05-30 Förslag till beslut – Förbundsstyrelsens presidium

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Linda Angborn, HR-strateg

Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00101

- 2022-05-31 Facklig samverkan – CSG
- 2022-06-14 Beslut i förbundsstyrelsen
- 2022-06-17 Beslut hos i Regionutvecklingsnämnden, VGR
- 2022-09-xx Inrangeringsförhandlingar mellan fackförbund och VGR
- 2022-12-31 Verksamhetsövergång från GR till VGR

Bedömning

Under förutsättning att VGR fattar beslut kring att ta emot valideringsverksamheten står förbundsledningsgruppen på GR bakom ett beslut kring verksamhetsövergång. Avväganden har gjorts och en risk som har lyfts är befarad minskad tillgång till valideringsstöd för kommunerna om verksamheten flyttas till VGR och mindre möjligheter för kommunerna att påverka verksamheten. I samband med verksamhetsövergången ses därför kommunalförbundens roll i Validering Västs styrgrupp över. Ambitionen är att stärka kommunalförbundens möjlighet att påverka verksamhetsplanen.

Frågan har även varit uppe i Västgruppen den 30 mars och ledningsråd VGK den 20 april, och det finns inget som tyder på att detta skulle innebära en försämring för kommunerna, snarare tvärt om utifrån ovan.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Lena Holmlund
Avdelningschef, Arbetsmarknad och social välfärd

Skickas till

Medlemskommunerna
VGR

Validering Väst, en del av kompetensplattform Västra Götaland

**Fler valideringar med bra kvalitet
inom Västra Götaland**

**Regional motor
Västra Götaland**

Samordna
Nationell förankring
Kvalitetssäkring
Metodstöd
Kompetensöverföring
Information/Mäklare
Rådgivning/Support

Valideringsportal:
metoder, goda exempel,
utförare, regelverk, etc.

**Samarbete, kompetensöverföring,
erfarenheter, info, etc**

Finansieras till stor del av VGR

Uppdrag

- Fler valideringar med bra kvalitet inom Västra Götaland

Strategi

- Påverka nationella beslutsfattare genom direkta och indirekta insatser
- Arbeta med utveckling av metoder, processer, strukturer och/eller utbildning, information där hållbara förutsättningar finns för finansiering av synliggörande av reell kompetens

- Branschvalidering
- Validering inom vuxenutbildning
- Validering inom Yrkeshögskola
- Validering inom högskola och universitet
- KUB- och FYR- modellerna
- SeQF

Validering Väst ger i hög utsträckning stöd regionalt, men det mesta av vårt arbete påverkas av **nationella förutsättningar**

- Lagar, regelverk, incitamentsystem och prioriteringar
- Finansiering av utveckling och löpande kostnader
- Nationella valideringsverktyg som är kvalitetssäkrade och digitaliserade
- Kunskapskravens (kvalifikationernas) relevans, läsbarhet och överförbarhet

Beredningen för hållbar utveckling
2012-10-16

§ 57**Stödstruktur för validering i Västra Götaland**

Dnr RS 558-2011

Utsända handlingar:

1. TU 2012-09-24 Validering i Västra Götaland
2. Slutrapport från arbetsgruppen för en stödstruktur för validering i Västra Götaland (Draft version 7)

Märja-Leena Lampinen, regionutvecklingssekretariatet, presenterar kortfattat arbetsgruppens förslag. Beredningen föreslås besluta:

1. Ställa sig bakom förslaget till stödstruktur för validering i Västra Götaland.
2. Ge arbetsgruppen fortsatt uppdrag att arbeta vidare med genomförandet av stödstrukturen i enlighet med förslaget och att detta sker inom ramen för Kompetensplattform Västra Götaland

Under överläggningen yttrar sig Gunilla Levén, Ulf Olsson, Alex Bergström och Leif Blomqvist.

Beredningens ställningstagande

1. Godkänner förslaget till stödstruktur för validering i Västra Götaland.
2. Ger arbetsgruppen fortsatt uppdrag att arbeta vidare med genomförandet av stödstrukturen i enlighet med förslaget och att detta sker inom ramen för Kompetensplattform Västra Götaland

§ 58**Information om utredning angående "Infrastrukturella och trafikala förutsättningar för malmintransporter i stråket Öxnered - Brofjordens hamn"**

Utsänd handling:

1. Sammanfattning av teknisk utredning avseende: Infrastrukturella och trafikala förutsättningar för malmintransporter i stråket Öxnered - Brofjordens hamn.

Ärendet introduceras av Roland Karlsson, kommunstyrelsens ordförande i Lysekils kommun, samt av Fredrik Bärthel, konsult vid Vectara och ansvarig för utredningen.

Under överläggningen yttrar sig Henrik Sundström, Kristina Jonäng, Sören Kviberg, Carina Gullberg, Johan Nyhus, Roland Karlsson, Rolf Thor och Leif Blomqvist.

Ordföranden tackar för informationen och sammanfattar diskussionen: Det finns ett stort intresse att arbeta vidare med frågan, som kan betyda mycket både för framtida godstransporter med behov av djuphamnsläge samt även för personstågstrafiken på norra Bohusbanan.

RL VL

Slutrapport från arbetsgruppen för en stödstruktur för validering i Västra Götaland

Uppdrag och sammansättning

Arbetsgruppen för stödstruktur för validering har arbetat på uppdrag av BHU i Västra Götalandsregionen. Deltagare i gruppen har varit:

Leif Carlsson, Skaraborgs kommunalförbund
Björn Dufva-Hellsten, Meritea
Göran Fock, Västra Götalandsregionen
Ingmari Frimanson, Meritea
Gustav Höjer, Göteborgsregionens kommunalförbund
Karin Jansson, Fyrbodals kommunalförbund
Marja-Leena Lampinen, Västra Götalandsregionen
Anders Nilsson, Göteborgs Stad
Kerstin Odén, Meritea
Charlotte Stigh Brusin, Boråsregionens kommunalförbund

Arbetsgruppen betraktar med denna rapport sitt hittillsvarande uppdrag som fullgjort, men står till förfogande för nya uppdrag i samband med implementering av en stödstruktur för validering i Västra Götaland.

Definition (Valideringsdelegationen)

”Validering är en process som innebär en strukturerad bedömning, värdering, dokumentation och ett erkännande av kunskaper och kompetens som en person besitter oberoende av hur de förvärvats”

Sammanfattning

Arbetsgruppen har utifrån behovsinventering och analys nått samsyn om hur en stödstruktur för validering i Västra Götaland kan utformas som en integrerad del av den regionala kompetensplattform vilken Västra Götalandsregionen av Närings-, Arbetsmarknads- och Utbildningsdepartementen har fått i uppdrag att etablera. Stödstrukturen för validering ska vara ett verktyg för kommunerna, kommunalförbunden, andra utbildningsanordnare och intressenter. Den ska tjäna som plattform för samverkan med näringslivet och arbetsmarknadens parter, vars deltagande är av kritisk betydelse för valideringens ändamålsenlighet och reliabilitet. Stödstrukturen ska byggas i samspel mellan lokala, regionala och nationella nivåer och aktörer.

Stödstrukturen föreslås bestå av: (1) delregionala strukturer med noder och mötesplatser för att koppla samman valideringens aktörer och avnämare, kartlägga behov, planera och implementera verksamhet, (2) en gemensam portal med modell- och metodbank, IT-stöd och verktyg för att hantera processerna kring validering (3) regional Valideringskompetens med uppgift att bistå med bl.a. metod och kvalitetsstöd, information och verka för samordningsvinster.

Stödstrukturen samfinansieras av Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden, och samordnas genom styrfunktionerna för den regionala kompetensplattformen. Utförande av validering finansieras av respektive beställare/avnämare.

Strukturen etableras successivt under 2012 och 2013 med målsättningen att det delade huvudmannskapet och finansieringen är realiserat 2014.

Utmaningar för kompetensförsörjningen

Den snabba tekniska utvecklingen i kombination med ökad konkurrens på marknaderna till följd av globaliseringen och den demografiska utvecklingen med omfattande pensionsavgångar och stagnerande befolkning i yrkesaktiva åldrar ställer oss inför stora utmaningar när det gäller att klara kompetensförsörjningen.

Det handlar inte bara om nyrekrytering. Det finns också behov av fortbildning och kompetensutveckling för redan anställda. Västra Götaland är en tekniktung region där tillverkningsindustrin spelar en viktig roll både för exportinkomster och för att generera efterfrågan och arbetstillfällen i andra sektorer och branscher. Inom teknikbranschen förnyas på tio år 80 procent eller mer av produktionstekniken, men bara 20 procent av arbetskraften (Teknikföretagen). Medarbetarnas kompetensutveckling är nödvändig för att bevara och stärka konkurrenskraften, såväl i den direkta varuproduktionen som i de stora delar av den privata tjänsteproduktionen som riktas mot varuförädlingen. Även de offentligt finansierade tjänsterna blir allt mer kunskapsintensiva.

Samtidigt visar forskningen att i runt tal en tredjedel av de anställda i Sverige är överkvalificerade för de arbetsuppgifter de har (Åberg 2002, Le Grand et al 2004, Näringsdepartementet 2000). Kompetens är en bristvara som vi hushållar dåligt med. Teknikutvecklingen, omdefiniering av tjänster, globaliseringen och befolkningsutvecklingen kommer att göra det allt dyrare att fortsätta med det. Validering är kvalitetssäkrade, systematiska metoder att ta tillvara människors reella kompetenser och effektivisera utbildningsinsatser.

Användningsområden för validering

Fem användningsområden för validering avtecknar sig omedelbart:

- Att ta tillvara yrkesfärdigheter från andra länder och göra dem gångbara på svensk arbetsmarknad, t ex att göra erfarna murare från Bosnien anställningsbara genom att validera mot branschens yrkesbevis
- Att förkorta utbildning genom att validera deltagarens redan uppnådda kunskaper och färdigheter inom området och individanpassa utbildningsinsatserna. I Göteborgsområdet har sedan 1998 cirka fem tusen vård- och sjukvårdsbiträden med validering i genomsnitt halverat utbildningstiden till att bli undersköterskor
- Att underlätta för arbetsgivare att klara rekryteringsbehov och kompetensförsörjning internt genom validering och kompletterande, individanpassade utbildningsinsatser av redan anställda
- Att åstadkomma verksamhetsutveckling i arbetslivet med utgångspunkt i kartläggning och bättre tillvaratagande av medarbetarnas reella kompetenser, något som det finns mångårig erfarenhet inom t.ex. teknikbranschen i Göteborgsområdet
- Att underlätta omställning och matchning till nya arbetstillfällen i samband med strukturomvandling

Fördelar med att samordna regionalt

Det finns betydande vinster med att samarbeta med validering på regional nivå i Västra Götaland.

För individen

- Större valideringsutbud att välja på och snabbare ingång
- Validering med högre kvalitet och legitimitet
- Dokumentation som är mer gångbar regionalt och i större omfattning nationellt

För samhället

- Nyttja samma valideringsmodeller. Minskar kostnader för metodutveckling och ger förutsättningar för högre legitimiteten hos modeller och dokumentation
- Underlättar koppling till nationella (exempelvis branschbestämda) och internationella standards (exempelvis *European Qualification Framework*)
- Underlättar anknytning till en kommande nationell struktur för validering
- Underlättar samarbete med olika intressenter som branscher, valideringsutförare, metodutvecklare och myndigheter
- Dela på kostnaden för spetskompetenser inom valideringsområdet
- Flera valideringsnoder kan knytas samman i en struktur där varje nod specialiseras till särskilda områden, vilket innebär att antalet validander kan bli tillräckligt stort även inom små valideringsområden. Ger kostnadsfördelar då styckkostnaden per validering inom en rad områden, exempelvis bygg, är starkt volymberoende
- Ökade möjligheter till erfarenhetsutbyte och kunskapspridning
- Samarbete ökar handlingskraften i utvecklingsarbetet
- Ger ekonomiska fördelar genom att kostnaderna delas för en gemensam portal med valideringsmetoder och modeller, IT-stöd både för validering och för processer i samband med detta (exempelvis administrativa), regelverk, bank av valideringsutförare, fora för erfarenhetsutbyte m.m.

För näringslivet och offentliga aktörer

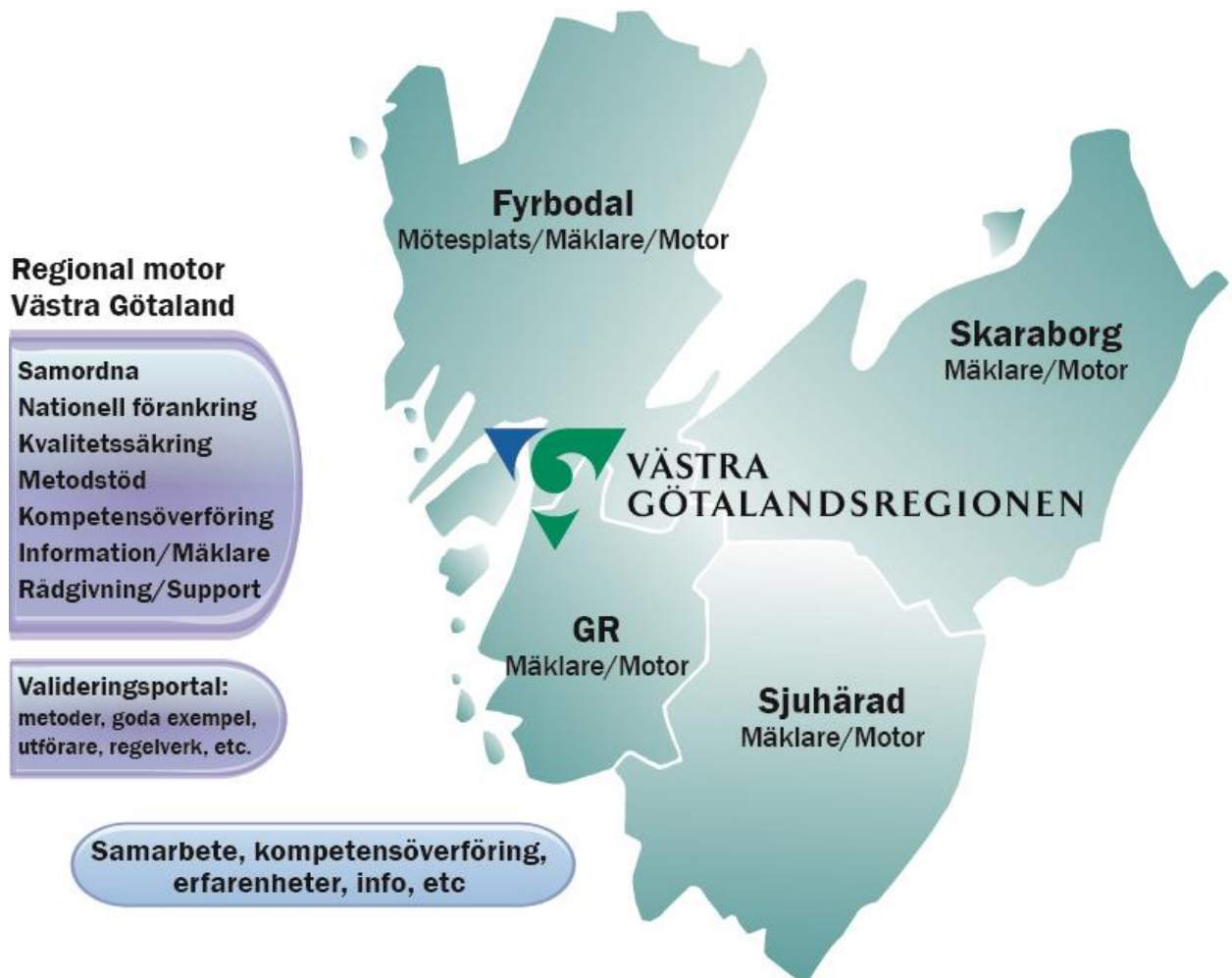
- Bättre tillgång till validering för att klara rekryteringsbehov, främja verksamhetsutveckling och för näringslivet stärka konkurrenskraften
- Större möjligheter till inflytande över valideringens utformning och anpassning till branschernas behov

Konkurrensfördel i Västra Götaland

I Västra Götaland har utvecklingsarbete med validering bedrivits i samverkan mellan näringslivet, kommunal vuxenutbildning och arbetsförmedlingen sedan slutet av 1990-talet. Såväl metodutveckling som volymer har drivits längre än på andra håll i landet. Verksamhetens former har dock präglats av bristande stabilitet och *ad hoc*-lösningar. Arbetsgruppen bedömer det som angeläget att den betydande regionala kompetensuppbyggnad som ägt rum inom området förankras i en hållbar struktur, som kan knyta an till både ett nationellt system för validering i vardande och de standarder som utformas på europeisk nivå (t.ex. EQF). I detta finns ett försprång och en konkurrensfördel för Västra Götaland som det är viktigt att slå vakt om i en tid som allt mer kännetecknas av stora utmaningar när det gäller arbetsmarknadens kompetensförsörjning.

Förslag till stödstruktur för validering i Västra Götaland

*Mäklare/Motor funktionen har olika innebörd i de olika delregionerna, se nedan.

Skaraborg

Mäklare/Motor

- känner utbildningsanordnare i territoriet
- är förtrogen med valideringsbegreppet
- äger viss kunskap om valideringsmetoder i territoriet
- samordna insatser (t.ex. mellan branscher, mellan validerare)
- plantera validering i branschråden
- verka för valideringsinsatser

Sjuhärad*Mäklare/Motor*

- vara förtrogen med valideringsbegreppet
- informera och driva nätverk för valideringsaktörer i regionen
- samordna valideringsinsatser mellan olika aktörer
- verka för fler valideringsinsatser

GR*Mäklare/Motor*

- ingå i strategiskt utvecklingsarbete
- känner utbildningsanordnare i territoriet
  - Skapa kontaktytor mellan intressenter
  - Informera och initiera
  - Vara uppdaterad i Valideringsfrågor
  - Matchning
- bransch
  - unikt (ex. Teknikföretagen)
  - generellt (ex Vård)

Fyrbodäl*Mötesplats/Mäklare/Motor*

- känner utbildningsanordnare i territoriet
  - driva delregionalt nätverk för utförare
  - verka för valideringsinsatser
  - samordna insatser (t.ex. mellan branscher, mellan validerare)
- är förtrogen med valideringsbegreppet
- äger viss kunskap om valideringsmetoder i territoriet
- plantera validering i de lokala och delregionala kompetensplattformarna

Styra och samordna

Stödstrukturen för Validering bör vara en väl integrerad del av den regionala kompetensplattformen

Ekonomi

Stödstrukturen samfinansieras av Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden. Strukturen etableras successivt under 2012 och 2013 med målsättningen att det delade huvudmannskapet och finansieringen är realiserat 2014. Utförande av validering finansieras av respektive beställare/avvärmare.

o O o

Referenser

Le Grand, C., Szulkin, R. och Tåhlin, M. (2004) "Överutbildning eller kompetensbrist? Matchning på den svenska arbetsmarknaden 1974 - 2000", kap. 9 i Bygren, M., Gähler, M. och Neramo, M., (red.) *Familj och arbete - vardagsliv i förändring*. Stockholm: SNS förlag.

Näringsdepartementet (2000), *Kompetensparadoxen*, Ds 2000:49.

Åberg, R. (2002), "Överutbildning - ett arbetsmarknadspolitiskt problem?", kap. 3 i Abrahamsson, K., Abrahamsson, L., Björkman, T., Ellström, P-E. & Johansson, J. (red.) *Utbildning, kompetens och arbete*. Lund: Studentlitteratur.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare hälso- och sjukvård
Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00023

Digitala hjälpmedel i samverkan

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen förslås ställa sig bakom förslaget till samverkansavtal för digitala hjälpmedel i samverkan och rekommendera medlemskommunerna att besluta i enlighet med förslaget.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag på ett samverkansavtal kring digitala hjälpmedel har tagits fram i samverkan mellan de 49 kommunerna i Västra Götaland samt till Västra Götalandsregionen. Samverkansavtalet har varit ute på remiss till under perioden 19 januari – 18 april. Det var frivilligt att besvara remissen och totalt inkom 36 huvudmän med svar.

Remissvaren visar sammantaget att det finns ett brett stöd i länet för att utöka samarbetet kring hjälpmedel i linje med förslaget. I remissvaren framkommer även synpunkter som bör beaktas i arbetet framöver.

Om samverkansavtalet i sin nuvarande form undertecknas av huvudmännen medför det att befintliga strukturer för hjälpmedel behöver utökas något för att omhänderta det utökade uppdraget och säkerställa rätt kompetenser. Den initiala finansieringen för att etablera detta ingår i samverkansavtalet och motsvarar 10 kronor per invånare och huvudman.

Ekonomiska konsekvenser av samverkansavtalet är något högre kostnader för huvudmännen initialt, i samband med att samarbetet etableras. När samarbetet finns på plats väntas de totala kostnaderna minska till följd av samordningsvinster och minskat dubbelarbete.

Det finns stora fördelar med den föreslagna samverkan, bland annat att det väntas bidra till en mer jämlik och nära vård och att det är i linje med intentionerna i omställningen och ett sammanhållet Västra Götaland.

Ärendet har beretts av projekt- och styrgrupp för Digitala hjälpmedel i samverkan. Västkomstyrelse ställde sig bakom förslaget till samverkansavtal för digitala hjälpmedel i samverkan och rekommenderar kommunalförbunden att rekommendera kommunerna att besluta i enlighet med förslaget den 10 maj.

Vill kommunen delta i alla upphandlingar är **7 oktober 2022** deadline, i annat fall kan undertecknat avtal vara Västra Götalandsregionen tillhanda senast **31 december 2022**.

Beslutsunderlag

- Sammanfattning av remissvar och förtydliganden kopplat till inkomna medskick och synpunkter

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare hälso- och sjukvård
Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00023

- Samverkansavtal- Digitala hjälpmedel i samverkan för en god hälsa och en jämlik vård och omsorg med hög kvalitet för invånarna i Västra Götaland beskrivs bakgrund och syfte med ärendet mer ingående.

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

Med stöd i utredningen Valfärdsteknik i samverkan skickade SRO i januari 2022 ut ett förslag på ett samverkansavtal kring digitala hjälpmedel på remiss till de 49 kommunerna i Västra Götaland samt till Västra Götalandsregionen under perioden 19 januari – 18 april. Det var frivilligt att besvara remissen och totalt inkom 36 huvudmän med svar.

Remissvaren visar sammantaget att det finns ett brett stöd i länet för att utöka samarbetet kring hjälpmedel i linje med förslaget. Flera av remissinstanserna betonar stora fördelar med den föreslagna samverkan, bland annat att det väntas bidra till en mer jämlik och nära vård, att det är i linje med intentionerna i omställningen och ett sammanhållet Västra Götaland. Flera lyfter också fram det som positivt att produktområdet införs på ett gemensamt och samlat sätt samt att befintliga välfungerande strukturer används vid införandet.

33 remissinstanser har svarat på frågorna i enkäten som gått ut tillsammans med remissen:

- 33 (100 procent) är positiva till ramarna för samarbetet
- 33 (100 procent) är positiva till uppdrag och organisation
- 32 av 33 (97 procent) är positiva till investeringen
- På den ej bindande frågan om de skulle underteckna avtalet i sin nuvarande form svarar 30 av 33 ja, tre remissinstanser svarar vet ej.

I remissvaren framkommer flera synpunkter som bör beaktas i arbetet framöver, dessa finns beskrivna i Bilaga 1. Exempel på synpunkter att omhänderta i det fortsatta arbetet avser datahantering och informationssäkerhet. Styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel har ett ansvar kring säker informationshantering. Det är viktigt att noggrant utreda och beakta frågor kring datahantering och IT-säkerhet. På kort sikt kan frågan hanteras genom att inleda samarbetet med produkter där datahanteringsfrågan inte är allt för komplex samt genom kravställning i upphandlingar, till exempel genom krav på öppna standarder och API:er vid upphandling av digitala hjälpmedel som möjliggör för egna och centraliserade integrationer. På kort sikt innebär detta att delning av data mellan huvudmän inte kommer att vara tillgängligt fullt ut under det första året/åren i projektet. En långsiktig målbild är att kunna dela data mellan huvudmän på ett enligt gällande lagstiftning ändamålsenligt och säkert sätt. Denna fråga, och ytterligare aspekter som detaljeras i utredningen Valfärdsteknik i samverkan; avsnitt 5.2 ([länk](#)), planeras att utredas framåt med start hösten 2022.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare hälso- och sjukvård
Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00023

Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet

Om samverkansavtalet i sin nuvarande form undertecknas av huvudmännen medför det att befintliga strukturer för hjälpmedel behöver utökas något för att omhänderta det utökade uppdraget och säkerställa rätt kompetenser. Den initiala finansieringen för att etablera detta ingår i samverkansavtalet och motsvarar 10 kronor per invånare och huvudman. Nyttjandet av digitala hjälpmedel ska sedan följa nuvarande modell där tjänster från samverkansstrukturen och Hjälpmedelscentralen ingår i produkthyran. Anledningarna att det bedöms behövas en sådan initial finansiering är flera. Om ingen gemensam investering görs, riskerar de första produkterna att bli mycket dyra och därför sannolikt inte nyttjas vilket i sin tur hade inneburit att en enskild huvudman själv skulle behöva bära kostnaderna.

Det finns också kostnader för att inte samarbeta. Beräkningar från utredningen visar att de sammanlagda kostnaderna när var och en av de femtio huvudmännen själva beslutar om sortiment, upphandlar, upplåter lager, ordnar logistik, underhåll och service etcetera är betydligt högre än kostnaderna för att göra detta gemensamt.

Sammantaget medför samverkansavtalet följaktligen något högre kostnader för huvudmännen initialt, i samband med att samarbetet etableras. När samarbetet finns på plats väntas de totala kostnaderna minska till följd av samordningsvinster och minskat dubbelarbete. Underlaget från utredningen visar dessutom att invånarna, kommunerna och regionen ser flera vinster kopplat till högre kvalitet, mer jämlik tillgång till digitala hjälpmedel samt möjlighet att stödja omställningen till god och nära vård.

Flera statliga satsningar pågår just nu för att stötta kommuner och regioner i användningen av välfärdsteknik och omställningen till en personcentrerad och nära vård, exempelvis "*Överenskommelse, äldreomsorg - teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus*", "Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer" samt Nära vård. Det är väl värt att undersöka vilka medel som skulle kunna avsättas för att finansiera etableringen av samarbetet.

Ärendet har beretts av projekt- och styrgrupp för Digitala hjälpmedel i samverkan.

Två deadlines för kommunerna

Det finns två olika deadlines för kommunerna. Den första innebär att kommunerna behöver lämna in ett påskrivet avtal, alternativt ett jakande beslut, **senast 7 oktober 2022**. Denna deadline har uppkommit utifrån ett upphandlingsperspektiv, då enstaka produkter som kommunerna har önskat införa tidigt sammanfaller med en redan inplanerad upphandling inom VGR. De produkter som berörs av denna deadline är: digital våg, digital blodtrycksmätare och pulsoximeter. De kommuner som inte kan lämna in ett påskrivet avtal, alternativt ett jakande beslut, inför denna deadline förlorar

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare hälso- och sjukvård
Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00023

möjligheten att avropa dessa produkter fram till dess att en förnyad upphandling ska genomföras.

Det är dock fortsatt möjligt att lämna in ett påskrivet avtal efter denna deadline och ansluta sig till samarbetet för att delta i de upphandlingar som kommer därefter. Då är deadline **31 december 2022**.

Bedömning

Tillgång till och samverkan kring digitala hjälpmedel är en förutsättning för att möta välfärdens framtida utmaningar. Dialog har skett i strategiska chefsnätverk inom GR och sammantaget att det finns ett stöd för att utöka samarbetet kring hjälpmedel i linje med förslaget. Göteborgsregionens bedömning är att förslaget bidrar till en mer jämlik och nära vård och att det är i linje med intentionerna i omställningen och ett sammanhållet Västra Götaland.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

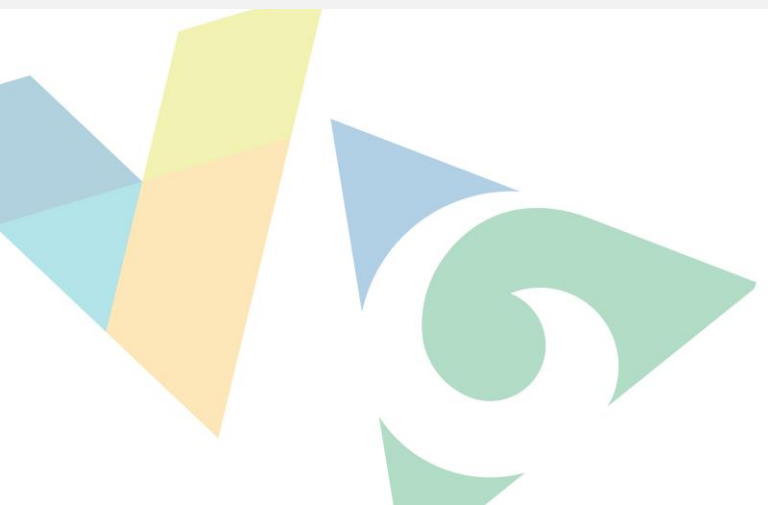
Lena Holmlund
Avdelningschef

Skickas till

Västra Götalandsregionen
SRO
Västkom
Medlemskommunerna

Samverkansavtal: Digitala hjälpmedel i samverkan

VästKom's styrelse
10 maj 2022

*Det är inte en fråga **om** vi ska ha digitala hjälpmedel utan **hur** vi får det att fungera bäst för invånarna i länet. Västra Götaland står nu inför ett vägval:*

Ska vi samarbeta kring digitala hjälpmedel eller inte?

J A !

Den gemensamma synen är att bredda samarbetet till digitala hjälpmedel blir ett naturligt nästa steg i arbetet för en god hälsa och en jämlik vård och omsorg i Västra Götaland

Utveckling av välfungerande samarbete där alla huvudmän är med

- De 49 kommunerna och Västra Götalandsregionen styr och leder Hjälpmedelsverksamheten tillsammans
- Alla är med på befintliga avtal för hjälpmedel
- Kraften i samarbetet ligger i att alla deltar

Samarbetet ger stora fördelar – för både invånare och huvudmän

- Om regionen och kommunerna samarbetar får invånarna i Västra Götaland en mer jämlik tillgång till digitala hjälpmedel av hög kvalitet.
- En sådan samverkan kan ge en bättre användning av de gemensamma resurserna, exempelvis kopplat till upphandling, logistik och support.

Övergripande summering av remissvaren rörande synen på samverkansavtalet

Totalt **36 remissvar** har inkommit. De visar sammantaget att det finns ett **gott stöd i länet för att utöka samarbetet** kring hjälpmedel i linje med förslaget.

33 remissinstanser har svarat på frågorna i enkäten:

- **33 (100 %) är positiva till ramarna för samarbetet**
- **33 (100 %) är positiva till uppdrag och organisation**
- **32 av 33 (97 %) är positiva till investeringen**

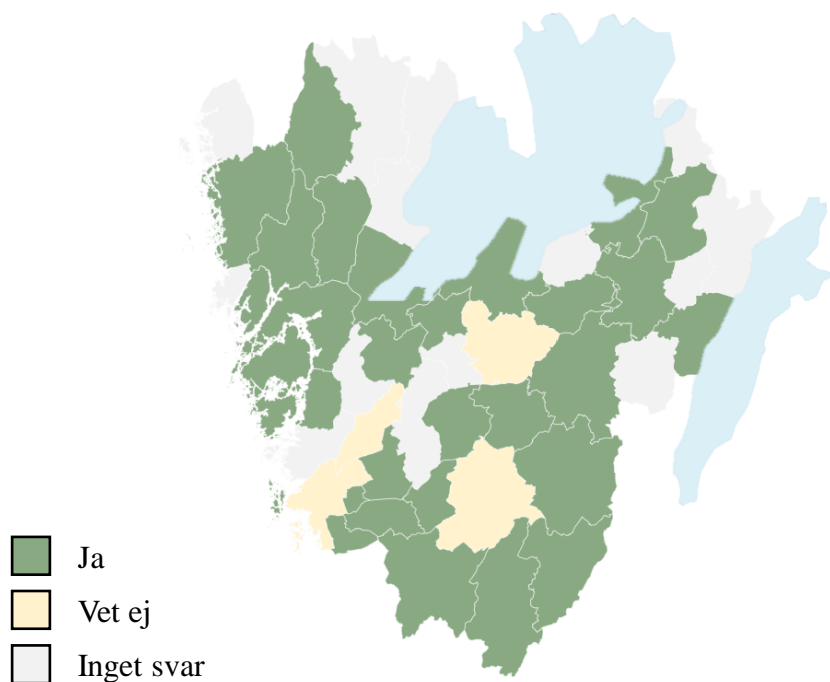
Exempel på kommentarer som betonar vikten av samarbetet:

- Det är positivt och medför **stora fördelar att samverka** mellan regionen och kommunerna i Västra Götaland **fortsätter att utvecklas** mot ett sammanhållet Västra Götaland
- Intentionerna ligger **väl i linje med omställningen av vården** med en särskilt tydlig koppling mot nära vård och digitalisering
- Det är **positivt att produktområdet införs på ett gemensamt och samlat sätt**
- Det är **positivt att befintliga välfungerade strukturer används** vid införandet.
- Samarbetet och samverkansavtalet är viktigt för att **skapa förutsättningar för en jämlik nära vård oavsett geografisk hemvist.**

Det finns ett starkt stöd för samverkansavtalet

Vad svarade VGR och kommunerna på frågan:

“Vår preliminära bedömning är att vi skulle vilja vara med i samarbetet om premisserna i stort ser ut som i detta förslag”

Två kommuner har yttrat tveksamheter till samverkansavtalet

“Bristande nytta utifrån de föreslagna produkterna”

1. Berörd kommun upplever att man lagt mycket resurser på att nå den nivå man har idag. Uppfattningen är att de produkter som föreslås vara tidiga inte bidrar med någon ytterligare nytta i förhållande till det man redan har
2. Finns en rädsla att man ska behöva backa i sin egen utveckling för att låta andra kommuner komma ikapp

Projektets bedömning

1. De tidiga produkterna är föreslagna utifrån den enkät som var ute till kommunerna under utredningens gång där man fick önska vilka produkter man ville ha först. Dessa produkter kvarstår som förslag ifrån projektet men kan justeras om de medverkande parterna upplever att man hellre vill satsa på någon annan produkt/produktkategori tidigt. Därför viktigt att de instanser som upplever att andra produkter borde prioriteras ansluter så snart som möjligt och nyttjar sin möjlighet till påverkan
2. Åtagandenivån i avtalet är formulerad på ett sådant sätt att ingen medverkande kommun ska tvingas använda de produkter som tillhandahålls. Har man ett pågående avtal eller en lösning som bedöms vara bättre så är det fritt fram att fortsätta använda den. Här ser projektet att det är både viktigt för den enskilda kommunen men också för övriga kommuner i projektet att den kunskap och erfarenheter som finns kring vilka lösningar som är bäst och hur de tillämpas, används för att planera kommande upphandlingar. Inställningen bör vara att säkra den utveckling som redan finns och bygga vidare därifrån

“Organisationen upplevs väl tilltagen”

- Berörd kommun upplever att den totala summan om 34 miljoner för att driva projektet över tre år är för stor. Behövs det verkligen så mycket i förhållande till att vi ska utveckla befintliga strukturer?

Projektets bedömning

Summan är en uppskattning utifrån:

1. Vilka personella resurser som behöver adderas till befintlig struktur i olika faser. Detta inkluderar personal så som hjälpmedelskonsulent, processledare, tekniker, supportpersonal och logistikpersonal på hjälpmedelscentralen, inköpare på koncerninköp samt projektledningsresurser inom “digitala hjälpmedel i samverkan”
2. Behov av att köpa in lager av upphandlade produkter som ska kunna säljas/uthyras
3. Etablering av test/demonstrationsverksamhet för att bland annat ta fram riktlinjer både till användare men också till baspersonal, tekniker och supportpersonal

Hantering av medlen

- Samtliga projektmedel kommer att följas upp fortlöpande med transparent återrapportering till kommunerna enligt de skrivelser som tagits i samverkansavtalet. Om det skulle uppstå tveksamheter vid en sådan återrapportering så lyfts det med fördel mot projektets ledning

Process framåt för avtalet

Det finns en lokaliserad deadline under hösten i relation till medverkan i den första upphandlingen. Se mer på nästa sida

2022

Uppdaterat samverkansavtal

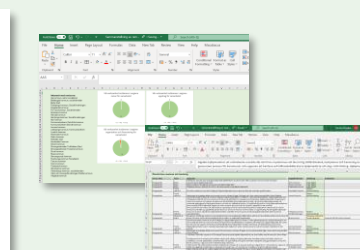
Tjänsteutlåtande

Praktiska instruktioner och hållpunkter

Bilaga: Sammanställning av remissvar och hantering

Underlag som medföljer avtalet ut till huvudmännen

Första lokaliserade deadlinen i tidsplanen i relation till upphandling

Sortimentet är planerat att utökas stegvis och de första upphandlingarna av produkter är ett samarbete kring sedan tidigare, av VGR, planerade upphandlingar som ska annonseras den **19 oktober 2022**. I denna upphandling ryms två av de produkter som kommunkollektivet uppgett att man är intresserade av att få ta del av: **uppkopplad blodtrycksmanschett och uppkopplad våg**.

Enstaka remissinstanser har önskat förlängd handläggningstid kring samverkansavtalet. Detta ser vi som möjligt men det får konsekvenser på medverkan i kommande upphandlingar

Efter dialog med projektets styrgrupp, befintlig styr och ledningsstruktur för hjälpmedel och den politiska beredningsgruppen MTP så är förslaget att tidplanen för upphandlingar ligger fast

Beskrivning

- Den plan för upphandlingar och utrullning som projektet tillsammans med Koncerninköp, Ledningsrådet, HMC och egenmonitoreringsprojektet i VGR tagit fram och arbetar mot ligger fast och publiceras på projektets hemsida. Detta inkluderar den tänkta annonseringen den 19/10
- Kommuner som ändå önskar mer tid på sig för att signera avtalet kan ta den tiden, men kan då inte vara med på de första upphandlingarna (förväntat cirka 2-4 produkter – där digital våg och digital blodtrycksmätare är av störst intresse). Ny möjlighet ges då upphandlingen ska förnyas om ca 2-4år
- För produkter som upphandlas vid senare tillfälle där tidplanen enklare går att anpassa, kan upphandlingar vid behov flyttas framåt i tiden

Konsekvenser

- Om man som medverkande huvudman önskar vara med i upphandlingen av uppkopplad våg och blodtrycksmanschett så behöver avtalet vara påskrivet och inlämnat samt takvolymerna inrapporterade **senast den 7/10**
- Finns potentiellt möjlighet att lämna in ett **jakande besked tillsammans med takvolymerna innan formellt beslut** kring avtalet fattats, om kommunen bedömer att avtalet kommer att undertecknas samt är villiga att bemöta de risker som kan uppstå om det ändå blir ett nej
- Fördelen med att kvarstå vid dessa tidslinjer är kortare tid till de första produkterna finns i sortiment samt samordningsvinster med andra planerade upphandlingar och projekt
- Nackdelen är att det kan upplevas jäktat och att alla kanske inte är med fullt ut vid starten

Samverkansavtal digitala hjälpmedel – för en god hälsa och en jämlik vård och omsorg med hög kvalitet för invånarna i Västra Götaland

Inledning

Utredningen *Välfärdsteknik i samverkan* pågick mellan mars – december 2021. Resultaten från utredningen visar att invånarna får en mer jämlik tillgång till digitala hjälpmedel inom vård och socialtjänst om regionen och kommunerna kan samarbeta kring att tillhandahålla detta. Vidare framkommer av utredningen att det finns en samsyn kring att en sådan samverkan kan ge en bättre användning av de gemensamma resurserna (exempelvis kopplat till upphandling, logistik och support). Det finns också ett brett stöd i regionen och bland kommunerna för den principiella modellen för hur en sådan samverkan ska fungera.

Baserat på utredningen *Välfärdsteknik i samverkan* utvecklades ett förslag på samverkansavtal för digitala hjälpmedel som varit ute på remiss till Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna i Västra Götaland under perioden 19 januari – 18 april 2022. Remissvaren visade att huvudmännen var positiva till att etablera en utökad samverkan i linje med det föreslagna avtalet. Detta dokument är det slutliga avtalet, vilket innehåller vissa mindre justeringar och förtydliganden utifrån de förslag som inkommit under remissperioden.

Västra Götalands beskrivning av digitala hjälpmedel

Begreppet *digitala hjälpmedel* är digital teknik som syftar till att

- a) bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning, oavsett om den är individuellt utprovad eller inte.
- b) kontrollera, bibehålla eller förbättra ett medicinskt tillstånd och som är avsedd att kunna användas utan hälso- och sjukvårdsutbildning. Oavsett om den är individuellt utprovad eller inte

Dessa avser både produkter med digitala komponenter som traditionellt brukar räknas som hjälpmedel och produkter som brukar definieras som välfärdsteknik. Alltså produkter med användning inom såväl hälso- och sjukvård som socialtjänst. Gemensamt är att de används av invånaren i deras vardagsmiljö.

I Västra Götaland är vi överens om följande ramar för samarbetet:

- att parternas uttalade avsikt är att med förtroende och tillit utveckla en modell för samverkan kring digitala hjälpmedel i Västra Götaland
- att det sortiment av digitala hjälpmedel som tillhandahålls ska utgå från invånarens behov inom såväl hälso- och sjukvård som socialtjänst¹
- att samverkan kring en modell för ett enhetligt sortiment av digitala hjälpmedel ska...
  - ... ske med utgångspunkt i individens behov
  - ... bidra till en jämlik tillgång till digitala hjälpmedel i Västra Götaland
  - ... bidra till att främja en sömlös övergång av vård för individen mellan olika huvudmän
  - ... skapa ett tydligt mervärde för både kommunerna och regionen över tid
  - ... bidra till en effektiv användning av de gemensamma resurserna
  - ... understödja pågående strukturomvandling, exempelvis mot nära vård
  - ... bygga på välfungerande befintliga strukturer i möjligaste mån
  - ... vara långsiktigt och varaktigt över tid
  - ... präglas av kontinuerliga förbättringar
- att nyttjandet av det upphandlade sortiment som tas fram inom samarbetet kan påbörjas stegvis – där ambitionen bör vara att samtliga huvudmän nyttjar samarbetet i så hög utsträckning som möjligt inom en femårsperiod

För att samarbetet ska kunna realiserats behöver uppdragen för olika aktörer förtydligas. Därför är vi i Västra Götaland överens om

- att uppdra åt Hjälpmedelscentralen att tillhandahålla digitala hjälpmedel till regionen och de 49 kommunerna enligt utredningens definierade modell ([Bilaga 2](#))
- att sortimentet av digitala hjälpmedel ska kompletteras löpande med nya produktkategorier enligt en överenskommen plan (som uppdateras löpande utifrån framkomna behov. Planen för utrullning av nya produkter och beskrivning av processen för hur uppdatering av planen går till finns tillgänglig på hemsidan för styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel)

---

¹ Enligt Socialstyrelsens termbank: Med socialtjänst avses i första hand den verksamhet som regleras genom bestämmelser i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, samt personlig assistans som utförs med assistansersättning som regleras i 51 kap. socialförsäkringsbalken (2010:110).

- att digitala hjälpmedel ska kunna hyras och/eller köpas i linje med de processer, rutiner och prissättningsmodeller som gäller för Hjälpmedelscentralens övriga sortiment
- att befintlig styr- och ledningsstruktur för hjälpmedel skall användas även för detta utökade uppdrag. Detta inkluderar exempelvis beslut avseende avtal och överenskommelser, handbok, produktsortiment, kostnadsansvar och riktlinjer samt säker informationshantering i linje med rådande lagstiftning. En tillitsfull förankringsprocess är en viktig del av styr- och ledningsstrukturens ansvar. Övergripande politiska ställningstagande avseende digitala hjälpmedel ska fattas i det politiska samrådsorganet mellan VästKoms och Västra Götalandsregionens politiska ledningar (SRO). Aktuella uppdragsbeskrivningar för styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel finns på följande länkar:
  - Tjänstemannanivå: [Ledningsråd Medicintekniska produkter](#)
  - Politisk nivå: [Politiskt samrådsorgan \(SRO\)](#)
- att uppdra åt befintlig styr- och ledningsstruktur för hjälpmedel att säkerställa en ändamålsenlig organisation och kompetens för att omhänderta det utökade uppdraget
- att uppdra åt befintlig ledningsstruktur för hjälpmedel att ta fram de avtal/överenskommelser som krävs för att rymma det utökade ansvarsområdet samt att hantera verkställighet inom dessa avtal/överenskommelser, inklusive att säkra att hjälpmedel som enbart används inom ramen för socialtjänstens verksamhetsområden rymms i dessa avtal. Tills dess att nya avtal/överenskommelser finns på plats ska arbetet inledas med produkter vilka anses rymmas inom befintliga avtal.
- att uppdra åt befintlig ledningsstruktur för hjälpmedel att detta samverkansavtal följs upp avseende kvalitet och ekonomi enligt en uppföljningsplan som ska tas fram och finnas tillgänglig på hemsidan för styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel.

För att detta uppdrag ska kunna genomföras och befintlig organisation utökas krävs en initial investering, därför är vi i Västra Götaland överens om

- att gemensamt finansiera de kostnader som uppstår vid etablering av en gemensam struktur för att tillhandahålla digitala hjälpmedel. Denna investering kommer att användas för lönekostnader exempelvis till arbetsledning, produktkonsultenter, upphandlare, tekniker, utbildare och supportpersonal samt produktkostnader för inköp av hjälpmedel och utrustning samt för etablering av test och demonstrationsmiljöer under perioden 2022 – 2025. Denna typ av finansiering är en engångsfinansiering.
- att kostnaderna för investeringen uppskattas till 34 miljoner kronor och fördelas

enligt följande:

... kommunerna i Västra Götaland betalar 10 kronor per invånare

... Västra Götalandsregionen betalar 10 kronor per invånare

Västra Götalandsregionen fakturerar dessa kostnader efter underskrivet avtal har inkommit

- att ansvarig organisation i samband med kalenderårets avslut sammanställer en redovisning av hur medlen använts för påseende av samtliga deltagande huvudmän.
- att Styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel beslutar om den ekonomiska hanteringen både i det fall den initiala investeringen skulle visa sig vara otillräcklig eller om finansiella medel återstår. Om investeringen visar sig vara otillräcklig ska detta i första hand hanteras i linje med befintliga finansiella specifikationer för Hjälpmedelsverksamheten. Eventuella finansiella medel som återstår 2025-06-30 ska i första hand återinvesteras i det gemensamma samarbetet kring digitala hjälpmedel.

Giltighet:

Detta samverkansavtal gäller tre år från tecknande.

Tvist om tolkning och tillämpning av detta avtal som inte kan lösas inom ramen för styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel ska avgöras av svensk allmän domstol med Göteborgs tingsrätt som första instans.

Detta samarbetsavtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka huvudmannen och utföraren tagit var sitt.

Ort och datum

Ort och datum

För xxx kommun

För Västra Götalandsregionen

Behörig befattningshavare

Behörig befattningshavare

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Till VästKoms styrelse

Digitala hjälpmedel i samverkan – för en god hälsa och en jämlik vård och omsorg med hög kvalitet för invånarna i Västra Götaland

Förslag till ställningstagande

- VästKoms styrelse ställer sig bakom förslaget till samverkansavtal för digitala hjälpmedel i samverkan och rekommenderar kommunalförbunden att rekommendera kommunerna att besluta i enlighet med förslaget.

Sammanfattning av ärendet

Med stöd i utredningen Valfärdsteknik i samverkan skickade SRO i januari 2022 ut ett förslag på ett samverkansavtal kring digitala hjälpmedel på remiss till de 49 kommunerna i Västra Götaland samt till Västra Götalandsregionen under perioden 19 januari – 18 april. Det var frivilligt att besvara remissen och totalt inkom 36 huvudmän med svar.

Remissvaren visar sammantaget att det finns ett brett stöd i länet för att utöka samarbetet kring hjälpmedel i linje med förslaget. Flera av remissinstanserna betonar stora fördelar med den föreslagna samverkan, bland annat att det väntas bidra till en mer jämlik och nära vård, att det är i linje med intentionerna i omställningen och ett sammanhållet Västra Götaland. Flera lyfter också fram det som positivt att produktområdet införs på ett gemensamt och samlat sätt samt att befintliga välfungerande strukturer används vid införandet

33 remissinstanser har svarat på frågorna i enkäten som gått ut tillsammans med remissen:

- 33 (100 procent) är positiva till ramarna för samarbetet
- 33 (100 procent) är positiva till uppdrag och organisation
- 32 av 33 (97 procent) är positiva till investeringen
- På den ej bindande frågan om de skulle underteckna avtalet i sin nuvarande form svarar 30 av 33 ja, tre remissinstanser svarar vet ej.

I remissvaren framkommer flera synpunkter som bör beaktas i arbetet framöver, dessa finns beskrivna i Bilaga 1. Exempel på synpunkter att omhänderta i det fortsatta arbetet avser datahantering och informationssäkerhet. Styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel har ett ansvar kring säker informationshantering. Det är viktigt att noggrant utreda och beakta frågor kring datahantering och IT-säkerhet. På kort sikt kan frågan hanteras genom att inleda samarbetet med produkter där datahanteringsfrågan inte är allt för komplex samt genom kravställning i upphandlingar, till exempel genom krav på öppna standarder och API:er vid upphandling av digitala hjälpmedel som möjliggör för egna och centraliserade integrationer. På kort sikt innebär detta att delning av data mellan huvudmän inte kommer att vara tillgängligt fullt ut under det första året/åren i projektet. En långsiktig målbild är att kunna dela data mellan huvudmän på ett enligt gällande

lagstiftning ändamålsenligt och säkert sätt. Denna fråga, och ytterligare aspekter som detaljeras i utredningen Valfärdsteknik i samverkan; avsnitt 5.2 (länk), planeras att utredas framåt med start hösten 2022.

Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet

Om samverkansavtalet i sin nuvarande form undertecknas av huvudmännen medför det att befintliga strukturer för hjälpmedel behöver utökas något för att omhänderta det utökade uppdraget och säkerställa rätt kompetenser. Den initiala finansieringen för att etablera detta ingår i samverkansavtalet och motsvarar 10 kronor per invånare och huvudman. Nyttjandet av digitala hjälpmedel ska sedan följa nuvarande modell där tjänster från samverkansstrukturen och Hjälpmedelscentralen ingår i produkthyrn. Anledningarna att det bedöms behövas en sådan initial finansiering är flera. Om ingen gemensam investering görs, riskerar de första produkterna att bli mycket dyra och därför sannolikt inte nyttjas vilket i sin tur hade inneburit att en enskild huvudman själv skulle behöva bära kostnaderna.

Det finns också kostnader för att inte samarbeta. Beräkningar från utredningen visar att de sammanlagda kostnaderna när var och en av de femtio huvudmännen själva beslutar om sortiment, upphandlar, upplåter lager, ordnar logistik, underhåll och service etcetera är betydligt högre än kostnaderna för att göra detta gemensamt.

Sammantaget medför samverkansavtalet följaktligen något högre kostnader för huvudmännen initialt, i samband med att samarbetet etableras. När samarbetet finns på plats väntas de totala kostnaderna minska till följd av samordningsvinster och minskat dubbelarbete. Underlaget från utredningen visar dessutom att invånarna, kommunerna och regionen ser flera vinster kopplat till högre kvalitet, mer jämlik tillgång till digitala hjälpmedel samt möjlighet att stödja omställningen till god och nära vård.

Flera statliga satsningar pågår just nu för att stötta kommuner och regioner i användningen av välfärdsteknik och omställningen till en personcentrerad och nära vård, exempelvis "Överenskommelse, äldreomsorg - teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus", "Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer" samt Nära vård. Det är väl värt att undersöka vilka medel som skulle kunna avsättas för att finansiera etableringen av samarbetet.

Ärendet har beretts av projekt- och styrgrupp för Digitala hjälpmedel i samverkan

Bilagor:

- Sammanfattning av remissvar och förtydliganden kopplat till inkomna medskick och synpunkter
- Samverkansavtal- Digitala hjälpmedel i samverkan för en god hälsa och en jämlik vård och omsorg med hög kvalitet för invånarna i Västra Götaland

Helena Söderbäck
Tf direktör VästKom

Anneli Assmundson Bjerde
Chef välfärdsutveckling, VästKom

Bilaga: Sammanfattning av remissvar och förtydliganden kopplat till inkomna medskick och synpunkter

Förslaget på samverkansavtal kring digitala hjälpmedel skickades på remiss till de 49 kommunerna i Västra Götaland samt till Västra Götalandsregionen under perioden 19 januari – 18 april. Det var frivilligt att besvara remissen och totalt inkom 36 huvudmän med svar.

Remissvaren visar sammantaget att det finns ett brett stöd i länet för att utöka samarbetet kring hjälpmedel i linje med förslaget

Samtliga inkomna remissvar är positiva till intentionen att samarbeta i länet och många lyfter fram olika fördelar med ett sådant samarbete.

33 remissinstanser har svarat på frågorna i enkäten som gått ut tillsammans med remissen:

- **33 (100 procent) är positiva till ramarna för samarbetet**
- **33 (100 procent) är positiva till uppdrag och organisation**
- **32 av 33 (97 procent) är positiva till investeringen**
- På den ej bindande frågan om de skulle underteckna avtalet i sin nuvarande form svarar 30 av 33 ja, tre remissinstanser svarar vet ej.

Exempel på kommentarer och yttranden som betonar vikten av samarbetet:

- *Det är positivt och medför stora fördelar att samverkan mellan VGR och kommunerna i Västra Götaland fortsätter att utvecklas*
- *Intentionerna ligger väl i linje med intentionerna i omställningen av vården med en särskilt tydlig koppling mot nära vård och digitalisering*
- *Intentionerna ligger helt i linje med ett sammanhållet Västra Götaland*
- *Det är positivt att produktområdet införs på ett gemensamt och samlat sätt*
- *Det är positivt att befintliga välfungerade strukturer används vid införandet*
- *Samarbetet och samverkansavtalet är viktigt för att skapa förutsättningar för en jämlik nära vård oavsett geografisk hemvist.*

I remissvaren framkommer flera synpunkter som bör beaktas i arbetet framöver. Utifrån dessa är nedanstående särskilt viktigt i det fortsatta arbetet:

Styr och ledningsstrukturens uppdrag

- Befintlig styr- och ledningsstruktur för hjälpmedel är uppskattad. Flera remissinstanser betonar att det är viktigt att se över struktur och kompetens för att säkerställa att det nya uppdraget kan omhändertas på ett bra sätt, exempelvis med kompetens inom socialtjänst och genom forum för förankring. En sådan översyn och utveckling är påbörjad.
- Kostnadsansvaret för nya produkter i sortimentet behöver vara tydligt och i möjligaste mån följa befintliga principer för fördelning av kostnadsansvar inom och mellan huvudmän. För att undvika oenighet på lokal nivå är det viktigt att det för de nya digitala hjälpmedel som introduceras tas fram länsgemensamma riktlinjer kring ansvarsfördelning och kostnadsansvar,

också i förhållande till den enskilda invånarens egenansvar. Denna fråga hanteras av styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel i relation till respektive produkt.

- När styrdokument, såsom riktlinjer, utvecklas av styr- och ledningsstrukturen ska det ske i samråd med huvudmännen. Liknande dokument som "Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel" behöver tas fram. I dessa styrdokument är det viktigt med en tydlig reglering om vad som omfattas av hälso- och sjukvård, socialtjänst respektive bostadsanpassning. Det behöver vara tydligt vilket ansvar som ligger på förskrivare/beställare, samt ansvar för uppföljning och kompetens. Det är också viktigt att tydliggöra vad som gäller vid överflyttningar vid flytt mellan olika huvudmän. Vid utformningen av riktlinjer är det viktigt att beakta att beslut inom socialtjänsten tas inom det begrepp som brukar kallas "skälig levnadsnivå" vilket är ett begrepp som regleras i varje kommun. Det är viktigt att i gemensamma riktlinjer hitta ett ändamålsenligt sätt att förhålla sig till detta. I frågor där ansvarsfördelningen kring vem som gör vad kring en produkt är otydlig kan frågor pekas in mot Vårdsamverkan.

Ekonomiska aspekter och hemtagning av effekter

- Ökade driftskostnader kommer att uppstå inom Regionservice (Västra Götalandsregionen), medan kostnader för nyttjande av produkterna och tillhörande tjänster från Regionservice kommer att uppstå hos de beställande verksamheterna (sjukhusvård, regional och kommunal primärvård samt inom socialtjänst). Det är förväntat att volymerna av digitala hjälpmedel kommer att öka både inom regionen och kommunerna de närmaste åren – oavsett om det finns ett samarbete i länet eller inte. Respektive huvudman behöver ta höjd för detta och säkerställa en god hemtagning av effekter. Projektet *Digitala hjälpmedel i samverkan* undersöker hur de bäst kan vara ett stöd till huvudmännen i denna fråga.
- Några remissinstanser har lyft frågan om investeringen, både i relation till om den inte är tillräcklig och om den visar sig vara för stor. En av de svarande på remissen har lyft frågan att projektorganisationen är väl tilltagen. Det är, som beskrivet i utredningen, svårt att uppskatta förväntade kostnader då de bland annat beror på volymer och hur många produkter som omfattas, samt huvudmännens nyttjande. Det är styr- och ledningsstrukturens uppdrag, precis som för hjälpmedelsverksamheten i övrigt, att hantera de gemensamma resurserna på ett ekonomiskt sätt och inte utöka organisationen mer än det finns behov av, samt att återredovisa ekonomin till huvudmännen. Om det skulle visa sig att det blir överskott eller att resurserna är otillräckliga är det styr- och ledningsstrukturens ansvar att hantera situationen i linje med rådande finansiella specifikationer för Hjälpmedelsverksamheten. Om det finns ett underskott handlar det i första hand om att höja priserna för funktionshyra och om det finns ett överskott kan det handla om återinvestering i verksamheten eller prissänkning.
- En fråga har inkommit kring hur det är tänkt att hanteras om någon huvudman ställer sig utanför samarbetet. Ambitionen och förhoppningen är att alla ska vara med. Om situationen trots allt skulle uppstå finns ingen intention att öka kostnaden via engångsfinansieringen för varje deltagande part. Det som i så fall kommer att förändras är uppskalningstakt och antal produkter som kan erbjudas. Om allt för många väljer att inte vara med kommer samverkan avbrytas.

Datahantering och informationssäkerhet

- Styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel har ett ansvar kring säker informationshantering. Det är viktigt att noggrant utreda och beakta frågor kring datahantering och IT-säkerhet. På kort sikt kan frågan hanteras genom att inleda samarbetet med produkter där datahanteringsfrågan inte är allt för komplex samt genom kravställning i upphandlingar, t.ex.

genom krav på öppna standarder och API:er vid upphandling av digitala hjälpmedel som möjliggör för egna och centraliserade integrationer. På kort sikt innebär detta att delning av data mellan huvudmän inte kommer att vara tillgängligt fullt ut under det första året/åren i projektet. En långsiktig målbild är att kunna dela data mellan huvudmän på ett enligt gällande lagstiftning ändamålsenligt och säkert sätt. Denna fråga, och ytterligare aspekter som detaljeras i utredningen *Välfärdsteknik i samverkan*; avsnitt 5.2 ([länk](#)), planeras att utredas framåt med start hösten 2022.

Avtalets innehåll, omfattning och signering

- Flera remissinstanser har påtalat att det i avtalet och utredningen saknas en beskrivning av skolans involvering tillsammans med socialtjänsten. Både skolhuvudman och sjukvårdshuvudman har ett ansvar för att barn och elever med funktionsnedsättning får sina behov av hjälpmedel tillgodosedda. Den beskrivna hanteringen av produkterna utgår från HSL, SOL och LSS men har sin försörjning tillgodosedd genom befintliga och eventuella tillkommande avtal, exempelvis grundtrustningsavtalet. För skolan kan hjälpmedel därmed tillgodoses genom grundtrustningsavtalet där skolan finns med som avtalspart redan idag. För befintlig ansvarsfördelning kring hjälpmedel kopplat till skolan se *Överenskommelse hjälpmedel i förskola, skola och daglig verksamhet* som väntas träda i kraft 1 juni 2022.
- En fråga har inkommit rörande vad som gäller vid ett eventuellt önskemål om utträde från samverkansavtalet. Gällande detta bedöms det att rådande formuleringar gör att ett eventuellt utträde inte är aktuellt. Detta då det rör sig om ett tillfälligt avtal (avtalstid tre år) som fortlöpande ska överföras och inarbetas i befintliga strukturer och därefter avslutas. Den tillhörande finansieringen är en engångsfinansiering som inte är möjlig att återbetala utöver de beslut som fattas efter avtalsperiodens slut kopplat till eventuella överskott (eventuell återinvestering i samarbetet). Gällande utträde från befintliga och tillkommande avtal kopplade till hjälpmedelsverksamheten gäller befintliga skrivningar kopplat till uppsägning och upphörande.
- I remissvaren har det kommit önskemål kopplat till att förlänga tiden för när kommunerna behöver underteckna samverkansavtalet. Detta främst kopplat till att säkerställa att beslutet förankras väl i samtliga berörda instanser. Att eventuellt senarelägga ett undertecknande av en eller flera kommuner får påverkan på möjligheten för dessa att delta i de upphandlingar som är planerade för de första ingående produkterna. Detta då takvolymen behöver rapporteras in innan upphandlingen annonseras. I nuläget finns en föreslagen tidplan för upphandling av ingående produkter där dessa placerats in i lämpliga upphandlingar utefter en från Koncerninköp föreslagen upphandlingsplan. Denna kommer finnas tillgänglig på projektets hemsida på vårdssamverkan. För vissa av de ingående produkterna är förberedelser för upphandling redan påbörjade (blodtrycksmätare och våg, del av upphandlingen Allmändiagnostik). Om en eller flera kommuner behöver senarelägga undertecknandet av samverkansavtalet är förslaget att de ingående produkterna upphandlas enligt föreslagen tidplan. För de kommuner som inte har möjlighet att underteckna avtalet innan annonsering för respektive upphandling innebär detta att de inte kommer kunna ta del av de specifika produkterna inom den aktuella upphandlingen. För dessa kommuner uppstår nästa möjlighet att delta vid avtalsslut och när en ny upphandling ska initieras.

Arbetsätt och medskick i det fortsatta arbetet

- Nuvarande situation kring digitala hjälpmedel i Västra Götaland är ojämlig. Det finns exempel på kommuner som gjort stora investeringar och inte vill förlora den investering som gjorts. Det är viktigt att det i samarbetet finns en flexibilitet och möjlighet att i kravställning ta hänsyn till de olikheter som finns idag, exempelvis genom att kravställa öppna API:er för att möjliggöra integration mot befintliga plattformar och system. En del av detta är också att tydliggöra att det är möjligt för de som önskar att ha ett större produktutbud än vad som ingår i det gemensamma sortimentet. Precis som för hjälpmedels Sortimentet i övrigt är det en möjlighet att välja att inte nyttja en eller flera produkter i Sortimentet om huvudmannen inte ser behov av dessa. Vi vill också poängtera att en viktig del i det kommande arbetet är också att dra nytta av erfarenheter och kunskap från de huvudmän som kommit långt i arbetet med digitala hjälpmedel.
- Det är viktigt att avtalsparterna ges möjligheter att påverka Sortimentet och föreslå produkter till styr- och ledningsstrukturen. Specifikt har önskemål framkommit att beakta behov avseende stödjande kommunikationsprodukter som tydliggörande bildstöd och alternativa kommunikationsmetoder. Det är också viktigt att hitta goda arbetsätt för hur enskilda huvudmän kan delta i kravställningsarbetet om specifika funktioner och produkter. Detta är särskilt viktigt för produkter som har integrationer mot IT-system eller andra helhetslösningar som redan finns implementerade i verksamheterna. Avtalsparternas påverkan på Sortimentet och kravställning görs med fördel via ansökningar till styr- och ledningsstrukturen samt genom de kommunala representanterna i redan existerande forum så som beredningsgrupper och Ledningsrådet, men även via forum som är under uppbyggnad så som hjälpmedelsforum för hälso och sjukvård respektive socialtjänst (inklusive LSS) och beredningsgrupper. Detta är i linje med hur strukturen och verksamheten fungerar idag samt den bild som utredningen har utpekat som bäst hantering även i framtiden. Information om hur detta går till och kommer fungera finns på samverkansfunktionens hemsida.
- Många digitala hjälpmedel består av både hårdvara (exempelvis kameror och sensorer) och mjukvara (exempelvis system för övervakning, larmhantering, styrning av behörigheter med mera). Båda dessa delar behöver ingå i de tjänster som ställs till förfogande av Hjälpmedelscentralen. Den upphandlade utrustningen måste kännetecknas av flexibilitet, nytänkande och kunna tillhandahållas kontinuerligt för att möta brukarnas och verksamhetens behov som snabbt kan skifta. Dessa medskick är i linje med det som framkommit i utredningen och kommer delas med berörda parter. Den lösning som är föreslagen enligt utredningen är att de upphandlingar som görs kring uppkopplad utrustning också behöver innehålla upphandlingar av tillhörande tjänster (såsom portaler för administration), och att dessa ska vara valbara tillval för de avropande huvudmännen.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård
Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00145

Förlängning av befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås ställa sig bakom förslaget till förlängning av befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland tills dess ett nytt samverkansavtal är framtaget, dock längst till och med 2024.

Förbundsstyrelsen föreslås rekommendera medlemskommunerna att besluta i enlighet med förslaget.

Sammanfattning av ärendet

I Västra Götaland finns ett inriktningsdokument för länets ungdomsmottagningar. Inriktningsdokumentet är gemensamt för Västra Götalandsregionen och länets 49 kommuner och ligger till grund för lokala avtal och överenskommelser om ungdomsmottagningarna.

Befintligt inriktningsdokument gäller under perioden 2018–2022. Framtagande av uppdragshandling för utvärdering och revidering av inriktningsdokumentet är påbörjat och är planerat att tas upp i VVG och SRO under juni 2022. Ett nytt samverkansavtal kommer dock inte hinna antas innan nuvarande inriktningsdokument går ut. För att inte få något glapp och för att lokala avtal för ungdomsmottagningar ska kunna förlängas behöver nuvarande inriktningsdokument förlängas.

VVG ställde sig den 4 april bakom förslaget till förlängning och SRO ställde sig bakom den 28 april. VästKoms styrelse ställde sig bakom en förlängning den 10 maj.

Beslutsunderlag

Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022
TU VästKom styrelse

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Lena Holmlund
Avdelningschef

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård
Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2022-00145

Skickas till

Västra Götalandsregionen

SRO

Västkom

Medlemskommunerna

Till VästKoms styrelse

Förlängning av befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland

Förslag till ställningstagande

- VästKoms styrelse ställer sig bakom förslaget till förlängning av befintligt inriktningsdokument för ungdomsmottagningarna i Västra Götaland tills dess ett nytt samverkansavtal är framtaget, dock längst till och med 2024. VästKoms styrelse rekommenderar kommunalförbunden att rekommendera kommunerna att besluta i enlighet med förslaget

Sammanfattning av ärendet

I Västra Götaland finns ett inriktningsdokument för länets ungdomsmottagningar. Inriktningsdokumentet är gemensamt för Västra Götalandsregionen och länets 49 kommuner och ligger till grund för lokala avtal och överenskommelser om ungdomsmottagningarna.

Befintligt inriktningsdokument gäller under perioden 2018–2022 och framtagande av uppdragshandling för utvärdering och revidering av inriktningsdokumentet är påbörjat och är planerat att tas upp i VVG och SRO under juni 2022. Ett nytt samverkansavtal kommer dock inte hinna antas innan nuvarande inriktningsdokument går ut. För att inte få något glapp och för att lokala avtal för ungdomsmottagningar ska kunna förlängas behöver nuvarande inriktningsdokument förlängas. VVG ställde sig den 4 april bakom förslaget till förlängning och SRO ställde sig bakom den 28 april.

Bilagor:

Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018-2022

Helena Söderbäck
Tf Direktör, VästKom

Anneli Assmundson Bjerde
Chef välfärdsutveckling, VästKom

Inriktningsdokument för

UNGDOMSMOTTAGNINGAR i Västra Götaland

2018 – 2022

Rekommenderat av politiska samrådsorganet,
SRO, för Västra Götalandsregionen och
VästKom *åååå mm dd*

1 Inledning

Folkhälsan i Sverige utvecklas generellt positivt för befolkningen som helhet. Trots detta ökar skillnader i livsvillkor och hälsa mellan olika grupper i samhället. Utvecklingen av unga människors hälsa och välbefinnande skiljer sig från utvecklingen av hälsan befolkningen i övrigt. Sedan 1990-talet har ungdomsgenerationen haft en sämre hälsoutveckling än övriga åldersgrupper framför allt när det gäller den psykiska hälsan.

Första ungdomsmottagningen i Sverige startades 1970, därefter spred sig idén om en mottagning särskilt inriktad mot ungdomars fysiska och psykiska hälsa snabbt över landet. Målet med ungdomsmottagningarna har allt sedan starten varit att arbetet ska präglas av en helhetssyn på ungdomar. Området kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är en viktig del av arbetet. Mottagningarna har genom åren också fått en allt större utmaning i att arbeta tydligare med psykisk hälsa och ungdomars levnadsvanor och livsvillkor. Idag är det tvärprofessionella arbetssättet väl etablerat och fördelningen mellan medicinskt och psykosocialt uppdrag relativt jämnt fördelat.

Målet för ungdomspolitikerna i Sverige är att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Ungdomstiden är en brytningstid mellan barndom och vuxenlivet. Med rätt förutsättningar kan unga både forma sina egna liv och bidra till en positiv samhällsutveckling. Ungdomsmottagning är en viktig arena för att kunna uppfylla det nationella målet och för att skapa jämlik hälsa inom Västra Götaland.

Ungdomar kan inte ses som en homogen grupp med lika uppväxtvillkor och förutsättningar. Kunskap om vilka ungdomarna är och deras livsvillkor, behöver utvecklas ur flera aspekter och ur ett ungdomsperspektiv. Behov av ökade och anpassade insatser för asylsökande och andra nyanlända unga måste beaktas i ungdomsmottagningarnas uppdrag.

Detta inriktningsdokument är gemensamt för Västra Götalandsregionen och länets 49 kommuner. Inriktningsdokumentet bör ligga till grund för lokala avtal och överenskommelser om ungdomsmottagning och ska vara känt av personalen vid ungdomsmottagningen.

Inriktningsdokumentet grundar sig på tidigare Inriktningsdokument för ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2011-2015 och på Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar (FSUM) handbok.

Ungdomsmottagningar i Västra Götaland har att följa gällande och för verksamheten relevant lagstiftning samt författningar.

2 Värdegrund

Mänskliga rättigheter

Vägledande för verksamheten är FN:s förklaring om mänskliga rättigheter.

Barnkonventionen

Barnkonventionens fyra grundprinciper är vägledande för verksamheten: barnets rätt att inte diskrimineras, barnets bästa i främsta rummet, barnets rätt till liv och utveckling samt barnets rätt att få uttrycka sina åsikter.

Diskrimineringsgrunderna

Alla ungdomar är välkomna till ungdomsmottagningen. Ungdomar som söker sig till mottagningen ska känna sig sedda, trygga och tillitsfulla i mötet, deras frågor och problem ska respekteras och tas på allvar. Ungdomarna ska uppleva att de bemöts och behandlas på ett likvärdigt sätt och får likvärdig tillgång till mottagningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning och ålder.

Normmedvetet förhållningssätt

Ett normmedvetet förhållningssätt ska prägla verksamheten. Det innebär att personalen är medveten om och ifrågasätter de normer som påverkar uppfattningar om vad som är ” normalt ” och därmed oreflekterat kan uppfattas som önskvärt. Målet med normmedvetenheten är att alla unga ska känna sig inkluderade och välkomna.

Hälsofrämjande arbete och förhållningssätt

Ett hälsofrämjande, eller salutogent, perspektiv innebär att utgå ifrån det friska hos individen och se till hans styrkor och förutsättningar för en god hälsa. Hälsofrämjande arbete och förhållningssätt bör ständigt lyftas och vara ett utvecklingsområde.

Det psykosociala perspektivet utgår från hur individens psykiska förutsättningar formas av och samspelar med miljön. På ungdomsmottagningen är det psykosociala perspektivet integrerat i alla besök, oavsett yrkeskategori. Det sker genom möten som utgår från en helhetsyn där förståelse för ungdomen sker mot bakgrund av de sociala, psykologiska och kulturella sammanshang den unge ingår i.

3 Övergripande mål

- Alla ungdomar ska kunna få hjälp och bli stärkta i övergången mellan ungdom och vuxenliv.
- Ungdomsmottagningen ska vara en lättillgänglig arena för ungdomarna, där ungdomars behov och de lokala förutsättningarna ska vara i fokus
- Alla unga ska uppfatta att ungdomsmottagningen arbetar på den unges uppdrag.
- Alla unga har utifrån ett rättighetsperspektiv rätt till information, kunskap, stöd och behandling inom ungdomsmottagningen. En psykosocial, psykologisk och medicinsk helhetssyn ska prägla verksamheten.
- Ungas fysiska och psykiska hälsa ska förbättras
- Ungas sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter ska stärkas.

4 Inriktning

Ungdomsmottagningen ska vara en lågröskelverksamhet. Det innebär att det ska vara lätt för alla ungdomar att söka hjälp och få hjälp med alla slags frågor; ungdomsmottagningen ska vara lättillgänglig och anpassad efter ungdomars behov. Tillgängligheten ger stora möjligheter till tidiga insatser.

Ungdomsmottagningen ska ses som ett komplement till övrig hälso- och sjukvård och övrigt hälsofrämjande och förebyggande arbete som är en del av det som ofta benämns som första linjens hälso- och sjukvård. Ungdomsmottagningen är ingen remissinstans.

Ungdomsmottagningarna behövs som ett led i att tillgodose ungdomars och unga vuxnas rätt till hälsa. Många unga under 18 år söker sig själva till ungdomsmottagningarna.

Ungdomsmottagningarna har att följa gällande lagstiftning, barnkonventionen mm utifrån den unges bästa.

Ungdomsmottagningen har till uppgift att på den unges uppdrag förmedla kunskap, ge information, stöd och behandling/tidiga insatser inom området sexuell, reproduktiv, psykisk och psykosocial hälsa. Ungdomsmottagningen ska uppmärksamma och medvetandegöra riskfyllda levnadsvanor, såsom riskbruk av alkohol, droger, sex, spel mm

Verksamheten vid ungdomsmottagning ska utgå från lokala förutsättningar och ungdomars behov och ha ett normkritiskt förhållningssätt. Kunskaper om ungdomars hälsa/ohälsa, omvärld, levnadsvanor, livsvillkor och demografi identifieras dels på strukturell och övergripande nivå, dels utifrån lokal kunskap.

5 Verksamhetens innehåll

5.1 Målgrupp

Ungdomsmottagningarnas målgrupp är ungdomar och unga vuxna, med de likheter och olikheter som var och en i denna heterogena grupp uppvisar. Ungdomsmottagningen är till för alla unga till och med 24 år.

5.2 Ungdomsmottagningens huvudområden:

- Levnadsvanor och livsvillkor
- Samlevnad och relationer
- Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
- Psykisk hälsa

5.3 Insatser vid ungdomsmottagning:

- bedöma om ungdomsmottagning är rätt vårdnivå
- rådgivande, stödande och behandlande arbete på mottagningen, individuellt eller i grupp
- utåtriktat arbete på gruppnivå, t.ex. besök av klasser, besök på skolor och andra arenor för unga
- erbjuda adekvat kunskap om sexualitet
- stärka ungdomar i deras naturliga nyfikenhet kring sexualiteten samt stödja deras självkänsla och integritet
- erbjuda kondomsamtal, preventivmedelssamtal och förskrivning av preventivmedel
- förebygga och ge stöd vid oplanerad/oönskad graviditet samt vid abort

- samtala om sexuellt överförbara sjukdomar (STI, dvs Sexual Transmitted Infections) i det utåtriktade arbetet och vid individuella besök
- smittspåra
- arbeta med ungdomars fysiska och psykiska utveckling samt kroppsuppfattning och självbild
- uppmärksamma ohälsa och erbjuda korttids råd, stöd, motiverande/bearbetande samtal kring sociala problem, psykisk ohälsa samt risk- och missbruk,
- göra bedömningar, tidiga insatser och korttidsbehandling vid lindrig psykisk ohälsa (ej läkemedelsbehandling), inom ramen för ungdomsmottagningens profil som lättillgänglig lågtröskelverksamhet.
- hänvisa/lotsa/remittera till annan aktör/vårdgivare/vårdnivå vid behov

5.4 Verksamhetsformer

- Drop-in-mottagning
- Individuella besök
- Gruppverksamhet
- Telefonrådgivning
- Utåtriktat arbete och informationsarbete
- Digitala tillgänghetslösningar och e-tjänster

5.5 Utåtriktat arbete och informationsarbete

Ungdomsmottagningarna ska i sitt utåtriktade arbete eftersträva att finnas där ungdomarna är. Alla ungdomar ska känna till var ungdomsmottagningen finns och ha vetskap om vad de kan få hjälp med på mottagningen. Minst en gång under högstadietiden ska alla elever få göra ett besök på ungdomsmottagning för att få information om verksamheten. Utöver detta är det angeläget att på högstadie- och gymnasienivå arbeta i en strukturerad form där ungdomarna aktivt får möjlighet att diskutera olika ämnen inom sexuell och reproduktiv hälsa, levnadsvanor samt psykisk hälsa. Ungdomsmottagningens utåtriktade arbete kan även inkludera yngre åldrar.

5.6 Kompetens

Ungdomsmottagningarnas verksamhet utgår ifrån lokala behov och förutsättningar. Rätt kompetens hos personalen krävs för att göra adekvata bedömningar och för att vid behov lotsa den unge vidare till andra instanser För att definieras som ungdomsmottagning ska personalgruppen bestå av barnmorska, kurator/socionom och/eller psykolog samt läkare (i första hand specialist i allmänmedicin). Tillgång till läkare kan för mindre mottagningar ske genom samverkan (se 6.1 organisationsmodell). Mottagningarna kan ha tillgång till andra personalkategorier som till exempel sjuksköterska, undersköterska och/eller administrativ personal.

En central förutsättning för ungdomsmottagningens verksamhet är att företrädare för de medicinska, sociala och psykologiska kompetenserna har nära samarbete och tvärprofessionellt arbetssätt.

Fördelningen mellan de psykosociala/psykologiska och medicinska kompetenserna ska vara jämnt fördelade. För att kunna möta ungdomar utifrån deras behov och förutsättningar kräver uppdraget specifik kompetens om ungdoms- och genusperspektiv, biologiska, psykologiska, sociala aspekter på tonårsutveckling, sexualitet och könsidentitet.

5.7 Valfrihet

Ungdomar kan fritt välja vilken ungdomsmottagning de vill besöka inom Västra Götaland. Det innebär att alla ungdomsmottagningar ska ta emot ungdomar från hela Västra Götaland.

6 Resursnivå

Den resursnivå där en lägsta service och kvalitetsnivå uppnås, upprätthålls vid ett befolkningsunderlag på 3250 ungdomar inom målgruppen 13-24 år, när ungdomsmottagningen bemannas med motsvarande:

- Barnmorska 1,0 tjänst
- Kurator/socionom och/eller psykolog 1,0 tjänst
- Läkare 0,1 tjänst

För mottagningar med antalet unga i målgrupp som understiger 3250 i sitt närområde, räknas resurserna proportionerligt enligt ovan.

6.1 Organisationsmodell

För öka förutsättningarna för unga i hela länet att få tillgång till en ungdomsmottagning i sin hemkommun och för att nå ovanstående resursnivå, byggs i Västra Götaland en organisationsmodell för ungdomsmottagningar i tre nivåer: huvud-, bas och närmottagning. Nivåstruktureringen görs för att trygga resurser och kompetenser även för de mindre mottagningarna. Syftet är att öka förutsättningarna för en jämlik vård, utifrån lokala anpassningar.

Huvudmottagning

- drop-in och tidsbokning
- kompetens på mottagningen med uppdrag att även vara en resurs för mindre mottagningar; barnmorska, kurator, psykolog, allmänläkare, gynekolog
- egen lokal anpassad för ungdomsmottagningsverksamhet

Vid en huvudmottagning kan även andra yrkeskategorier finnas t.ex. psykoterapeut, sjuksköterska med vidareutbildning inom tex psykisk hälsa, STI, andrologi och sexologi.

Bas mottagning

- drop-in och tidsbokning
- lokal anpassad för ungdomsmottagningsverksamhet
- kompetens med uppdrag att även vara en resurs för mindre mottagningar; barnmorska, kurator.
- Tillgång till psykolog och övriga kompetenser som finns vid huvudmottagningar.

Närmottagning

- drop-in och tidsbokning.
- erbjuda lokaler som passar de unga
- kompetens ska minst bestå av barnmorska och kurator/socionom.
- Tillgång till läkare och övriga kompetenser som finns vid huvud - och basmottagningar.
- kan vara mobil

Detta är lägsta nivå.

För läkarkompetens kan vid behov samverkan ske med vårdcentral där ungdomen är listad.

7 Samverkan

Verksamheten vid ungdomsmottagningarna bygger på en aktiv samverkan mellan kommun och region. Samverkan ska ske både på individuell, övergripande och organisatorisk nivå. Det innebär ömsesidig samverkan med andra aktörer både lokalt, delregionalt och regionalt i frågor som rör barns och ungdomars välbefinnande.

Samverkan mellan ungdomsmottagning och aktörer på orten såsom socialtjänst, hälso- och sjukvård, skola, folkhälsoråd och föreningsliv med flera är en förutsättning ett gott omhändertagande, både i individärenden och på organisatorisk nivå. Samverkan på organisationsnivå kan företrädesvis ske i Vårdsamverkan på lokal, delregionalt och regional nivå.

Samverkan mellan respektive ungdomsmottagning behöver utvecklas för en ökad tillgänglighet för ungdomar, som anpassas efter ungdomars behov och de lokala förutsättningarna.

För ungdomsmottagningens verksamhet bör samverkan och samordning prioriteras för att nå speciellt utsatta ungdomar.

8 Huvudmannaskap och samverkansavtal

Kommun och region har genom Socialtjänstlagen (SOL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) ett befolkningsansvar. När det gäller ungdomsmottagningarna innebär detta ett gemensamt ansvar för psykisk hälsa, förebyggande, uppsökande och utåtriktade insatser för barn och ungdomar. Ungdomsmottagningen har genom sin lågtröskelprofil möjligheten att vara en resurs i att förebygga fysisk och psykisk ohälsa samt främja vuxenblivandet. Att samverka i ungdomsmottagningarna är en del av kommunernas och Västra Götalandsregionens gemensamma arbete med att utjämna skillnader i hälsa och socioekonomiska förutsättningar.

Huvudman för ungdomsmottagningen kan vara kommun eller region – var för sig eller tillsammans/delat. Den vårdgivare som får uppdraget kan vara kommun, region eller privat vårdgivare. Det åligger dock regionen att ha det medicinska ledningsansvaret, enligt Hälso- och sjukvårdslagen.

8.1 Lokala samverkansavtal

För att reglera samverka och ansvarsfördelning samt och förankra varje ungdomsmottagning lokalt, tecknas lokala samverkansavtal mellan respektive kommun/avtalspart och Västra Götalandsregionen.

Lokala avtal bör innehålla:

- verksamhetens innehåll (kompetenssammansättning, öppettider, tilläggsuppdrag mm)
- driftansvar (ledning, planering, uppföljning och redovisning av verksamheten)
- ledning av verksamheten, inklusive arbetsledarroll och arbetsmiljöansvar
- hälso- och sjukvårdsansvaret (om annan än Västra Götalandsregionen är driftansvarig)
- former för strukturell samverkan, både lokalt, delregionalt och regionalt
- hänvisning till föreliggande inriktningsdokumentet som styrdokument för verksamheten
- finansiering

- redogörelse för hantering då parterna inte är överens

8.2 Ekonomisk fördelningsprincip i lokala samverkansavtal

Enligt ovan bör de lokala avtalen redogöra för samverkansparternas respektive finansiering för varje ungdomsmottagning. Varje avtalspart är suverän och kan genom förhandling komma överens om lämplig fördelning efter lokal anpassning

En princip för finansiell fördelning mellan parterna bör spegla respektive parts ansvar och ambition. En sådan fördelningsprincip grundas på respektive organisations ansvar, nyckeltal för bemanning och kompetens, samt ungdomsmottagningens uppdrag.

Syftet med en fördelningsprincip är att ge parterna stöd i den lokala dialogen.

En riktlinje för ekonomisk fördelningsprincip gällande region- och kommunersättning i de lokala samverkansavtalen om ungdomsmottagningar kan vara 75/25, enligt följande:

- **Uppdrag och åtagande.**
Ungdomsmottagningarnas uppdrag och åtagande beskrivs under punkten 5.3: ”Insatser på ungdomsmottagning”. Insatserna fördelas ca 50 procent medicinskt uppdrag och ca 50 procent psykosocialt/psykisk hälsa- uppdrag.
- **Bemanning**
Måltal för kompetens och bemanning beskrivs under punkt 6: ”Resursnivå”, och följer beskrivningen av ”Insatser på ungdomsmottagning”, det vill säga 50 procent medicinsk kompetens och 50 procent psykosocial/psykisk hälsa-kompetens.
- **Ansvar**
Västra Götalandsregionen ansvarar för medicinsk personal och uppdrag. Ansvar och uppdrag inom det psykosociala perspektivet och för psykisk hälsa är gemensamt, vilket innebär 50/50 mellan kommun och region.

Sammantaget ger beräkningarna ovan den finansiella fördelningsprincipen 75/25.

Kostnader för lokalyra, laboratorie/provtagning, preventivmedel, tolk, verksamhetutvecklare, chef, IT och OH tillkommer och ingår i den totala finansieringen.

9 Avgifter

För besök hos hälso- och sjukvårdspersonal på ungdomsmottagning ska patientavgift erläggas i enlighet med beslut i Västra Götalandsregionen.

10 Verksamhetschef och medicinskt ledningsansvar

Verksamhetschef ska finnas för varje ungdomsmottagning. Verksamhetschefen ska svara för att verksamheten har en personal- och kompetensstruktur som tillgodoser god vårdkvalitet, hög patientsäkerhet och främjar kostnadseffektivitet. Den huvudman som är arbetsgivare ansvarar för att verksamhetschefen har kompetens för uppgiften och att medicinskt ledningsansvarig finns.

11 Dokumentation och kvalitetssäkring

Dokumentation ska ske enligt gällande lagstiftning. Arbetsuppgifterna avgör om dokumentation i patientjournalen ska ske. All personal oavsett huvudman som ger råd, stöd

eller behandling individuellt är skyldiga att dokumentera i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen, eftersom ungdomen då är att betrakta som patient. I de fall personal anställda av kommunen utför arbetsuppgifter som rådgivning och samtal kring psykisk ohälsa, abortsamtal, STI-rådgivning etc. kan tillgång till patientjournalen säkerställas genom tecknandet av ett uppdragsavtal om tillgång till vårdgivarens vårddatasystem.

Ungdomar ska informeras om sekretessreglerna och på vilket sätt deras besök dokumenteras. Information ska lämnas på det sätt som anges i gällande lagstiftning.

12 Uppföljning och resultat

Ungdomsmottagningarna ska analysera och synliggöra verksamhetens kvalitet och resultat. Uppföljningen ska ske utifrån det som gäller i överenskommelser och/eller avtal. Uppföljningen bör kunna följas över tid. Besöks- och åtgärdsregistrering ska redovisas i regionens vårddatabas.

Kundenkäter ska redovisas och ungdomars synpunkter ska belysas och beaktas.

Båda samverkansparter har i uppdrag att samverka utifrån samverkansavtal, gällande uppföljning och resultat årligen.

13 Utvecklingsarbete

Fortsatta utvecklingsarbeten behöver göras för ungdomsmottagningarna.

- Enhetlig avtalsmall för samverkansavtal inom Västra Götaland, som ett stöd när lokala samverkansavtal ska tecknas.
- IT samt dokumentation ur juridisk synvinkel behöver klargöras
- Samverkan behöver utvecklas inom ramen för Vårdsamverkan på olika nivåer. Vid behov kan partsgemensamma arbetsgrupper tillsättas.
- En regionövergripande uppföljning av fördelningsprincipen samt resursfördelning bör göras.
- Länsgemensam uppföljning av mottagningarnas kvalitet utifrån kvalitetsmått bör göras årligen.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård
Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2017-00284

Förlängning av handlingsplan psykisk hälsa 2023–2024

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås ställa sig bakom förslaget till förlängning av länsgemensam handlingsplan för psykisk hälsa 2023–2024 och rekommendera medlemskommunerna att ta egna beslut om att förlänga handlingsplanen.

Sammanfattning av ärendet

2017 fattade huvudmännen beslut om en gemensam handlingsplan för psykisk hälsa för åren 2018–2020. Handlingsplanen har därefter förlängts till och med 2022.

2020 gav Regeringen Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram underlag för en ny nationell strategi kring psykisk hälsa. En rimlig uppskattning att en ny nationell strategi och en ny nationell handlingsplan för psykisk hälsa från och med 2025.

Styrgrupp psykisk hälsa anser att det är viktigt att synkronisera den länsgemensamma handlingsplanen med den nationella processen och att mål och indikatorer i befintlig länsgemensam handlingsplan fortsatt är aktuella. Förslaget är en förlängning av nuvarande länsgemensamma handlingsplan för psykisk hälsa 2023–2024.

Vårdsamverkan Västra Götaland ställde sig den 10 mars bakom förslaget. Det Politiska samrådsorganet ställde sig den 28 april bakom förslaget. VästKoms styrelse ställde sig bakom förslaget till förlängning av länsgemensam handlingsplan för psykisk hälsa 2023–2024 och rekommenderar kommunalförbunden att rekommendera kommunerna att ta egna beslut om att förlänga handlingsplanen den 10 maj.

Beslutsunderlag

Handlingsplan Psykisk hälsa

PP-presentation

TU- VästKom styrelse

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

Sedan 2016 finns en strukturerad samverkan mellan huvudmännen kring psykisk hälsa-frågor på länsövergripande nivå. Detta har varit ett krav och en

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård

Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2017-00284

förutsättning för de statsbidrag som lämnats. 2017 fattade huvudmännen beslut om en gemensam handlingsplan för psykisk hälsa för åren 2018–2020.

Handlingsplanen togs fram i samverkan mellan Västra Götalandsregionen, de 49 kommunerna samt Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Västra Götaland och Göteborg inom ramen för vårdsamverkan. 2019 gjordes en fördjupad analys som gav stöd för ett fortsatt arbete. Handlingsplanen förlängdes därefter till och med 2022, med tankar om att en reviderad plan skulle tas fram och börja gälla från och med 2023.

I juli 2020 gav regeringen Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram underlag för en ny nationell strategi kring psykisk hälsa. Senast 1 september 2023 ska myndigheterna presentera sitt förslag till en ny nationell strategi och en ny nationell handlingsplan för psykisk hälsa. Handlingsplanen föreslås bli gällande för 5–10 år och den ska också innehålla mål och indikatorer.

När de nya nationella dokumenten kan komma att bli gällande går inte med säkerhet att säga i nuläget, men Regeringskansliet menar att en rimlig uppskattning är att vi har en ny nationell strategi och en ny nationell handlingsplan för psykisk hälsa från och med 2025.

Styrgrupp psykisk hälsa har hanterat informationen och anser att det är viktigt att vi synkroniserar vårt arbete och vår läns gemensamma handlingsplan med den nationella processen. Styrgrupp psykisk hälsa anser också att mål och indikatorer i befintlig läns gemensam handlingsplan fortsatt är aktuella.

Styrgrupp psykisk hälsa föreslår utifrån ovanstående en förlängning av nuvarande läns gemensamma handlingsplan för psykisk hälsa 2023–2024. Handlingsplanen kommer då att totalt omfatta perioden 2018–2024. Vårdsamverkan Västra Götaland ställde sig den 10 mars bakom förslaget. Det Politiska samrådsorganet ställde sig den 28 april bakom förslaget och rekommenderade huvudmännen att ta egna beslut i enlighet med förslaget. VästKoms styrelse ställde sig bakom förslaget den 10 maj.

Bedömning

Göteborgsregionen bedömer att en förlängning av handlingsplanen skulle bidra till fortsatt utvecklingsarbete. Det är av vikt att synkronisera läns gemensam handlingsplan med den nationella processen och Göteborgsregionen anser att mål och indikatorer är fortsatt aktuella.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Lena Holmlund
Avdelningschef

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Maria Ljung, Planeringsledare Hälso- och sjukvård
Datum: 2022-05-19, Diarienummer: 2017-00284

Skickas till

Västra Götalandsregionen

SRO

Västkom

Medlemskommunerna

Till VästKoms styrelse

Förlängning av handlingsplan psykisk hälsa 2023–2024

Förslag till ställningstagande

- VästKoms styrelse ställer sig bakom förslaget till förlängning av länsgemensam handlingsplan för psykisk hälsa 2023–2024 och rekommenderar kommunalförbunden att rekommendera kommunerna att ta egna beslut om att förlänga handlingsplanen.

Sammanfattning av förslaget

Sedan 2016 finns en strukturerad samverkan mellan huvudmännen kring psykisk hälsa-frågor på länsövergripande nivå. Detta har varit ett krav och en förutsättning för de statsbidrag som lämnats. 2017 fattade huvudmännen beslut om en gemensam handlingsplan för psykisk hälsa för åren 2018–2020.

Handlingsplanen togs fram i samverkan mellan Västra Götalandsregionen, de 49 kommunerna samt Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Västra Götaland och Göteborg inom ramen för vårdsamverkan. 2019 gjordes en fördjupad analys som gav stöd för ett fortsatt arbete. Handlingsplanen förlängdes därefter till och med 2022, med tankar om att en reviderad plan skulle tas fram och börja gälla från och med 2023.

I juli 2020 gav regeringen Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram underlag för en ny nationell strategi kring psykisk hälsa. Senast 1 september 2023 ska myndigheterna presentera sitt förslag till en ny nationell strategi och en ny nationell handlingsplan för psykisk hälsa. Handlingsplanen föreslås bli gällande för 5–10 år och den ska också innehålla mål och indikatorer.

När de nya nationella dokumenten kan komma att bli gällande går inte med säkerhet att säga i nuläget, men Regeringskansliet menar att en rimlig uppskattning är att vi har en ny nationell strategi och en ny nationell handlingsplan för psykisk hälsa från och med 2025.

Styrgrupp psykisk hälsa har hanterat informationen och anser att det är viktigt att vi synkroniserar vårt arbete och vår länsgemensamma handlingsplan med den nationella processen. Styrgrupp psykisk hälsa anser också att mål och indikatorer i befintlig länsgemensam handlingsplan fortsatt är aktuella.

Styrgrupp psykisk hälsa föreslår utifrån ovanstående en förlängning av nuvarande länsgemensamma handlingsplan för psykisk hälsa 2023–2024. Handlingsplanen

kommer då att totalt omfatta perioden 2018–2024. Vårdsamverkan Västra Götaland ställde sig den 10 mars bakom förslaget. Det Politiska samrådsorganet ställde sig den 28 april bakom förslaget och rekommenderade huvudmännen att ta egna beslut i enlighet med förslaget.

Bilagor:

Handlingsplan Psykisk hälsa

PP-presentation

Helena Söderbäck
tf direktör VästKom

Anneli Assmundson Bjerde
Chef välfärdsutveckling, VästKom

18

Det goda livet
i Västra Götaland

Handlingsplan för psykisk hälsa

2018-2024

Förlängd!

24

Innehåll

Bakgrund	2
Förlängd handlingsplan	2
Vi sätter ljus på skavet	3
Syfte med handlingsplanen	3
Fokusområden	3
Process för framtagande	3
Organisation	3
Samverkan för psykisk hälsa i Västra Götaland	4
Genomförande	4
Uppföljning	4
Fokusområden och mål för vuxna	5
Fokusområden och mål för barn och unga	8

Bakgrund

År 2016 slöt regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) överenskommelsen "Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa". Överenskommelsen syftade bland annat till att stärka kommuner och regioner i arbetet med att främja psykisk hälsa och ömsesidigt arbeta för att minska den psykiska ohälsan. Sedan dess har regeringen och SKR återkommande träffat överenskommelser inom området. Huvudmännen får ekonomiskt stöd för att stärka och utveckla sina insatser inom området och för det gemensamma arbetet att ta fram länsgemensamma handlingsplaner.

Denna handlingsplan är gemensam för Västra Götalandsregionen (VGR), de 49 kommunerna via kommunalförbunden och VästKom samt Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Västra Götaland och Göteborg (NSPHVG). Den gemensamma arenan är vårdsamverkan regionalt, delregionalt och lokalt.

Förlängd handlingsplan

Under 2021 genomfördes en fördjupad analys av det länsgemensamma arbetet med handlingsplan psykisk hälsa hittills. Den visade att målen i handlingsplanen fortfarande är aktuella och utvecklingsarbetet med dem har kommit olika långt.

Nationellt har Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten fått i uppdrag att ta fram en långvarig strategi för insatser runt psykisk hälsa och suicid. Den strategin planeras resultera i en ny handlingsplan som ska gälla i en längre tidsperiod, mellan 5-10 år, och beräknas kunna träda i kraft 2025. Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) och det politiska samrådsorganet (SRO) har därför tagit ställning för att den befintliga handlingsplanen förlängs till och med 2024. Under förlängningen förs en dialog med nationell nivå för att i möjligaste mån takta med den kommande nationella strategin och handlingsplanen. De kommande årens arbete med handlingsplanen kommer att utgå ifrån de utvecklingsområden som framkom i den fördjupade analysen, med ökat fokus på de mål som hittills prioriterats i begränsad utsträckning.

Uppdraget för delregional vårdsamverkan att realisera handlingsplanen utifrån delregionala strategier och prioriteringar fortsätter som tidigare.

[www.vardsamverkan.se/
handlingsplanpsykiskhalsa](http://www.vardsamverkan.se/handlingsplanpsykiskhalsa)

Vi sätter ljus på skavet

Den mänskliga rättigheten till bästa uppnåeliga fysiska och psykiska hälsa gäller för alla människor som bor, verkar och vistas i Västra Götaland. Samverkan över organisatoriska gränser med människan i centrum, är en förutsättning för att uppnå detta.

Anställda och politiker inom regionens alla delar och i alla kommuner gör sitt bästa – det tas fram planer, det satsas, det följs upp och det utvecklas. Var och en för sig går det ganska bra, ibland riktigt bra, men i mötet oss emellan skaver det ibland. De organisatoriska gränserna blir hinder och det är svårt att se förbi dem för att istället se till den enskildes behov. Vi vet dessutom ofta väl var det skaver och det skiljer sig inte

åt om vi befinner oss i stora Göteborg, i något mindre Skövde eller i lilla Dals-Ed. I arbetet med att ta fram handlingsplanen har vi lagt mycket tid på att identifiera och sätta ljus på områden där det skaver extra mycket, där vi alla vill åt samma håll, där alla måste bidra och göra det samtidigt.

Syfte med handlingsplanen

Med handlingsplanens mål, aktiviteter och indikatorer för uppföljning vill vi sätta ljus på frågor där vi vill bli bättre i hela Västra Götaland. Handlingsplanen skapar en grund för att utveckla våra gemensamma insatser med tidig samordning och sömlösa vårdövergångar samt god samverkan.

Fokusområden

Regeringen har i sin strategi för området psykisk hälsa pekat ut fem fokusområden som särskilt viktiga. Dessa anges även i den nationella överenskommelsen och sammanfattar olika delar inom områden som är viktiga att fokusera på utifrån befolkningens behov för främja psykisk hälsa, motverka psykisk ohälsa och erbjuda effektiva insatser till de som drabbats.

De fem fokusområdena har legat till grund för arbetet med framtagandet av handlingsplanens mål och målsättningen har varit att formulera minst ett mål för varje fokusområde.

- Förbyggande och främjande arbete
- Tillgängliga tidiga insatser
- Enskildas delaktighet och rättigheter
- Utsatta grupper
- Ledning, styrning och organisation

Process för framtagande

Organisation

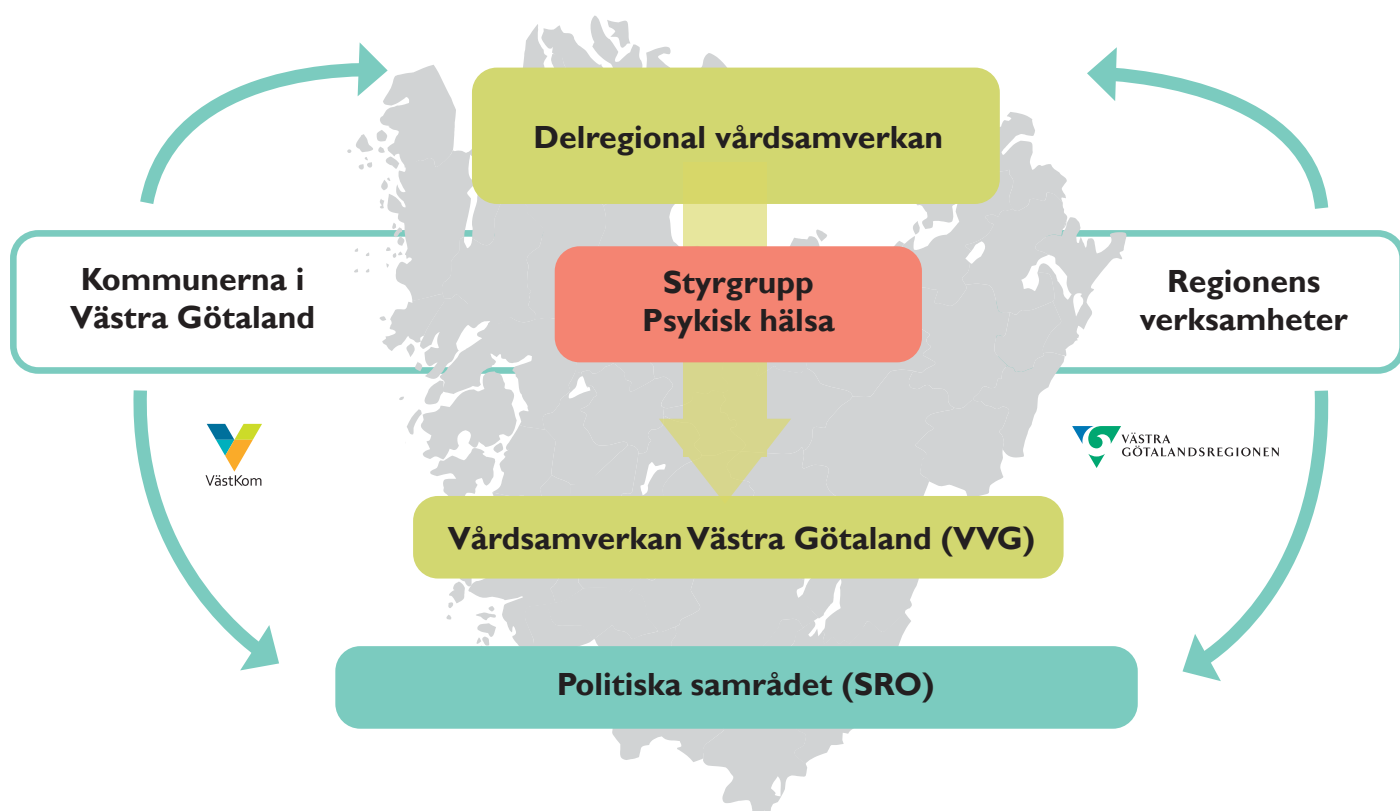
Att i en handlingsplan formulera sig tillsammans så att alla nivåer – regionalt, delregionalt och lokalt – strävar åt samma håll ställer krav på gemensamma strukturer. På strategisk övergripande nivå mellan de 49 kommunerna och Västra Götalandsregionen finns sedan 2012 en struktur för ledning i samverkan.

År 2017 förändrades sammansättningen och gruppen benämns nu Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG). Deltagare i VVG är en representant från varje huvudman (kommun och region) utsedda via delregional vårdsamverkan. Uppdraget är att identifiera gemensamma behov, utgöra stöd för kunskapsutveckling, stödja samordning och skapa förutsättningar för länets utveckling inom välfärdsområdet.

Sedan hösten 2016 finns en särskild styrgrupp för handlingsplanen för psykisk hälsa. Styrgruppen ska följa utvecklingen och genomförandet av handlingsplanens delar och ansvara för återrapportering såväl till VVG som till de delregionala vårdsamverkansorganisationerna. I styrgruppen finns representanter från de sex vårdsamverkansområdena från specialistpsykiatri, primärvård och kommun. I styrgruppen ingår även NSPHiG och representant från VGR:s avdelning Social hållbarhet. Styrgruppen leds av representanter från VästKom och VGR:s koncernstab hälso- och sjukvård.

Arbetet med prioritering av mål har skett på bred front med deltagande tjänstemän från kommun och region från samtliga vårdsamverkansområden i syfte att skapa delaktighet och förankring i det arbete som ska göras. Dialoger har förts med samarbetspartners, brukarföreträdare, representanter från HBTQ-communityt och nationella minoriteter.

Samverkan för psykisk hälsa i Västra Götaland

Genomförande

Delregional vårdssamverkan har ansvar för genomförande av de mål som är definierade i handlingsplanen. Det ska beskrivas i en genomförandeplan med delregionala och/eller lokala aktiviteter för att nå målen. En delregional genomförandeplan möjliggör anpassningar till de geografiska och befolkningsmässiga skillnader som finns i länet och hur arbete ska ske tillsammans med t ex privata vårdgivare, samarbetspartners och brukarföreträdare på lokal nivå.

Länsgemensamma aktiviteter kommer ske inom ramen för några av målen.

Uppföljning

Styrgruppen ansvarar för uppföljning av handlingsplanen. För att följa handlingsplanens 15 mål över tid har uppföljningsindikatorer valts ut. Målsättningen är att indikatorerna ska göra det möjligt att jämföra processer och resultat, och därigenom stimulera och initiera förbättringsarbete.

Till stöd för arbetet med uppföljning finns en användarmanual och ett excel-ark för baslinjemätning. Dessa finns att hämta på www.vardsamverkan.se. Här publiceras också resultatet av de årliga uppföljningarna.

Fokusområden och mål för vuxna

1. Förbyggande och främjande arbete

Mål 1.1

Nollvision om suicid i Västra Götaland

Varje år tar cirka 200 personer i Västra Götaland sitt eget liv. Bakom varje fullbordat suicid går det tio allvarliga försök och bakom statistiken döljer sig psykisk ohälsa som kan förebyggas genom samverkan över verksamhetsgränser. Det kan handla om att tidigt uppmärksamma varningssignaler, identifiera, ge stöd och behandling till grupper i särskilt utsatta situationer och att utbilda personal. Ingen i Västra Götaland ska behöva se suicid som en utväg.

Indikatorer

- Antal suicid i befolkningen.
- Antal suicidförsök i befolkningen.
- Handlingsplan för suicidprevention.

Länsgemensam aktivitet

- Länsgemensam handlingsplan för suicidprevention ska tas fram i enlighet med Folkhälsomyndighetens uppdrag.
✓ Framtagen 2020: Det goda livet i Västra Götaland – Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025.

2. Tillgängliga tidiga insatser

Mål 2.1

Äldre personer med psykisk ohälsa ska få rätt vård och stöd

Åldrandet i sig innebär en ökad risk för både fysiska och psykiska sjukdomar. Depression och ångest är vanligt hos äldre personer och cirka en femtedel av den äldre befolkningen lider av psykisk ohälsa, vilket gör att vi kan tala om det som ett folkhälsoproblem. Psykisk ohälsa är dock inte en del av det naturliga åldrandet och äldre är i behov av evidensbaserade insatser precis som alla andra åldersgrupper. Social gemenskap, fysisk aktivitet och bra matvanor kan förebygga ohälsa. Psykisk ohälsa bland äldre behöver uppmärksammas för att fler ska få rätt vård, stöd och behandling.

Indikatorer

- Aktuella rutiner för samordning inom äldreomsorgen.
- Förskrivning av antidepressiva läkemedel i befolkningen.
- Andel äldre med äldreomsorg som har besvär av ångslan, oro eller ångest.

3. Enskildas delaktighet och rättigheter

Mål 3.1 Personer som har behov av samordnade insatser ska ha en SIP

Sedan 2010 är det lagstiftat, både i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, att kommun och region ska upprätta en samordnad individuell plan (SIP) när en person har behov av insatser från båda huvudmännen. En SIP säkerställer att den enskilde får sina behov tillgodosedda när flera aktörer ansvarar för insatser. En SIP gör den enskilde och närstående delaktiga i planeringen av insatser från hälso- och sjukvård och socialtjänst och ansvarsfördelningen blir tydlig. SIP är också ett bra verktyg för samordning mellan verksamheter inom en huvudman.

Indikatorer

- Upprättande av SIP i befolkningen.
- Uppföljning av SIP i befolkningen.
- Rutin för information om SIP.

Länsgemensam aktivitet

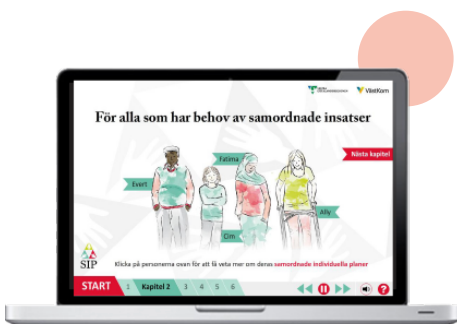
- Vid behov revidera den länsgemensamma riktlinjen och stödmaterialet för SIP.
  - ✓ Revidering genomförd 2020.
- Från länsgemensam styrgrupp för handlingsplan psykisk hälsa framföra vikten av digitalt stöd för SIP till Styrgrupp IT i Väst (SITIV).
  - ✓ Digital SIP finns i IT-stödet SAMSA.
- Uppdra åt brukarorganisationer att följa arbetet med SIP – hur blir det för den enskilde?
  - ✓ Rapport framtagen: "Jag lever mitt liv mellan stuprören" Brukarrevision av Samordnad Individuell Plan (SIP) i Västra Götaland 2018.

Mål 3.2 Brukarföreträdare ska vara delaktiga i utvecklingsarbete

Den enskildes egna upplevelser behöver tas tillvara för att kunna utveckla ett kunskapsbaserat arbetssätt. Delaktighet i sin egen hälsa och vård är en mänsklig rättighet och en hälsofrämjande faktor. Inflytandet behövs på lokal, delregional, regional och nationell nivå och varje insats behöver betraktas ur den enskildes perspektiv. De som berörs av insatser ska i så hög utsträckning som möjligt kunna påverka verksamhetsutveckling och definiera vad god kvalitet är.

Indikatorer

- Systematiskt samarbete med brukarorganisationer.

Tips!

Informations- och arbetsmaterial för SIP i Västra Götaland finns på www.vardsamverkan.se/sip

4. Utsatta grupper

Mål 4.1

Ingen ska diskrimineras eller uppleva negativt bemötande i kontakterna med kommunerna och regionen

Det finns sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Personal ska få ökad kunskap om hur gruppers utsatthet, bl a minoritetsstress och skillnader i psykisk hälsa, kan relateras till att personer bryter mot normer utifrån exempelvis sexuell läggning, könsidentitet och nationellt ursprung. Kunskapen om mänskliga rättigheter, normativt bemötande och hur det påverkar individer i enskilda möten ska också öka.

Mål 4.2

Personer med missbruk, psykisk ohälsa och/eller komplex problematik ska få integrerade insatser

Den enskilde ska få vård, stöd och insatser som upplevs som en väl fungerande helhet. Det är viktigt att personer med två eller flera sjukdomstillstånd samtidigt (samsjuklighet) får vård och behandling parallellt och samordnat. Vård- och stödinsatser från olika aktörer i kommun och region kan också behöva integreras för att möta den enskildes behov. Insatserna ska syfta till att förhindra utveckling av allvarliga tillstånd och ytterst bidrar till undvika slutenvård.

Indikator

- Klagomål med avseende på bemötande inom socialtjänst och sjukvård.
- Andel äldre med äldreomsorg som uppger att de brukar bli bra bemötta av personalen.

Länsgemensam aktivitet

- Se över och, vid behov, ta fram länsgemensamt utbildningsmaterial om t ex rättighetslagstiftning och diskrimineringsgrunder.

Indikatorer

- Case management till personer med psykisk sjukdom.
- Aktuella rutiner för samordning inom socialtjänsten.

Länsgemensam aktivitet

- Uppföljning av delregionala/lokala tillämpningar av "Överenskommelse om samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk".

5. Ledning, styrning och organisation

Mål 5.1

Invånare ska få tillgång till evidensbaserade metoder inom vård, stöd och behandling

Evidens innebär bästa sammantagna vetenskapliga stöd och bevis om insatsers effekt. Det är en utmaning för verksamheterna att dra nytta av vetenskap och kunskap som finns och systematiskt tillämpa den. Samtidigt är det av yttersta vikt att främja spridningen av evidensbaserade metoder och bromsa användningen av ineffektiva metoder och rent av skadliga insatser. Det gäller att hushålla med resurserna genom att satsa på de metoder som gör störst nytta. Det finns nationella riktlinjer för målgrupper som är gemensamma för huvudmännen och som ger rekommendationer om vilka behandlingar och metoder som olika verksamheter i vård och omsorg bör satsa på.

Indikatorer

- Standardiserade bedömningsmetoder inom missbruk- och beroendeverksamhet.
- Standardiserade bedömningsmetoder för utredning av alkoholmissbruk.
- Standardiserade bedömningsmetoder för utredning av drogmissbruk.
- Rekommenderad behandling vid psykiatriskt tillstånd.

Länsgemensam aktivitet

- Fortsatt utveckling av samverkan inom kunskapsstyrning psykisk hälsa, initialt benämnt regionalt resurscentra för psykisk hälsa.

Fokusområden och mål för barn och unga

1. Förbyggande och främjande arbete

Mål 1.1 Föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt

Föräldrar är viktiga i varje barns liv. De påverkar förutsättningarna för barnets fysiska och psykiska hälsa och utveckling i stort. Därför är det viktigt att ge föräldrar och vårdnadshavare stöd utifrån sina och barnens behov när det behövs. Det kan gälla föräldrar till barn med funktionsnedsättning eller föräldrar med psykisk ohälsa och/eller missbruk. Verksamheter som arbetar med barn och som möter föräldrar behöver kunna erbjuda föräldrarna anpassat stöd under barnets hela uppväxt, 0-18 år.

Indikatorer

- Manualbaserad insats för föräldrastöd.
- Föräldraprogram om alkohol och droger i grundskolan.

Mål 1.2 Alla elever ska lämna grund- och gymnasieskolan med godkända betyg

Att klara godkänt resultat i skolan är en stark faktor för god hälsa senare i livet. En fjärdedel av varje årskull går inte ut gymnasiet i Västra Götaland idag. Samtidigt är det en viktig förutsättning att ha gymnasiekompetens för att kunna leva ett självständigt liv. Elever med hög frånvaro måste uppmärksammas tidigt och ges det stöd de behöver för att närvara i skolan. Det är viktigt att utveckla närvarofrämjande åtgärder och arbetssätt i samverkan.

Indikatorer

- Andel elever som fullföljt gymnasieutbildningen inom tre år.
- Andel elever utan godkända betyg från år 9.
- Andel elever med betydnande frånvaro från skolan.

2. Tillgängliga tidiga insatser

Mål Barn och unga med psykisk ohälsa ska få rätt insatser i rätt tid

Att tidigt identifiera psykisk ohälsa hos barn och unga kan förhindra utveckling av allvarliga problem. Det som ofta benämns som "första linjen" är de funktioner eller verksamheter som har i uppgift att första emot barn, ungdomar eller familjer som söker hjälp när ett barn har problem eller mår dåligt. Barn och föräldrar ska veta vart de ska vända sig. Därför behöver första linjen för barn och ungas psykiska hälsa vara definierad och känd. En bra första linje är tillgänglig, utgår från barnets bästa och sätter barn och familj i centrum. Den hjälper barn och unga genom att kunna identifiera problem, behandla lindriga problem, remittera vidare när det behövs och säkerställa att alla barn och unga får tidig och högkvalitativ hjälp.

Mål Förebygga och uppmärksamma bruk av alkohol och narkotika bland unga

Bruk av alkohol och narkotika kan påverka fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. För att ge goda förutsättningar för ett gott vuxenblivande behöver missbruk tidigt uppmärksammas. Missbruk hos unga samspelar ofta med psykiska och sociala faktorer som påverkar missbruket och samsjukligheten är ofta hög. Det finns samband med individers livsvillkor och sociala sammanhang. Särskilt sårbara och viktiga att uppmärksamma är t ex hbtq-personer, ensamkommande/ nyanlända och barn till föräldrar med eget missbruk eller psykisk ohälsa. Det är viktigt att samordna insatser för unga som har kontakt med flera myndigheter och behandlingsverksamheter. I samverkan behöver kommun och hälso- och sjukvård utveckla former för att tidigt identifiera dessa unga.

Indikatorer

- Barn och unga med psykiatrisk diagnos som vårdats i slutenvård.
- Standardiserade bedömningsmetoder för utredning av missbruk.
- Andel barn och unga som får en första bedömning vid BUP inom 30 dagar.
- Andel barn och unga som fått bedömning och vård för psykisk ohälsa/sjukdom på en vårdcentral.

Indikatorer

- Andel elever med riskkonsumtion av alkohol i åk 9.
- Andel elever med riskkonsumtion av alkohol i gymnasiet år 2.
- Andel elever som någon gång använt narkotika i åk 9.
- Andel elever som någon gång använt narkotika i gymnasiet år 2.

Länsgemensam aktivitet

- Sammanställa kunskap och ta fram ett regionalt inriktningsdokument för integrerade verksamheter/ mottagningar för unga.
✓ Framtaget 2020: Länsgemensamt inriktningsdokument för regionen och kommunerna i Västra Götaland för Organiserat integrerat arbete för personer med psykisk ohälsa, missbruk och beroende.

3. Enskildas delaktighet och rättigheter

Mål **3.1** Barn och unga som har behov av samordnade insatser ska ha en SIP

Sedan 2010 är det lagstiftat, både i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, att kommun och region ska upprätta en samordnad individuell plan, SIP, när en person har behov av insatser från båda huvudmännen. I Västra Götaland finns från 2020 en överenskommelse om samverkan för barn och ungas bästa. I den har tidigare Västbus riktlinjer inarbetats. En SIP gör den enskilde och närstående delaktiga i planeringen av insatser från hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola och ansvarsfördelningen blir tydlig. SIP är också ett bra verktyg för samordning mellan verksamheter inom en huvudman.

Mål **3.2** Brukarföreträdare ska erbjudas delaktighet i utvecklingsarbete

Barns och ungas egna upplevelser behöver tas tillvara för att kunna utveckla ett kunskapsbaserat arbetssätt. Barn har rätt till delaktighet i alla frågor som berör dem enligt FN:s konvention om barnets rättigheter. Inflytandet behövs på lokal, delregional, regional och nationell nivå och varje insats behöver betraktas från barnets perspektiv. Barn, unga och deras vårdnadshavare ska i så hög utsträckning som möjligt kunna påverka verksamhetsutveckling och definiera vad god kvalitet är.

Indikatorer

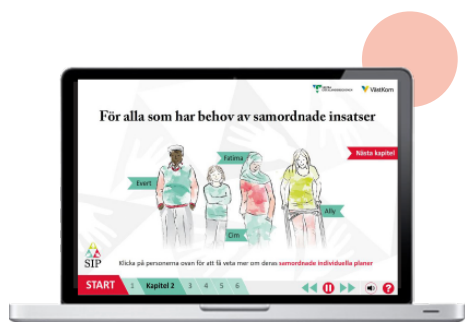
- Upprättande av SIP i befolkningen 0-20 år.
- Uppföljning av SIP i befolkningen 0-20 år.
- Rutin för information om SIP.

Länsgemensam aktivitet

- Revidering av Västbus riktlinjer och stödmaterial.
✓ Överenskommelse om samverkan för barn och ungas hälsa fastställd 2020.

Indikator

- Systematiskt samarbete med brukarorganisationer.

Tips!

Informations- och arbetsmaterial för SIP i Västra Götaland finns på www.vardsamverkan.se/sip

4. Utsatta grupper

Mål 4.1

Ingen ska diskrimineras eller uppleva negativt bemötande i kontakterna med kommunerna och regionen

Det finns sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Personal ska få ökad kunskap om hur grupper utsätts, bl a minoritetsstress och skillnader i psykisk hälsa, kan relateras till att personer bryter mot normer utifrån exempelvis sexuell läggning, könsidentitet och nationellt ursprung. Kunskapen om mänskliga rättigheter, normativt bemötande och hur det påverkar unga i enskilda möten ska också öka.

Indikator

- Klagomål med avseende på bemötande inom socialtjänst och sjukvård.

Länsgemensam aktivitet

- Se över och, vid behov, ta fram länsgemensamt utbildningsmaterial om t ex rättighetslagstiftning och diskrimineringsgrunder.

5. Ledning, styrning och organisation

Mål 5.1

Nollvision om suicid i Västra Götaland

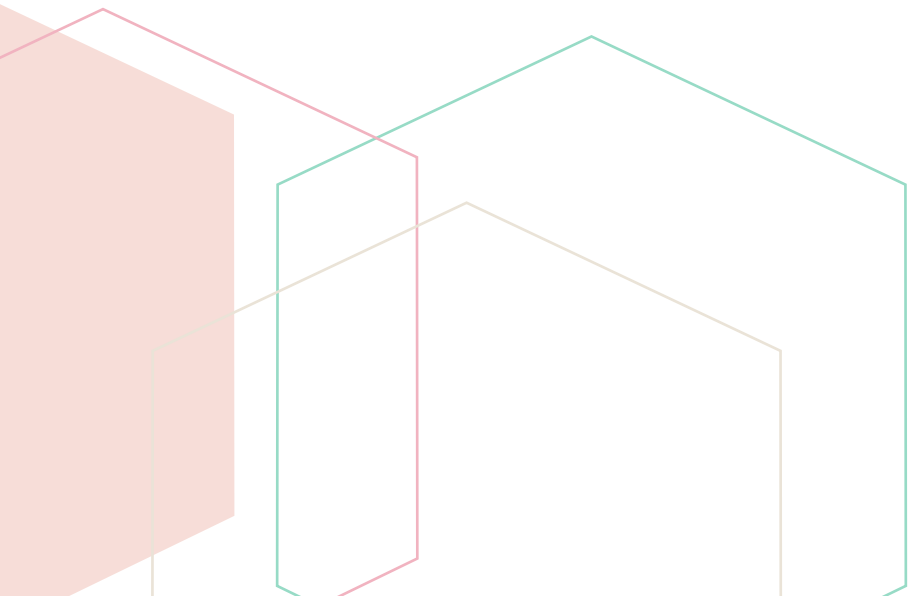
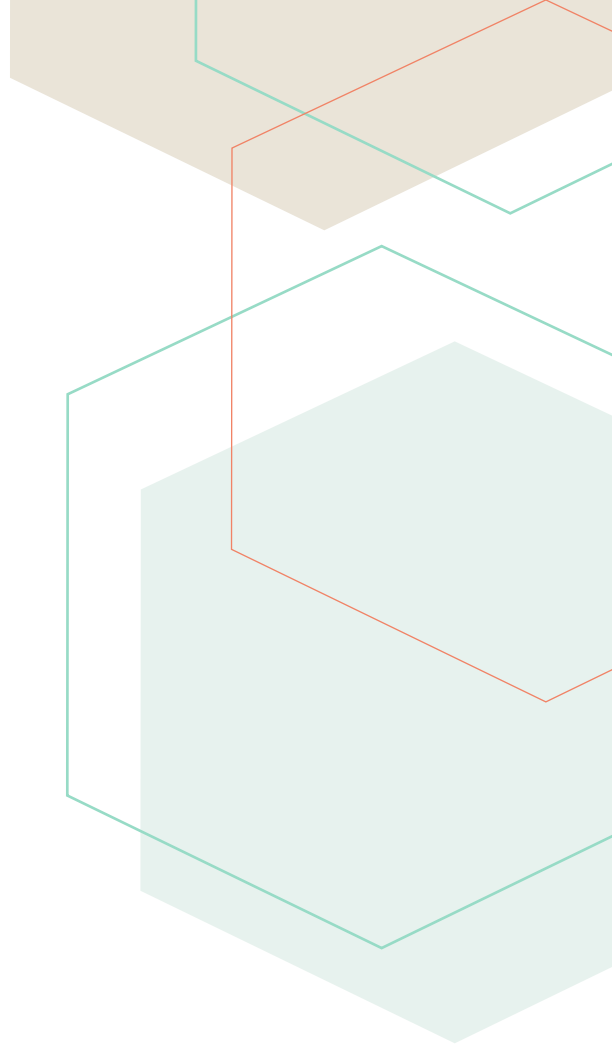
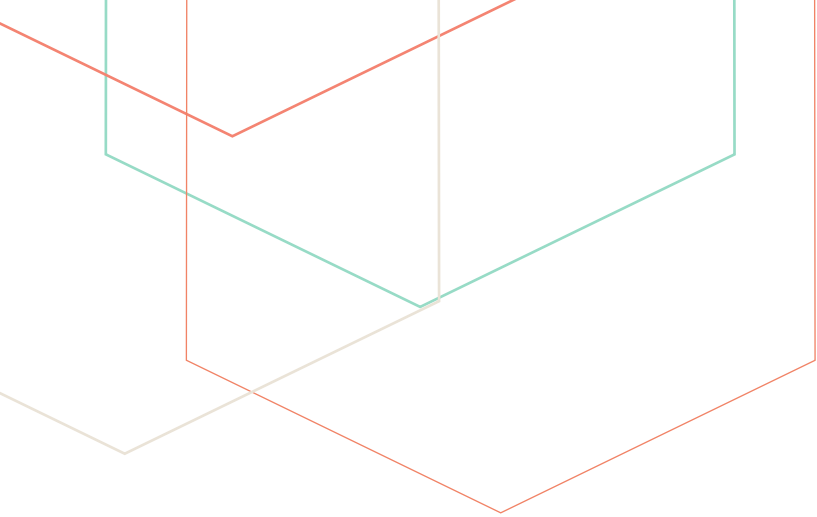
I flera undersökningar uppger upp till åtta procent av flickorna och fyra procent av pojkarna att de någon gång försökt ta sitt liv. I Västra Götaland sker i genomsnitt åtta till nio suicid per år i åldersgruppen 15-19 år. Bakom varje fullbordat suicid går det tio allvarliga försök och bakom statistiken döljer sig psykisk ohälsa som är viktig att uppmärksamma. Unga personer med förhöjd suicidrisk ska identifieras och erbjudas rätt hjälp i tid så att de inte försöker ta sitt liv. Detta sker genom utvecklad samverkan och samsyn mellan olika aktörer. Ingen i Västra Götaland ska behöva se suicid som en utväg.

Indikatorer

- Antal suicid i befolkningen 0-19 år.
- Antal suicidförsök i befolkningen 0-19 år.
- Handlingsplan för suicidprevention.

Länsgemensamma aktiviteter

- Länsgemensam handlingsplan för suicidprevention ska tas fram i enlighet med Folkhälsomyndighetens uppdrag.
✓ Framtagen 2020: Det goda livet i Västra Götaland - Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025.
- Tillgängliggöra nationellt webbaserat verktyg (SPISS).

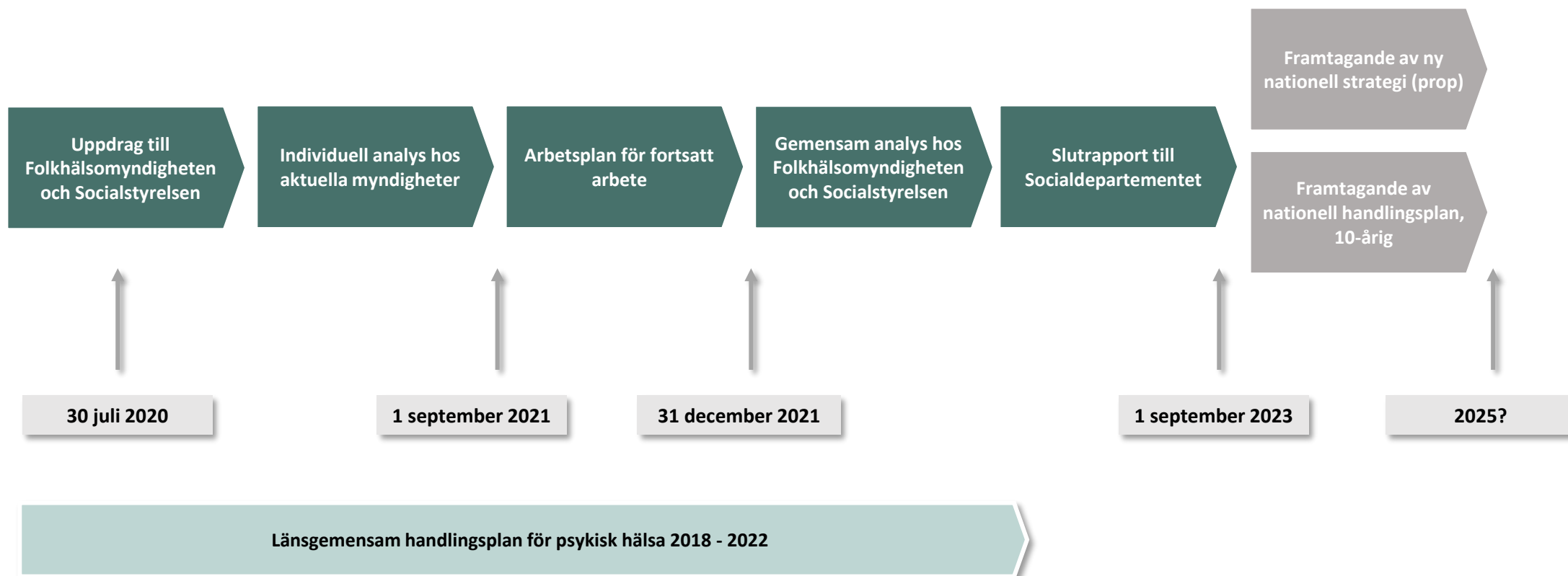
VÄSTSVENSKA KOMMUNALFÖRBUNDENS SAMORGANISATION

Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Göteborg

Handlingsplan psykisk hälsa

- Nuvarande läns gemensam handlingsplan för psykisk hälsa löper fram till 2022.
- Ny nationell strategi och handlingsplan håller på att tas fram.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-05-31, Diarienummer: 2022-00107

Ytterligare sammanträde med förbundsfullmäktige 2023

Förslag till beslut

Förbundsfullmäktige föreslås besluta att ytterligare ett sammanträde med förbundsfullmäktige 2023, utöver de två tidigare föreslagna, äger rum 3 januari.

Förbundsstyrelsen föreslås omedelbart justera denna protokollsparagraf.

Sammanfattning av ärendet

Förbundsstyrelsen beslöt 2022-05-13 att föreslå förbundsfullmäktige att besluta att förbundsfullmäktiges sammanträden under 2023 äger rum 13 juni och 12 december.

Förslaget är nu att även det första sammanträdet med det nya förbundsfullmäktige för kommande mandatperiod äger rum under 2023, tisdagen den 3 januari.

Sista sammanträdet med nuvarande förbundsfullmäktige ligger kvar 2022-12-13 som tidigare beslutat i fullmäktige.

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Skickas till

Medlemskommunerna

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2022-05-18, Diarienummer: 2022-00143

Sammanträdestider och plats för förbundsstyrelsens möten år 2023

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att styrelsens sammanträden under år 2023 äger rum och förläggs enligt följande:

- Torsdag-fredag den 9-10 februari (v 6) Överlämnandekonferens
- Fredag den 24 mars (v 12) DISTANS via Teams
- Fredag den 12 maj (v 19) i Mölndals kommun
- Tisdag den 13 juni (v 24) i Göteborg
- Fredag den 29 september (v 38) DISTANS via Teams
- Fredag den 20 oktober (v 42) Strategidag
- Fredag den 24 november (v 47) i Ale kommun

Sammanfattning av ärendet

Förbundsstyrelsens sammanträden har under många år förlagts till medlemskommunerna. Ett av skälen till detta är att kommunernas styrelser ska ha möjlighet att tillsammans med förbundsstyrelsen delta i en regional dialog kring aktuella utvecklingsfrågor.

Under 2021 konstaterade förbundsstyrelsen att det efter pandemin, då många möten har ägt rum med möjlighet att delta på distans, att ett antal möten per mandatperiod även fortsättningsvis bör kunna genomföras med möjlighet till distansdeltagande för att såväl spara såväl tid för ledamöter som gynna miljön i form av uteblivna resor. Samtidigt konstaterades att det är av fortsatt värde att ett antal möten per mandatperiod äger rum fysiskt och att medlemskommunerna får möjlighet att stå som värd för förbundsstyrelsen och informera om sin verksamhet.

Enligt Kommunallagen bestämmer nämnderna tid och plats för sina sammanträden. Ledamöter i förbundsstyrelsen får enligt Kl delta i förbundsstyrelsens sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. GR:s förbundsfullmäktige har fattat ett sådant beslut, vilket framgår av styrelsens reglemente. Enligt reglementet får förbundsstyrelsen, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter och ersättare närvarande på distans. Deltagandet ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. En ledamot som deltar på distans ska anses vara

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare

Datum: 2022-05-18, Diarienummer: 2022-00143

närvarande vid styrelsens sammanträde. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans vid det enskilda mötet. (5 kap 16 § och 6 kap 24 § Kl.)

Med ovanstående som utgångspunkt innebär föreliggande förslag till upplägg på styrelsemötena 2023 att ett antal möten genomförs fysiskt och ett antal med distansdeltagande. Sammanträdena som genomförs med distansdeltagande äger rum på GR med representanter fysiskt på plats från presidium och sekretariat.

Inriktningen är samtidigt att varje medlemskommun bör ges möjlighet till ett besök från förbundsstyrelsen per mandatperiod.

Föreliggande förslag till sammanträdestider för 2023 har stämts av mot beslutade sammanträdestider för styrelsen och beredningarna för SKR (Sveriges Kommuner och Regioner).

Beslutsunderlag

Tidplan för presidium, förbundsstyrelse och förbundsfullmäktige 2023.

Gitte Caous

Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg

Förbundssekreterare

Skickas till

Medlemskommunerna

Tidplan för förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen, presidium/AU, beredningsgrupper samt strategiska nätverk
2023

Förbundsledningen, Gunnel Rydberg, 2022-05-23

DATUM	Beredningsgrupperna	Presidiet /Arbetsutskottet	Förbundsstyrelsen	Förbundsfullmäktige	Kommunchefer och strategiska nätverk
2023-01-03				Fullmäktige sammanträder	
Vecka 2-3	Beredningsgrupperna sammanträder				
2023-01-12		Deadline utskick presidiet			
2023-01-23		Presidiet sammanträder kl. 15-17			
2023-01-31			Utskick styrelsen		
2023-02-03					Möte med kommunchefer och strategiska nätverk
2023-02-09,10			Styrelsen sammanträder ÖVERLÄMNANDEKONFERENS		
Vecka 7-8	Beredningsgrupperna sammanträder				
2023-02-23		Deadline utskick presidiet			
2023-03-03					Möte med kommunchefer och strategiska nätverk
2023-03-06		Presidiet sammanträder kl. 15-17			
2023-03-14			Utskick styrelsen		
2023-03-24			Styrelsen sammanträder DISTANS		

Tidplan för förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen, presidium/AU, beredningsgrupper samt strategiska nätverk 2023

DATUM	Beredningsgrupperna	Presidiet /Arbetsutskottet	Förbundsstyrelsen	Förbundsfullmäktige	Kommunchefer och strategiska nätverk
Vecka 14-15	Beredningsgrupperna sammanträder				
2023-04-13		Deadline utskick presidiet			
2023-04-21					Möte med kommunchefer och strategiska nätverk
2023-04-24		Presidiet sammanträder kl. 15-17			
2023-05-02			Utskick styrelsen		
2023-05-12			Styrelsen sammanträder i Mölndal		
Vecka 19-20	Beredningsgrupperna sammanträder				
2023-05-17		Deadline utskick presidiet			
2023-05-26					Möte med kommunchefer och strategiska nätverk
2023-05-29		Presidiet sammanträder kl. 15-17			
2023-06-01			Utskick styrelsen		
2023-06-01				Utskick fullmäktige	
2023-06-13			Styrelsen sammanträder i Göteborg		

Tidplan för förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen, presidium/AU, beredningsgrupper samt strategiska nätverk 2023

DATUM	Beredningsgrupperna	Presidiet /Arbetsutskottet	Förbundsstyrelsen	Förbundsfullmäktige	Kommunchefer och strategiska nätverk
2023-06-13				Fullmäktige sammanträder	
2023-06-15,16					Möte med kommunchefer och strategiska nätverk
Vecka 34-35	Beredningsgrupperna sammanträder				
2023-08-31		Deadline utskick presidiet			
2023-09-08					Möte med kommunchefer och strategiska nätverk
2023-09-11		Presidiet sammanträder kl. 15-17			
2023-09-19			Utskick styrelsen		
Vecka 37-38	Beredningsgrupperna sammanträder				
2023-09-21		Deadline utskick presidiet			
2023-09-29			Styrelsen sammanträder DISTANS		
2023-10-02		Presidiet sammanträder kl. 15-17			
2023-10-10			Utskick styrelsen		
2023-10-13					Möte med kommunchefer och strategiska nätverk

Tidplan för förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen, presidium/AU, beredningsgrupper samt strategiska nätverk 2023

DATUM	Beredningsgrupperna	Presidiet /Arbetsutskottet	Förbundsstyrelsen	Förbundsfullmäktige	Kommunchefer och strategiska nätverk
2023-10-20			Styrelsen sammanträder STRATEGIDAG		
Vecka 42-43	Beredningsgrupperna sammanträder				
2023-10-26		Deadline utskick presidiet			
2023-11-06		Presidiet sammanträder kl. 15-17			
2023-11-9,10					Möte med kommunchefer och strategiska nätverk
2023-11-14			Utskick styrelsen		
2023-11-24			Styrelsen sammanträder i Ale		
2023-11-30				Utskick fullmäktige	
2023-12-08					Möte med kommunchefer och strategiska nätverk
2023-12-12				Fullmäktige sammanträder	

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare

Datum: 2022-05-23

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås anteckna utsända anmälningssärenden.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande sammanställning har gjorts av anmälningssärenden till förbundsstyrelsen gällande beslut från presidiet och ordföranden. Dessutom anmäls en delegering av arbetsmiljöuppgifter till förbundsdirektören enligt bilaga.

Anmälningssärenden från presidiet 2022-04-26

§ 513. Utbildningsgruppens uppdrag med anledning av översyn av reglemente

Beslut: Förbundsstyrelsens presidium stämmer möte med utbildningsgruppens presidium för dialog kring utbildningsgruppens uppdrag.

§ 514. Aktuella frågor från Västkom, BHU och SRO

Beslut: Under förutsättning att Västkoms styrelse, alternativt AU, fattar motsvarande beslut godkänner presidiet förlängning av nuvarande avtal gällande tjänsteköp av VD från GR till : Västkom att gälla ytterligare två månader det vill säga till och med 2022-08-31.

Anmälan ordförandebeslut 2022-04-25

§ 492. Undertecknande av yttrande avseende överprövning av tilldelningsbeslut vid upphandling

Beslut: Förbundsstyrelsens ordförande uppdrar åt förbundsdirektören att för förbundets räkning underteckna yttrande avseende överprövning av tilldelningsbeslut vid upphandling, mål 3757-22, Förvaltningsrätten

Gitte Caous
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Fördelning av arbetsmiljöansvar

Arbetsmiljöansvaret

Med arbetsmiljöansvar menas en skyldighet att vara aktiv och vidta åtgärder genom att få bort eller minska risker för ohälsa och olycksfall i arbetet så att arbetsmiljön blir bra. Av 3 kap. arbetsmiljölagen (AML) framgår vilka som har arbetsmiljöansvar.

De grundläggande reglerna om hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas finns i föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1. Arbetsgivaren måste följa dem för att kunna uppfylla sitt arbetsmiljöansvar.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM, ställer krav på arbetsgivaren att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Arbetsmiljöarbetet ska ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten och omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön.

Regelbundna undersökningar, riskbedömningar, åtgärder, handlingsplaner och kontroll av genomförda åtgärder ligger i det fortlöpande systematiska arbetsmiljöarbetet. När ändringar i verksamheten planeras, ska arbetsgivaren göra en riskbedömning vilket innebär att bedöma om ändringarna kommer att medföra risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas.

Rutiner för arbetsmiljöarbetet ska finnas för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska fungera på ett bra sätt.

Arbetsgivaren och arbetstagarna ska samverka för att åstadkomma en god arbetsmiljö (3 kap. 1 a § AML). Arbetsgivaren ska därför ge arbetstagarna och skyddsombuden möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det går inte att lägga över ansvaret för arbetsmiljön eller arbetsmiljöarbetet på skyddsombuden eller skyddskommittén. De har andra roller, nämligen att vara pådrivande och bevakande på arbetsmiljöområdet. Enligt det systematiska arbetsmiljöarbetet ska det finnas en arbetsmiljöpolicy som beskriver hur arbetsförhållandena i arbetsgivarens verksamhet ska vara för att ohälsa och olycksfall i arbetet ska förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Meningen är att den högsta ledningen ska ge inspiration och ledning i arbetsmiljöarbetet genom policyn. Denna behöver därför göras känd för alla i verksamheten. Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet ska göras en gång varje år. Regelbundna uppföljningar har stor betydelse för den fortsatta hanteringen av arbetsmiljön i verksamheten.

Det är viktigt att ledningen tar ställning till resultatet av uppföljningen och bedömer om det behövs förbättringar i systemet eller den praktiska tillämpningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

De åtgärder som inte vidtas omedelbart antecknas i en skriftlig handlingsplan.

Åtgärder tidsätts och följs upp i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förutsättningar för en fungerande fördelning av arbetsmiljöuppgifter
(AFS 2001:1 § 6 uppgiftsfördelning och kunskaper)

Chefer och arbetsledare har en mycket viktig roll i arbetet för en säker och god arbetsmiljö. Arbetsgivaren fördelar uppgifterna i det systematiska arbetsmiljöarbetet till chefer och arbetsledare. För att dessa skall kunna utföra uppgifterna på ett bra sätt behöver uppgifterna ingå som en naturlig del i deras arbete. Tid behöver avsättas för att kunna bedriva ett bra arbetsmiljöarbete. Chefer och arbetsledare behöver gedigna kunskaper om:

- regler som har betydelse för arbetsmiljön
- fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som innebär risker för ohälsa och olycksfall
- åtgärder för att förebygga ohälsa och olycksfall
- arbetsförhållanden som främjar en tillfredsställande arbetsmiljö

Chefer behöver ha kunskaper om vilka bestämmelser som finns på området och hur dessa ska tillämpas i verksamheten. Regler som har betydelse för arbetsmiljön är främst arbetsmiljölagen, arbetsmiljöförordningen och föreskrifter från Arbetarskyddsstyrelsen och Arbetsmiljöverket.

Föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete är grundläggande för arbetsmiljöarbetet. Vilka åtgärder som arbetsgivaren kan vidta för att förebygga ohälsa och olycksfall framgår av andra föreskrifter om arbetsmiljön. Kollektivavtal som gäller för verksamheten kan också innehålla bestämmelser av betydelse för arbetsmiljön.

Chefer bör kunna genomföra undersökning av arbetsförhållanden genom enskilda samtal, arbetsplatsträffar och skyddsronder. Därigenom kan klarläggas om arbetsförhållandena behöver förändras utifrån en riskbedömning. Arbetsförhållandena inom de olika verksamheterna behöver undersökas regelbundet och systematiskt i samverkan med skyddsombud.

De åtgärder som inte vidtas omedelbart antecknas i en skriftlig handlingsplan.

Åtgärder tidsätts och följs upp i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

De delegerade arbetsmiljöuppgifterna innebär att:

- se till att det systematiska arbetsmiljöarbetet sker med en övergripande planering, ledning, kontroll inom GR och dess verksamheter
- följa upp att GR:s samverkansgrupp fortlöpande belyser, driver på och följer upp strategiska arbetsmiljöfrågor inom varje avdelning på GR
- ha kunskap om samt se till att gällande lagar och föreskrifter från Arbetsmiljöverket efterlevs
- tillämpa GR:s arbetsmiljöbestämmelser
- bevaka att gällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter klart visar vem på GR som har ansvaret för varje typ av fråga (uppdateras vid organisations – eller verksamhetsförändring samt vid nyanställning) samt att förvissa sig om att kompetens, resurser och beslutsbefogenheter finns
- se till att det finns ett avtal med företagshälsovård för att säkerställa att beställning av företagstjänster kan ske
- följa upp att det finns rutiner för utredning av ohälsa, olyckor och tillbud
- se till att handlingsplaner för arbetsmiljöarbetet upprättas och att dessa följs upp
- ansvara för arbetsmiljöpolicy och rehabiliteringspolicy samt rutiner hålls aktuella
- skapa ekonomiska och personella förutsättningar för ett väl fungerande arbetsmiljö- och rehabiliteringsarbete
- årligen redovisa personalekonomiskt bokslut
- brandskyddsansvarig utses och erhåller relevant utbildning
- se till att gällande uppgiftsfördelning hålls aktuell
- att se till att skyddsombudens rättigheter, enligt lag och avtal tillgodoses

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter

Följande arbetsmiljöuppgifter fördelas till:

Namn: Gitte Caous	Befattning: Förbundsdirektör
-----------------------------	--

☒	Organisera arbetsmiljöarbetet så att det bedrivs integrerat md övriga verksamhet och omfattar fysisk, psykiska och sociala faktorer
☒	Upprätta för verksamheten relevant rutiner för att utveckla och vidmakthålla en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö
☒	Rapportera och initiera behovet av för verksamheten nya rutiner på arbetsmiljöområdet
☒	Utöva tillsyn över den dagliga verksamheten för att undvika olyckor, sjukdom och andra farligheter i arbetet.
☒	Tillse att delegeringsordningen tydligt visar hur de olika arbetsmiljöarbetsuppgifterna är fördelade och uppgifterna är klart och tydligt beskrivna.
☒	Tillse att de delegerade uppgifterna utförs i enlighet med Arbetsmiljölagen, Arbetsmiljöförordningen, Arbetsmiljöverkets föreskrifter och Arbetsmiljöinspektionens ingripande samt föreskrifterna om systematiskt brandskyddsarbete
☒	Tillse att delegerande uppgifter utförs i enlighet med företagets policy, föreskrifter, rutiner och avtal inom arbetsmiljöområdet
☒	Tillse att den till Du delegerar arbetsmiljöuppgifter har erforderliga befogenheter, resurser, kompetens samt övervaka att denne fullgör sina arbetsmiljöuppgifter på ett godtagbart sätt
☒	Tillse att Du i samråd med delegerande chef utser kompetent ersättare enligt gällande delegationsordning, som övertar de arbetsuppgifter som måste utföras vid Din frånvaro
☒	Tillse att det finns skriftliga rutiner för att samverka mellan arbetsgivarföreträdare och arbetstagare beträffande arbetsmiljöarbetet
☒	Tillse att det finns skriftliga rutiner för information till skyddsombud och bedömning av risk för ohälsa eller olycksfall i samband med planering och projektering vid nyanskaffning och utbyte av maskiner, redskap, och anordningar, samt förändring av lokaler, arbetsmetoder, arbetsprocesser och arbetsorganisation
☒	Tillse att det finns skriftliga rutiner för tillsyn och underhåll av lokaler, maskiner, redskap, skyddsutrustning och andra tekniska anordningar och att rutinerna efterlevs
☒	Tillse att anskaffning och användning av kemikalier, maskiner och annan utrustning överensstämmer med gällande lagar, föreskrifter och interna rutiner
☒	Tillse att det finns skriftliga rutiner för att säkerställa att chefer har de särskilda kunskaper om arbetsmiljöaspekter som behövs med hänsyn till uppgifterna i verksamheten
☒	Tillse att den enskilda arbetstagaren får information om för verksamheten gällande lagar, föreskrifter och rutiner och information och skriftliga instruktioner om risker vid riskfyllt arbete
☒	Tillse att utrustning för första hjälpen, brandskydds- och säkerhetsutrustning finns tillgänglig och att arbetstagarna har tillräckliga kunskaper för att använda utrustningen
☒	Tillse att arbetstagarna har kunskap om utrymningsplanen samt att utrymnings- och brandövning sker regelbundet
☒	Säkerställa att nyanställda medarbetare introduceras vad gäller relevanta arbetsmiljö- och brandskyddsfrågor för verksamheten
☒	Tillse att det finnas skriftliga rutiner för hur arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamheten ska vara organiserad
☒	Tillse att medarbetares behov av rehabilitering kartläggs och att erforderlig åtgärdas vidtas i enlighet med gällande lagstiftning, företagets rehabiliteringspolicy och interna rutiner
☒	Utföra rehabiliteringsutredning när sådan ska göras enligt gällande lag och interna regler
☒	Tillse att det finns skriftliga rutiner för de arbetsmiljömässiga samordningsskyldigheterna, och att dessa efterlevs, när andra arbetsgivare bedriver verksamhet inom Ditt ansvarsområde (samordningsskyldighet vid gemensamt arbetsställe) alternativt tillse att avtal tecknas med anlitad entreprenör om att denne svarar för samordningen enligt arbetsmiljölagen.

☒	Tillse att arbetsplatsen är säker även för personer från andra avdelningar eller företag som vistas eller arbetar inom Ditt ansvarsområde
☒	Uppmana och stimulera initiativ på arbetsmiljöområdet
☒	Rapportera nya lösningar på arbetsmiljöproblem till närmast delegerande chef
☒	Tillse att det finns skriftliga rutiner för att anmäla och utreda tillbud och arbetsskador samt annan ohälsa i arbetet
☒	Tillse att det finns skriftliga rutiner för att årligen sammanställa statistik över inträffad ohälsa, olycksfall och allvarliga tillbud i arbetet
☒	Tillse att det finns skriftliga rutiner för regelbunden kartläggning och riskbedömning av arbetsmiljön och att resultatet dokumenteras
☒	Medverka vid skydds rond tillsammans med skyddsombud efter fastställda rutiner

Förbundsstyrelsen fördelar härmed arbetsuppgifter avseende arbetsmiljön inom Göteborgsregionens kommunalförbund till **Gitte Caous** som i befattning som **förbundsdirektör** övertar ansvaret för samtliga beslut som påverkar arbetsmiljön. Delegeringen gäller tills vidare.

Överenskommelse, om vad som ingår i ansvaret och vad som krävs för att arbetsmiljöarbetet skall fungera väl i enlighet med denna fördelning, har gjorts.

Ansvar kan fördelas vidare, med endast till personer som intar en självständig ställning i organisationen och som har den kompetens som krävs. De skall också tilldelas tillräckliga beslutsbefogenheter och resurser för att åläggas dessa arbetsuppgifter.

I den mån befogenheterna inte är tillräckliga skall förbundsdirektör skriftligen returnera aktuell fråga till förbundsstyrelsen, som då återtar ansvaret. Returneringen innebär inte att övriga uppgifter förändras.

Detta dokument har upprättats i två likalydande exemplar där båda parter erhållit var sitt.

Jag som fördelar arbetsmiljöuppgifterna har ansvar för att den som uppgifterna delegeras till har de kunskaper, befogenheter och resurser som behövs.

Dokumentet är signerat digitalt, se sid x

Namnteckning, den som fördelar arbetsmiljöuppgifter _____ Axel Josefson Ordförande Förbundsstyrelsen	Namnteckning, den som tar emot arbetsmiljöuppgifter _____ Gitte Caous Förbundsdirektör
---	---

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Ordf. förbundsstyrelsen : Axel Josefson

Förbundsdirektör : Gitte Caous